

Totalbanken A/S
Bredgade 95, DK-5560 Aarup
Cvr.nr. 10 34 98 18
LEI-kode 549300CFAB5CF9Y03270

Fondsbørsmeddelelse nr. 2/2019
Offentliggjort 28.2.2019 kl. 11.40

TOTAL BANKEN

Årsrapport 2018

Indhold

Ledelsesberetning.....	3
PRÆSENTATION	3
ÅRSRAPPORTEN	3
ÅRET 2018.....	3
Kort om året.....	3
Udvikling	3
Kursreguleringer	4
Tab og nedskrivninger.....	4
Resultat.....	5
Kreditrisiko.....	5
Kapital og solvens	6
Solvensbehov.....	6
Likviditet	7
Tilsynsdiamanten	7
Dansk Erhvervsfinansiering A/S.....	7
Nærtstående parter	7
Regnskabsrapporter.....	8
Om regnskabspraksis	8
Usikkerhed ved indregning og måling.....	8
ÅRET 2019.....	8
Begivenheder efter balancedagen	8
Forventninger	8
Offentliggørelse af oplysninger.....	8
RISIKOSTYRING.....	9
Marked og aktivitet.....	9
Kreditpolitik og risikovurdering	9
Sikkerheder og værdiansættelse.....	10
Nedskrivnings- og hensættelsespolitik.....	10
Kreditororganisation	10
Markedsrisici.....	11
Likviditet	11
Interne kontrol- og risikostyringssystemer	12
SAMFUNDSANSVAR	12
LEDELSE.....	12
Generalforsamling	12
Repræsentantskab	12
Bestyrelse.....	13
Direktion	14
Bestyrelsens opgaver og ansvar	14
Revisionsudvalg.....	14
Bestyrelse og revision	15
Ledelsens vederlag.....	15
Aktiebesiddelser	15
Ledelseshverv i andre erhvervsvirksomheder	16
Virksomhedsledelse	16
Politik for det underrepræsenterede køn	16
AKTIONÆR	17
Kapital og ejerforhold	17
Aktionærmøde og generalforsamling	17
Valg til bestyrelsen.....	18
Regler for ændring af Bankens vedtægter	18
Bemyndigelser til bestyrelsen	18
SAMARBEJDER	19
Resultat – og totalindkomstopgørelse	20
Balance pr. 31.12.2018	21
Egenkapitalopgørelse.....	23
Pengestrømsopgørelse	25
Noteoversigt	26
Ledelsespåtegning	72
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	73
Generalforsamling	77
Filialer	79

Ledelsesberetning

PRÆSENTATION

Totalbanken er en fynsk koncern, som består af moderselskabet Totalbanken A/S (Banken) og det 100 % ejede datterselskab Dansk Erhvervsfinansiering A/S. Koncernen har 73 medarbejdere, og hovedsædet er beliggende i Aarup på Fyn. Herudover har Banken to privatfilialer på Vestfyn og to privatfilialer i Odense. Ved udgangen af 2018 har Koncernen en balance på 3,0 mia.kr. og en egenkapital på 354 mio.kr.

Banken er stiftet i 1911 og driver traditionel bankvirksomhed med formidling af udlån, indlån og garantier. Som udgangspunkt findes forretningsgrundlaget på Fyn, som er Bankens primære markedsområde med særlig vægt på kommunerne Odense, Assens og Middelfart. Den primære kundegruppe er private husstande, samt mindre og mellemstore virksomheder.

Datterselskabet, Dansk Erhvervsfinansiering A/S udbyder leasing til små og mellemstore virksomheder.

ÅRSRAPPORTEN

Årsrapporten omfatter ledelsesberetning, koncernregnskab og Bankens regnskab. I koncernen er Banken moderselskab, og koncernregnskabet er udarbejdet som et sammendrag af moderselskabets og 100 % ejede og kontrollerede datterselskabers regnskaber. Regnskabsperioden følger kalenderåret. Udviklingen i driftsposter kommenteres i forhold til samme periode året før, og udviklingen i balanceposter i forhold til seneste årsrapport. Nøgletal opgøres i overensstemmelse med bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Koncernen har implementeret IFRS 9, Finansielle instrumenter, og IFRS 15, Omsætning fra kontrakter med kunder, som trådte i kraft pr. 1. januar 2018. Der er ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal for tidligere perioder. Øvrig anvendt regnskabspraksis er uændret. Regnskabsmæssige skøn og anvendt regnskabspraksis er beskrevet i note 45 og 46.

ÅRET 2018

Kort om året

Årets resultat før skat stiger i Koncernen med 7,0 mio.kr. (19 %) og udgør et overskud på 43,1 mio.kr. mod 36,1 mio.kr. året før. Resultatet forrenter egenkapitalen med 12,6 % p.a.

Tab og nedskrivninger reduceres med 3,4 mio.kr. (38 %) til 5,6 mio.kr. mod 9,0 mio.kr. året før. Udviklingen anses for tilfredsstillende. Kursreguleringer udgør en kursgevinst på 6,6 mio.kr. mod et kurstab på 1,2 mio.kr. året før. I kursreguleringer indgik i 2017 en nedskrivning af Bankens kapitalandele i BEC.

Skat af årets resultat udgør en udgift på 0,2 mio.kr. mod en indtægt på 26,9 mio.kr. året før, hvor Koncernen indregnede et udskudt skatteaktivt på 27,0 mio.kr. Dermed bliver resultatet efter skat et overskud på 42,9 mio.kr. mod 63,0 mio.kr. året før.

Banken forventede ved indgangen til året et resultat før skat i niveauet 30-40 mio.kr. Forventningen blev i periodeoplysningen for 3. kvartal 2018 opjusteret til 45-50 mio.kr. og realiseres med 45,2 mio.kr., hvilket anses for tilfredsstillende. Skat udgør 2,3 mio.kr. og årets resultat 42,9 mio.kr.

Bestyrelsen udtrykker tilfredshed med resultatet og udviklingen. Med årets resultat er det ledelsens forventning, at Koncernen fastholder fokus på at øge udlånet og tiltrække flere nye kunder.

Udvikling

Det lave renteniveau, kombineret med en lav inflation og høj beskæftigelse, har resulteret i en øget aktivitet på boligmarkedet og en øget investeringslyst hos virksomheder. I et marked med høj konkurrence har Koncernen øget udlånet med 91 mio.kr. (5 %) til 1.764 mio.kr., hvilket anses for tilfredsstillende, idet Koncernen i året planmæssigt har nedbragt større erhvervsudlån og fortsat har en god tilgang af nye kunder.

Indlån inklusive puljeordninger stiger i forhold til udgangen af 2017 med 33 mio.kr. (1 %) til 2.503 mio.kr., heraf stiger indlån 53 mio.kr. og puljeindlån reduceres med 20 mio.kr.

Garantier er i forhold til udgangen af 2017 reduceret med 21 mio.kr. (3 %) til 763 mio.kr., primært afledt af udsving i aktiviteten på bolig- og realkreditområdet.

Koncernen har i 2018 implementeret IFRS 15, Omsætning fra kontrakter med kunder, hvilket øger renteindtægter af udlån med 5,6 mio.kr. og reducerer gebyrer og provisionsindtægter med 8,2 mio.kr. i 2018. Effekten af tidligere år udgør 8,7 mio.kr., som er indregnet i balancen og i overført overskud pr. 1.1.2018. I overensstemmelse med implementeringsbestemmelserne i IFRS 15 er der ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal for tidligere perioder.

Koncernen har i 2018 øget netto renteindtægterne med 3,5 mio.kr. (4 %) til 86,8 mio.kr. Korrigeret for implementeringen af IFRS 15 falder netto renteindtægterne med 2,1 mio.kr. (3 %).

Renteindtægter øges med 1,1 mio.kr. (1 %) til 92,7 mio.kr. mod 91,6 mio.kr. året før. Korrigeret for implementeringen af IFRS 15 falder renteindtægterne med 4,5 mio.kr. (5 %). Det skyldes primært lavere renteindtægter af udlån, uagtet udlånet er øget med 5 % i året, samt at renteindtægter af obligationer reduceres med 0,9 mio.kr. (56 %), primært som følge af en lavere obligationsbeholdning. Renteindtægter fra centralbanker udgør en udgift på 0,6 mio.kr. mod 0,8 mio.kr. året før.

Renteudgifter falder med 2,4 mio.kr. (29 %) til 6,0 mio.kr. mod 8,3 mio.kr. året før. Faldet kan henføres til lavere renteudgifter til indlån, som følge af en gennemført renteændring i december 2017 samt lavere aftaleindskud gennem året.

Gebyrer og provisionsindtægter øges med 1,1 mio.kr. (2 %) til 51,8 mio.kr. mod 50,7 mio.kr. året før. Korrigeret for implementeringen af IFRS 15 øges gebyrer og provisionsindtægter med 9,3 mio.kr. (18 %), hvilket anses for tilfredsstillende.

Samlet øges netto rente- og gebyrindtægter med 5,4 mio.kr. (4 %) til 138,3 mio.kr.

Koncernen havde også i 2018 afsat øgede omkostninger med henblik på at øge væksten i Koncernen og anser udviklingen for tilfredsstillende.

Udgifter til personale og administration øges med 9,0 mio.kr. (10 %) til 95,0 mio.kr., idet lønninger og personaleudgifter stiger 5,8 mio.kr. (12 %) til 55,0 mio.kr. Øvrige administrationsudgifter stiger med 3,2 mio.kr. (9 %) til 40,0 mio.kr., primært afledt af øgede IT-udgifter som følge af øget aktivitet og nye lovkrav i den finansielle sektor. Det gennemsnitlige antal ansatte udgør 73 og er øget med 6 i forhold året før.

I Bankens regnskab udgør posten 'Resultat af kapitalandele i tilknyttede selskaber' et overskud på 6,5 mio.kr. mod 1,3 mio.kr. året før, som er resultatet af 100 % ejende datterselskaber, der konsolideres i koncernregnskabet.

Kursreguleringer

Samlet udgør kursreguleringer en kursgevinst på 6,6 mio.kr. mod et kurstab på 1,2 mio.kr. året før. Udviklingen skyldes primært, at Koncernen sammen med den øvrige ejerkreds bag Bankernes EDB Central (BEC) i 2017 gennemførte en nedskrivning af BEC's udviklingsaktiver.

Kursregulering af obligationer er positiv med 1,4 mio.kr. og af aktier med 4,7 mio.kr. Investeringsejendomme bidrager med en kursgevinst på 0,9 mio.kr., som udgør fortjeneste ved salg af en overtaget investeringsejendom. Kursgevinst af valuta og afledte finansielle instrumenter, der bl.a. omfatter kursregulering af kunders lån i valuta og Koncernens afdækning af disse lån, udgør 0,2 mio.kr.

Tab og nedskrivninger

Fra den 1. januar 2018 anvender Koncernen IFRS 9-standarden, som medfører væsentlige ændringer i de gældende regler for regnskabsmæssige nedskrivninger. Der henvises til note 45 og 46 Regnskabsmæssige skøn og Anvendt regnskabspraksis. Der er ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal for tidligere perioder.

Tab og nedskrivninger reduceres med 3,4 mio.kr. (38 %) til 5,6 mio.kr. mod 9,0 mio.kr. året før.

Nedskrivninger på landbrugssegmentet er foretaget efter gældende retningslinjer, dog har Koncernen valgt at indlægge et ledelsesmæssigt tillæg, således at der er foretaget yderligere nedskrivninger for 8 mio.kr. på de bedrifter, der er hårdest ramt af konjunkturerne.

Udviklingen anses for tilfredsstillende og kan primært henføres til afklaring af enkelte større engagementer, herunder overtagelse af grunde og ejendomme, som forventes solgt inden for en kortere tidshorisont. Aktiver i midlertidig besiddelse udgør 33 mio.kr. mod 4 mio.kr. ved årets start.

Korrigeret for værdiregulering af aktiver i midlertidig besiddelse udgør årets nedskrivningsprocent -0,3 % mod 0,3 % året før. Koncernens korrektivkonto reduceres med 9 mio.kr. (5 %) og repræsenterer en samlet nedskrivning til endnu ikke realiserede tab på debitorer på 7,0 % af låne- og garantiporteføljen mod 7,4 % ved udgangen af 2017.

Resultat

I Koncernen stiger årets resultat før skat med 7,0 mio.kr. (19 %) og udgør et overskud på 43,1 mio.kr. mod 36,1 mio.kr. året før. Skat af årets resultat udgør en udgift på 0,2 mio.kr. mod en indtægt på 26,9 mio.kr. året før, hvor Koncernen indregnede et udskudt skatteaktiv på 27,0 mio.kr. Dermed bliver resultatet efter skat et overskud på 42,9 mio.kr. mod 63,0 mio.kr. året før.

Banken forventede ved indgangen til året et resultat før skat i niveauet 30-40 mio.kr. Forventningen blev i periodeoplysningen for 3. kvartal 2018 opjusteret til 45-50 mio.kr. og realiseres med 45,2 mio.kr., hvilket anses for tilfredsstillende. Skat udgør 2,3 mio.kr. og årets resultat 42,9 mio.kr.

Kreditrisiko

Ved udgangen af 2018 udgjorde Koncernens bruttoudlån 1.956 mio.kr. og garantier 763 mio.kr. før nedskrivninger. Hertil kommer kredittilsagn på 398 mio.kr. Dermed har Koncernen en maksimal krediteksponering på 3.117 mio.kr., som er øget med 74 mio.kr. siden årets start.

Udlån og garantier er fordelt med 52 % til private husstande og 48 % til erhvervsvirksomheder. Af udlån og garantier til erhvervsvirksomheder udgør branchegruppen Landbrug den største del med 11 %. Herefter følger branchegruppen Fast ejendom med 10 % og Transport med 7 % af de samlede udlån og garantier.

I Banken er den største branchegruppe Finansiering og forsikring med 22 %, hvor Bankens finansiering af datterselskabet indgår.

En væsentlig del af Koncernens kreditrisiko kan henføres til store og svage engagementer, og nedbringelse af disse er en igangværende proces, som bestyrelsen følger nøje. Summen af de 20 største eksponeringer er reduceret fra 183,3 % ultimo 2017 til 151,0 % ultimo 2018. Når Koncernen alligevel præsterer udlånsvækst i 2018, skyldes det en god tilgang af mindre engagementer til private og erhverv samt vækst i datterselskabet.

Koncernens udækkede kreditrisiko udgør 1.559 mio.kr. mod 1.581 mio.kr. ved udgangen af 2017. Den resterende kreditrisiko, efter nedskrivninger og kapitalreservationer, falder med 11 mio.kr. til 1.166 mio.kr., primært som følge af øget værdi af sikkerheder.

Koncernens kreditrisiko er uddybet og specificeret i note 31 og udgør i hovedtal:

I mio.kr.	2018		2017	
Udlån	1.956		1.868	
Garantier:				
Tabsgarantier for realkreditlån	382	331		
Andre garantier	381	763	453	784
Kredittilsagn	398		391	
Maksimal krediteksponering	3.117		3.043	
Sikkerheder	1.558		1.462	
Udækket kreditrisiko	1.559		1.581	
Nedskrevet stadie 1	8	-		
Nedskrevet stadie 2	24	-		
Nedskrevet stadie 3	157	189	-	196
Kapitalreserveret	204		208	
Resterende kreditrisiko	1.166		1.177	

I kreditrisikoen indgår kredittilsagn med 398 mio.kr. og garantier med 763 mio.kr. Kredittilsagn omfatter tilsagte kreditfaciliteter, der ikke er udnyttede af kunden, og opstår typisk på kassekreditter.

Tabsgarantier for realkreditlån 382 mio.kr. er stillet over for Totalkredit og DLR Kredit og var oprindeligt inden for 80/60 % af ejendommens værdi, hvorfor de i udgangspunktet anses som sikre garantier. Såfremt garantien for realkreditlånet bliver effektiv, har Banken indtrædelsesret i realkreditpantebrevet. Indtrædelsesretten indgår med 376 mio.kr. i sikkerheder.

Både i 2018 og historisk har konstaterede tab på garantier været lav. Som følge heraf vurderes kreditrisikoen på andre garantier 381 mio.kr. at være beskedent.

Kapital og solvens

Koncernens kapitalgrundlag før fradrag er på 391 mio.kr. Kapitalgrundlaget består af egentlig egenkapital på 289 mio.kr. samt hybrid kernekapital 65 mio.kr. og supplerende kapital 37 mio.kr. Såvel den hybride kapital som den supplerende kapital opfylder kravene i CRD/CRR og kan medregnes fuldt ud i Koncernens kapitalgrundlag.

Banken har i marts 2018 omlagt hybrid kernekapital på 15 mio.kr. til ny hybrid kernekapital på 15 mio.kr. med en lavere pålydende rente. Omlægningen reducerer renteudgifter til efterstillede kapitalindskud med 0,4 mio.kr. og er sket med tilladelse fra Finanstilsynet.

Egenkapitalen reduceres i 2018 med effekten af ændrede regnskabsregler på samlet 31 mio.kr., idet implementeringen af IFRS 9, Finansielle instrumenter, reducerer egenkapitalen med 24 mio.kr. og IFRS 15, Omsætning fra kontrakter med kunder, med 7 mio.kr. Årets overskud, der udgør 36,1 mio.kr. efter kuponrente til hybride kapitalinstrumenter på 6,8 mio.kr., henlægges til egenkapitalen.

For at imødegå en utilsigtet effekt på kapitalgrundlaget og dermed pengeinstitutternes muligheder for at understøtte kreditgivningen, har EU Kommissionen besluttet en 5-årig overgangsordning således, at en negativ effekt af IFRS 9-nedskrivningsreglerne først får fuld virkning på kapitalgrundlaget efter 5 år. Overgangsordningen trådte i kraft samtidig med IFRS 9 den 1. januar 2018. Koncernen har besluttet at anvende overgangsordningen.

De vægtede poster fastholdes på niveau med 2017 i Koncernen og udgør 2.016 mio.kr. I Banken øges de vægtede poster med 69 mio.kr. (3 %) til 2.181 mio.kr., primært som følge af årets udlånsvækst.

Koncernens kapitalprocent øges fra 17,4 ultimo 2017 til 18,6 ved udgangen af 2018. Lovkravet er en kapitalprocent på minimum 8. Kernekapitalprocenten inkl. hybrid kernekapital øges fra 15,6 ultimo 2017 til 16,7 ved udgangen af 2018. Egenkapitalprocenten øges fra 12,5 ultimo 2017 til 13,6 ved udgangen af 2018.

Bankens kapitalprocent øges fra 16,6 ultimo 2017 til 17,2 ved udgangen af 2018. Kernekapitalprocenten inkl. hybrid kernekapital øges fra 14,9 ultimo 2017 til 15,5 ved udgangen af 2018. Egenkapitalprocenten øges fra 11,8 ultimo 2017 til 12,5 ved udgangen af 2018.

Efter henstilling fra Det Systemiske Risikoråd har Erhvervsministeren aktiveret den kontracykliske kapitalbuffer med 0,5 % med virkning fra den 31. marts 2019. For Koncernen svarer det til et yderligere kapitalkrav i niveauet 10 mio.kr. med virkning fra den 31. marts 2019, beregnet på grundlag af de vægtede aktiver ved udgangen af 2018. Risikorådet har i 2018 henstillet om en yderligere forøgelse af buffersatsen med 0,5 %.

Der er fra myndighedernes side udmeldt nye regelsæt til alle pengeinstitutter om et bestemt krav til nedskrivningsegne passiver, det såkaldte NEP-krav, til successiv indfasning fra 1. januar 2019 frem til 1. januar 2023, hvor kravet er fuldt ud gældende. Finanstilsynet genberegner og meddeler pengeinstitutterne NEP-kravet én gang årligt, hvorved NEP-kravet ikke er statisk, men ændrer sig fra år til år, hvorved også indfasningen ændrer sig.

Pengeinstitutterne har i 2018 modtaget et NEP-krav baseret på 2017-tal. Koncernens og Bankens NEP-krav er som forventet på 6 % af de vægtede aktiver, og bestyrelsen vil i 2019 vurdere et eventuelt behov for ændring i kapitalgrundlaget og –strukturen med henblik på at sikre Koncernens vækstmuligheder.

På det foreliggende grundlag samt Koncernens og Bankens forventninger til 2019-2023 viser en fremskrivning af Koncernens og Bankens kapital-situation til og med udgangen af 2023, at Koncernen og Banken lever op til de fuldt indfasede kapitalkrav i CRD IV/CRR (Basel III).

Oplysninger om Koncernens og Bankens kapitalgrundlag samt kapital-, kerne- og egenkapitalprocenter er uddybet i note 30 Kapital og solvens.

Solvensbehov

Opgørelsen af solvensbehovet sker efter Finanstilsynets 8+ model og er beskrevet i *Risikorapport – metode og proces*, der findes på totalbanken.dk under menupunktet Aktionær/Finansiell rapportering.

Koncernens solvensbehov er ultimo 2018 opgjort til 10,6 % og er uændret i forhold til udgangen af 2017. Bankens solvensbehov er ultimo 2017 opgjort til 10,6 % og falder til 10,4 % ved udgangen af 2018. Faldet kan henføres til en lavere kreditrisiko, der delvist modsvares af øget markedsrisiko og vækst i de vægtede aktiver.

Bankens solvensoverdækning øges fra 6,0 procentpoint (127 mio.kr.) ultimo 2017 til 6,8 procentpoint (148 mio.kr.) ultimo 2018 og opfylder ledelsens målsætning om en overdækning på minimum 5,0 procentpoint. Solvensoverdækningen reduceres med lovbestemt kapitalbevaringsbuffer på 1,875 % og udgør herefter 4,925 procentpoint (107 mio.kr.).

Koncernens solvensoverdækning inklusiv kapitalbevaringsbuffer udgør 6,1 % (123 mio.kr.) ved udgangen af 2018 mod 5,6 % (112 mio.kr.).

Med baggrund i allerede foretagne nedskrivninger og kapitalreservationer samt en forventning om positiv indtjening i 2019 forventer bestyrelsen, at Koncernen og Banken fortsat vil opfylde lovgivningens krav til solvens og solvensoverdækning.

Likviditet

Liquidity Coverage Ratio (LCR) er et minimumskrav til et finansielt instituts beholdning af likvide aktiver i forhold til dets likviditetsbehov under en 30 dages akut likviditetskrise. LCR kravet udgør 100 %. Koncernens LCR udgør 238,4 % mod 145,8 % ultimo 2017, og Bankens LCR udgør 207,7 % mod 143,9 % ultimo 2017. LCR overdækningen svarer til 271 mio.kr. i Koncernen og 242 mio.kr. i Banken.

Koncernens likviditet, i forhold til grænseværdien på 100 % i Tilsynsdiamanten, øges fra 146,6 % ultimo 2017 til 241,7 % ultimo 2018. Også Bankens likviditet øges fra 144,6 % til 210,6 %.

Indlånsoverskuddet i koncernen, inklusiv puljer, er i 2018 reduceret med 58,5 mio. kr. (7 %) til 740 mio.kr.

Til sikkerhed for trækingsret i Nationalbanken har Banken deponeret 182 mio. kr. obligationer.

Tilsynsdiamanten

I Tilsynsdiamanten fastlægger Finanstilsynet en række særlige risikoområder med angivelse af grænseværdier, som institutterne som udgangspunkt bør ligge inden for. Banken overholder samtlige grænseværdier i Tilsynsdiamanten.

Tilsynsdiamanten

Risikoområde	Grænseværdi	Koncernen		Banken	
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Store eksponeringer	< 175,0 %	151,0 %	183,3 %	149,7 %	183,3 %
Udlånsvækst	< 20,0 %	5,2 %	12,6 %	6,8 %	12,0 %
Ejendomseksponering	< 25,0 %	9,6 %	12,8 %	9,6 %	12,8 %
Stabil funding	< 1,00	0,61	0,59	0,60	0,58
Likviditet	> 100,0 %	241,7 %	146,6 %	210,6 %	144,6 %

Pejlemærket 'Store eksponeringer' er fra 1. januar 2018 erstattet af et nyt pejlemærke 'Summen af de 20 største eksponeringer'. Pejlemærket indebærer, at summen af de 20 største eksponeringer højst må udgøre 175 % af den egentlige kernekapital. Pejlemærket udgjorde 183 % i Banken ved udgangen af 2017 og er i januar 2018 reduceret, så Koncernen opfylder grænseværdien.

Nedbringelse af store eksponeringer er en igangværende proces og en del af Koncernens strategi om at vækste på mindre eksponeringer samtidig med, at store eksponeringer reduceres.

Pejlemærket 'Likviditetsoverdækning' er fra 30. juni 2018 erstattet af et nyt pejlemærke 'Likviditet', som angiver institutternes evne til at klare et tre måneders likviditetsstress, baseret på en fremskrevet version af LCR-kravet. Tilsynsdiamantens grænseværdi for likviditetspejlemærket er 100 %.

Dansk Erhvervsfinansiering A/S

I Koncernen indgår Dansk Erhvervsfinansiering A/S, der er et 100 % ejet datterselskab af Banken. Selskabet er beliggende i Aarup og har 7 ansatte ved udgangen af 2018.

Dansk Erhvervsfinansiering A/S udbyder leasing af let omsættelige anlægsaktiver, herunder rullende materiel, til små og mellemstore virksomheder inden for transport, industri, byggeri og landbrug. Målgruppen er etablerede virksomheder, som har eksisteret i en årrække og har genereret et driftsmæssigt overskud samt en regnskabsmæssig positiv konsolidering.

Nærtstående parter

Transaktioner med nærtstående parter, herunder bestyrelse, direktion og datterselskaber, er alle indgået på markedsvilkår og omfatter primært rentebetalinger samt ledelsesvederlag.

Regnskabsrapporter

En oversigt over regnskabsrapporter og øvrige fondsbørsmeddelelser, som Koncernen har offentliggjort i 2018, findes på Bankens hjemmeside totalbanken.dk under menupunktet *Aktionær*, hvor også indholdet af de enkelte meddelelser kan ses.

Årsrapporten og den øvrige finansielle rapportering suppleres med yderligere finansielle og ikke-finansielle oplysninger, hvor det skønnes påkrævet eller relevant.

Om regnskabspraksis

Koncernregnskabet aflægges i overensstemmelse med IFRS som godkendt af EU samt IFRS-bekendtgørelsen for finansielle virksomheder. Årsregnskabet for moderselskabet aflægges i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om finansiell virksomhed og den gældende bekendtgørelse om pengeinstitutters regnskabsaflæggelse.

Regnskabsmæssige skøn og anvendt regnskabspraksis er beskrevet i note 45 og 46. Koncernen har implementeret IFRS 9, Finansielle instrumenter, og IFRS 15, Omsætning fra kontrakter med kunder, som begge trådte i kraft pr. 1. januar 2018. Der er ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal for tidligere perioder. Øvrig anvendt regnskabspraksis er uændret.

Usikkerhed ved indregning og måling

Ved opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser kræves skøn over, hvordan fremtidige begivenheder påvirker værdien af disse aktiver og forpligtelser på balancedagen. De anvendte skøn hviler på forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige, men som i sagens natur er usikre.

De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er nedskrivninger på udlån og tilgodehavender, domicilejendomme, noterede aktier samt udskudte skatteaktiver. Disse er uddybet i note 45 Regnskabsmæssige skøn.

Opgørelsesmetoder til fastsættelse af værdi af sikkerheder og fordelingen af værdiansatte sikkerheder på typer og kundegrupper fremgår af note 31 Kreditrisiko.

For nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er der væsentlige skøn forbundet med kvantificeringen af risikoen for, at ikke alle fremtidige betalinger modtages. Hvis det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger modtages, er der også væsentlige skøn forbundet med at fastlægge størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og leasingaktiver samt forventede dividendebetalinger fra nødlidende engagementer.

For nedskrivninger til tab på garantier er det også forbundet med usikkerhed, når det skal fastslås i hvilket omfang, garantien vil blive effektiv ved et økonomisk sammenbrud hos garantirekvirenten.

Der er ikke usikkerhed ved indregning og måling af øvrige væsentlige poster i regnskabet.

ÅRET 2019

Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke efter regnskabsperiodens afslutning indtruffet forhold, der forrykker ledelsens vurdering af årsrapporten.

Forventninger

Koncernen forventer at fortsætte væksten i 2019 og har afsat omkostninger med henblik på at fastholde væksten. Det høje aktivitetsniveau i 2018 forventes at fortsætte, bl.a. som følge af en god tilgang af nye kunder. Renteniveauet forventes uændret over året. For 2019 forventes et stigende overskud i datterselskabet, Dansk Erhvervsfinansiering A/S.

Med baggrund i udsigterne for 2019 forventes fortsat lave nedskrivninger og tab. Det er forbundet med usikkerhed at budgettere kursreguleringer, da fondsbeholdningen i årets løb kan blive påvirket af en vis volatilitet, og Koncernen forventer let positive kursreguleringer.

For 2019 forventer Koncernen et resultat før skat i niveauet 35-40 mio.kr. mod realiseret 43 mio.kr. i 2018.

Offentliggørelse af oplysninger

I 2019 offentliggør Koncernen regnskabsoplysninger på følgende dage

Torsdag den 28. februar 2019	Årsrapport 2018
Tirsdag den 7. maj 2019	Periodeoplysning for 1. kvartal 2019
Tirsdag den 20. august 2019	Halvårsrapport pr. 30. juni 2019
Tirsdag den 5. november 2019	Periodeoplysning for 3. kvartal 2019

RISIKOSTYRING

Beskrivelse af Bankens målsætninger og politikker for risikostyring er udarbejdet i overensstemmelse med artikel 431 til 455 i CRR-forordningen. Risikorapporteringen består af 'Risikorapport – metode og proces' og 'Risikorapport – udstedte kapitalinstrumenter', der offentliggøres årligt og ved væsentlige ændringer, samt 'Risikorapport', der offentliggøres kvartalsvist og ved væsentlige ændringer. Rapporterne findes på www.totalbanken.dk/aktionaer/aktionaer/finansiell-rapportering/ og omhandler blandt andet nedenstående områder.

Marked og aktivitet

Bankens forretningsgrundlag er at tilbyde finansielle produkter og ydelser, kombineret med kompetent rådgivning, til privatkunder og små og mellemstore virksomheder med en sund økonomi, og at tiltrække og fastholde loyale helkunder fra markedsområdet. Banken har sit primære virke på Fyn.

På udlånssiden ønsker Banken primært helkundeforhold, og det tilstræbes, at privatkunder udgør minimum 40 % og erhvervskunder højst 60 %. På erhvervssiden ønskes primært mindre og mellemstore virksomheder med en passende fordeling inden for detailhandel, bygge- og anlægsvirksomhed, landbrug, industri- og anden handels- og fremstillingsvirksomhed.

Datterselskabets forretningsgrundlag er at tilbyde finansiell leasing af let omsættelige anlægsaktiver, herunder rullende materiel, til små og mellemstore etablerede virksomheder med en sund økonomi. Datterselskabets markedsområde er Danmark.

Kreditpolitik og risikovurdering

Bankens og datterselskabets kreditpolitikker fastsætter principper for størrelsen, typen og omfanget af de kreditrisici. Koncernen ønsker at påtage sig, samt principper for håndtering af styring af kreditrisici. Ved kreditrisici forstås risikoen for tab som følge af, at debitorer eller modparter misligholder indgåede betalingsforpligtelser. Kreditpolitikken revurderes minimum årligt af Bankens bestyrelse.

Bankens risikoprofil på kreditområdet skal være passende forsigtig, hvilket indebærer, at kreditgivning i Banken skal ske med afsæt i kreditpolitikens risikostyringsprincipper, herunder at:

- al kreditgivning i Banken sker efter et princip om forretningsmæssig kalkuleret risiko.
- der kun bevilges eksponeringer til kunder, hvor det kan dokumenteres, at kunden forventeligt kan tilbagebetale disse samt for erhvervsdrivende tillige besidder evnen til at drive virksomheden på forsvarlig og rentabel vis.
- forhold hos den konkrete kunde eller i den branche, som kunden agerer i, tillægges betydning ved vurderingen af kundens kreditværdighed.
- der altid foretages en subjektiv vurdering af kundens vilje til tilbagebetaling.
- Bankens årlige udlånsvækst ikke overstiger 15 %, dvs. under grænseværdien i tilsynsdiamanten, der er på 20 %.

I Bankens udlån indgår finansieringen af datterselskabet, Dansk Erhvervsfinansiering A/S, i branchen Finansiering og forsikring. Banken ønsker, at andelen af udlån og garantier til datterselskabet maksimalt udgør 20 %, og at øvrige eksponeringer i branchen Finansiering og Forsikring maksimalt udgør 5 %, således andelen af eksponeringer i branchen Finansiering og Forsikring samlet maksimalt udgør 25 %.

Banken ønsker, at eksponeringen inden for ejendomsmarkedet inkl. gennemførelse af byggeprojekter maksimalt skal andrage 20 % af de samlede udlån og garantier, samt at ingen anden branche udgør mere end 10 % af de samlede udlån og garantier.

Historisk har Banken en række store eksponeringer, som løbende nedbringes. Med baggrund i opgørelsen af Tilsynsdiamantens pejlemærke for summen af store eksponeringer styrer Banken efter, at summen af de 20 største eksponeringer aldrig overstiger 175 % af Bankens kernekapital efter fradrag og løbende søges nedbragt til 150 %.

Banken opdeler efter et princip om forsigtighed kunderne i klasser efter kreditrisiko, således at kunder med god kreditbonitet kan skelnes fra kunder med svag kreditbonitet. Alle eksponeringer større end 5 mio. kr. revurderes og risikoklassificeres årligt. Eksponeringer mindre end 5 mio. kr. revurderes og risikoklassificeres løbende via opdatering af kundens økonomiske oplysninger, overvågning af overtræk mv.

Datterselskabet, Dansk Erhvervsfinansiering A/S, har egen kreditpolitik for leasingområdet, da forretningsmodellen er anderledes end Bankens. Kreditpolitikken tager naturligt afsæt i Bankens kreditpolitik, hvor det er muligt. Datterselskabet formidler alene finansiering til erhvervskunder og til dansk baserede virksomheder.

Bestyrelsen i datterselskabet har taget stilling til de overordnede mål og principper i kreditpolitikken, der blandt andet omfatter branchedefinition, kundesegmentering, risici og retningslinjer for kreditgivning samt opfølgning på kreditaktiviteterne.

Sikkerheder og værdiansættelse

Banken ønsker som hovedregel sikkerhedsstillelse fra kunden i form af pantsætning af kundens aktiver. Banken prioriterer, at der tages sikkerhed i let omsættelige aktiver, herunder obligationer, aktier, ejendomme, biler m.m.

Der sker en løbende fyldestgørende, opdateret og forsigtig værdiansættelse af sikkerheder i lyset af de gældende markedsforhold. Maksimale belåningsprocenter tager udgangspunkt i en normal omsættelighed af de stillede sikkerheder. Procenterne reduceres, såfremt forhold omkring liggetid m.v. afviger fra det sædvanlige for det enkelte aktiv.

Ud over pant i fast ejendom vil Banken ikke have en væsentlig risikokoncentration på sikkerheder.

Datterselskabet indgår leasingaftaler med et bagvedliggende aktiv, som leasingselskabet ejer. Værdiansættelsen baserer sig på en individuel vurdering af aktivet med udgangspunkt i prisen for aktivet og branchekendskab.

Opgørelsesmetoder til fastsættelse af værdi af sikkerheder og fordelingen af værdiansatte sikkerheder på typer og kundegrupper fremgår af note 31 Kreditrisiko.

Nedskrivnings- og hensættelsespolitik

Koncernen foretager fra 1. januar 2018 nedskrivninger på udlån og tilgodehavender efter IFRS 9, der er en nedskrivningsmodel baseret på forventede tab.

Den forventningsbaserede nedskrivningsmodel indebærer, at et finansielt aktiv på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning nedskrives aktivet med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konstateres aktivet værdiforringet (stadie 3), nedskrives aktivet med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, men baseret på en øget tabsandsynlighed.

Nedskrivningerne på kunder/faciliteter i stadie 1 og 2 foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning, mens nedskrivningerne for stadie 3-kunder/faciliteter foretages ved en manuel, individuel vurdering.

Den porteføljemæssige modelberegning foretages på baggrund af en PD-model ('Probability of Default'), der udvikles og vedligeholdes af Bankens datacentral (BEC), suppleret med et fremadskuende, makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af Lokale Pengeinstitutter (LOPI).

Det makroøkonomiske modul er bygget op om en række regressionsmodeller, der fastlægger den historiske sammenhæng mellem årets nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variable. Regressionsmodellerne tilføres herefter estimer for de makroøkonomiske variable baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem og omfatter variable som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc.

Ledelsen vurderer, hvorvidt modelestimerne afspejler kreditrisikoen for Koncernens egen kreditporteføje og forventninger til fremtiden.

På garantier hensættes den provision, Koncernen modtager for at påtage sig garantien. Provisionen indtægtsføres over risikoperioden.

Acontoafskrivninger foretages, når det konstateres, at et tab er uundgåeligt. Koncernen foretager en løbende vurdering heraf. Ved større værdiforringelser foretages en konkret vurdering minimum fire gange årligt. Endelig afskrivning sker i forbindelse med sagens afslutning (konkurs, gældssanering mv.). Koncernen foretager jævnlige opfølgning på afskrevne fordringer.

På eksponeringer, hvor det skønnes, at rentetilskrivning blot vil medføre et yderligere tab for Koncernen, standses renteberegningen. Koncernens krav på renter er dog fortsat opretholdt.

Kreditorganisation

Koncernen lægger vægt på, at kreditbeslutninger træffes tæt på kunden. Koncernens kundeansvarlige medarbejdere er tildelt bevillingsbeføjelser, der matcher deres faglighed og kvalifikationer, og langt det overvejende antal af Koncernens kreditbeslutninger træffes i dette regi.

Væsentlige private- og erhvervs eksponeringer samt eksponeringer med objektiv indikation for værdiforringelse bevilges af Koncernens kreditafdeling eller direktion og bestyrelse efter forudgående kvalitetssikring i kreditafdelingen.

Væsentlige eksponeringer fremlægges til orientering eller bevilling på bestyrelsesmøder. Hvert kvartal gennemgår bestyrelsen eksponeringer med væsentlige overtræk samt større værdiforringelser og kreditreservationer.

I forbindelse med årsafslutningen foretager Koncernens kreditafdeling eksponeringsgennemgang med rapportering til direktion og bestyrelse. Kriterier og omfang af eksponeringsgennemgangen fastlægges af bestyrelsen forud for gennemgangen.

Markedsrisici

Koncernens markedsrisici opgøres efter Finanstilsynets regler.

Bestyrelsen har fastlagt konkrete rammer for direktionens investeringsbeføjelser og bliver minimum hvert kvartal orienteret om de enkelte eksponeringer i forhold til de fastsatte rammer.

Koncernens renterisici er opgjort under hensyntagen til Finanstilsynets retningslinjer og fradragsfaktorer, som udtrykker tabsrisikoen ved en generel ændring i renten på 1 procentpoint. Renterisikoen opgøres minimum hvert kvartal. Ved opgørelse af solvensbehovet opdeles renterisikoen således, at renterisikoen inden- og udenfor handelsbeholdningen vurderes særskilt.

Hovedreglen er, at renterisiko indenfor handelsbeholdningen, der overstiger 5 % af kernekapitalen efter fradrag, ikke anses som værende dækket indenfor det lovpligtige krav på 8 % af kapitalgrundlaget, hvorfor der gives et tillæg på 100 basispunkter af renterisikoen.

Renterisiko udenfor handelsbeholdningen indgår i solvensbehovet med et stressniveau på 200 basispunkter. Ved negativ renterisiko stresses dog maksimalt ned til en rente på -1. Renterisiko udenfor handelsbeholdningen består primært af relativt korte aftaleindskud fra kunder samt supplerende kapital.

Renterisikoen opdeles i løbetidsklasser, hvor hver klasse vurderes for sig. Ved renteændringer forskydes rentekurven ikke nødvendigvis parallelt, hvorfor rentekurven stresses både parallelt og med rentevip.

Valutarisici opgøres med baggrund i valutakursindikator 1 og opgøres minimum hvert kvartal. Da Koncernens valutaindikator 1 er under 10 %, anses valutarisikoen dækket af det lovpligtige krav på 8 % af basiskapitalen. Valutaindikator 1 er uddybet i 'Risikorapport – metode og proces', som offentliggøres på Bankens hjemmeside under *Finansiel rapportering*.

Derivater og afledte finansielle instrumenter opgøres i overensstemmelse med CRD IV. I solvensbehovet indgår modpartsrisikoen med 8,00 %.

Markedsrisiko er omtalt i note 36.

Likviditet

Koncernens likviditetsrisiko skal være forsvarlig og tilpas forsigtig. Ved likviditetsrisiko forstås risikoen for, at Koncernens omkostninger til likviditetsfremskaffelse stiger uforholdsmæssigt meget eller, at manglende finansiering forhindrer Koncernen i at opretholde den vedtagne forretningsmodel.

Koncernens umiddelbare likviditetsberedskab opgøres som Liquidity Coverage Ratio (LCR) efter reglerne i CRR-forordningen. Koncernen ønsker en overdækning på mindst 50 procentpoint over det til enhver tid gældende LCR-dækningskrav, og at denne kan fastholdes måned for måned ved en fremskrivning af de forventede betalingsstrømme på 3 måneders sigt.

Tilsvarende ønsker Koncernen, at likviditetspejlemærket i Tilsynsdiamanten skal være mindst 50 procentpoint over det til enhver tid gældende krav, og at denne kan fastholdes måned for måned ved en fremskrivning af de forventede betalingsstrømme på 3 måneders sigt.

Koncernens finansieringsstruktur er sammensat, så den opfylder grænseværdien for 'stabil funding' i Tilsynsdiamanten. Indlån skal som minimum udgøre 100 % af udlån.

Koncernen benytter i sin interne likviditetsstyring en likviditetsmodel, der er udviklet af Lokale Pengeinstitutter. Modellen opgør den forventede likviditetsudvikling for de næste 12 måneder under antagelse af normal forventning til likviditeten og i et stresset scenarium.

Koncernen har ikke likviditetsrisici, der relateres til indlån fra professionelle aktører eller udstedte obligationer med en restløbetid under 6 måneder, hvorfor der ikke indgår likviditetsrisiko via stresstest ved opgørelse af solvensbehovet.

Til sikkerhed for trækingsret i Nationalbanken har Banken deponeret obligationer.

Interne kontrol- og risikostyringssystemer

Bestyrelsen har fuld opmærksomhed på Koncernens risici og følger regelmæssigt op herpå. Bestyrelsen udøver tilsyn og kontrol med direktionens daglige ledelse af Koncernen. Direktionen rapporterer løbende til bestyrelsen på bestyrelsesmøder, herunder om overholdelse af de grænser, der er anført i 'Bestyrelsens § 70 instruks til direktionen'. Instruksen revurderes af den samlede bestyrelse hvert år.

Revisionsudvalget overvåger blandt andet regnskabsaflæggelsesprocessen, den lovpligtige revision af årsregnskabet samt om Koncernens interne kontrolsystemer og risikostyringssystemer fungerer effektivt med hensyn til regnskabsaflæggelsen. Koncernen har forretningsgange og arbejdsprocesser, der skal sikre, at relevante afstemninger foretages, og at regnskaber aflægges på et korrekt grundlag.

Henset til Koncernens størrelse er Koncernen ikke omfattet af lovkrav om intern revision. Koncernen har en intern kontrol og interne kontrolrapporter tilgår revisionsudvalget og direktionen. Indholdet drøftes i den samlede bestyrelse.

SAMFUNDSANSVAR

Koncernen har valgt at offentliggøre den lovbestemte redegørelse om samfundsansvar, jf. bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter mv. § 135, på www.totalbanken.dk/aktionaer/aktionaer/finansiell-rapportering/.

LEDELSE

Generalforsamling

Aktionærenes ret til at træffe beslutninger i Banken udøves på generalforsamlingen. Bankens generalforsamlinger skal afholdes på Fyn, og den ordinære generalforsamling skal afholdes hvert år inden 4 måneder efter regnskabsårets udløb. Årets generalforsamling omtales i afsnittet *Aktionær*.

Repræsentantskab

Det følger af vedtægterne, at generalforsamlingen vælger repræsentantskabet, der består af 10 til 20 medlemmer efter generalforsamlingens beslutning. Aktuelt består repræsentantskabet af 20 medlemmer. Der afholdes typisk 4 repræsentantskabsmøder hvert år. Repræsentantskabsmedlemmerne modtager ikke honorar.

Medlemmerne af repræsentantskabet vælges for tre år ad gangen, dog afgår hvert år 1/3 af de medlemmer, der har fungeret længst i den igangværende valgperiode. Genvalg kan finde sted. Der gælder en aldersgrænse på 70 år for medlemskab af repræsentantskabet og dermed også af Bankens bestyrelse.

Repræsentantskab pr. 31. december 2018

	Født	Indtrådt	Seneste genvalg	Udløb valgperiode
Direktør Søren Fohlmann, Odense, formand for repræsentantskabet	1963	2005	2017	2020
Direktør Louise Helmer, Fredericia, næstformand for repræsentantskabet	1973	2015	2017	2020
* Konsulent Robert Beck, Flensborg	1977	2017	-	2019
*** Kommunikationskonsulent Charlotte Benn, Odense	1966	2010	2017	2020
Optometrist Peter Brogaard, Aarup	1970	2015	2018	2021
Advokat Jens Jacob Dühr, Vissenbjerg	1976	2018	-	2021
Direktør Christian Fischer, Frederiksberg	1980	2015	2017	2020
** Bygmester Poul Juhl Fischer, Aarup, formand for bestyrelsen	1948	1988	2016	2019
*** Direktør Allan Hansen, Odense	1970	2017	-	2020
* Direktør Alex Lysemose, Frederiksberg	1963	2018	-	2019
Direktør Claus Moltrup, Langeskov	1968	2010	2018	2021
Direktør Søren Ladefoged Poulsen, Glamsbjerg	1972	2015	2017	2020
Direktør Morten Rasmussen, Aarup	1963	2015	2017	2020
Økonomichef Mette Sigaard, Odense	1967	2015	2018	2021
* Advokat Merete Vangsøe Simonsen, Odense, næstformand for bestyrelsen	1967	2010	2016	2019
* Økonomichef Jeppe Albin Sørensen, Aarup	1975	2010	2016	2019
* Advokat Palle Thomsen, Middelfart	1953	1992	2016	2019
Direktør Jan Thybo, Aarup	1962	2015	2018	2021
* Læge Jens Thygesen, Gelsted	1949	1992	2016	2019
Direktør Jesper Alsted Timming, Odense	1971	2015	2018	2021

* På valg ** Udtræder som følge af vedtægternes aldersbestemmelser *** Ønsker at udtræde

Valg til repræsentantskabet på den kommende generalforsamling er beskrevet i afsnittet 'Aktionær'.

Bestyrelse

Bestyrelsen består af 4-6 repræsentantskabsvalgte medlemmer efter repræsentantskabets beslutning, dog kan der vælges ét bestyrelsesmedlem uden for repræsentantskabet, hvor det skønnes hensigtsmæssigt af hensyn til bestyrelsens sammensætning. Aktuelt består bestyrelsen af fire medlemmer og tre medarbejdervalgte medlemmer, i henhold til lovgivningen om medarbejderrepræsentation. Systemet med medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer er velkendt i Danmark og uddybes på Bankens hjemmeside under menupunktet Om os/Bestyrelsen.

Repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer vælges for højst tre år ad gangen, dog afgår hvert år 2 af de medlemmer, der har fungeret længst i den igangværende valgperiode. Medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer vælges for fire år ad gangen og har samme rettigheder, pligter og ansvar som repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer.

Bestyrelse pr. 31. december 2018

	Født	Indtrådt	Seneste genvalg	Udløb valgperiode
** Bygmester Poul Juhl Fischer, Aarup, formand	1948	1990	2017	2020
* Advokat Merete Vangsøe Simonsen, Odense, næstformand	1967	2011	2016	2019
* Direktør Claus Moltrup, Langeskov, formand for revisionsudvalget	1968	2013	2016	2019
Direktør Jan Thybo, Aarup	1962	2018	-	2020
*** Erhvervs-kundecheff Henning Munch Jensen, Svendborg	1972	2017	-	2021
*** Filialchef Claus Lyngbakke-Hellesøe, Odense	1977	2005	2017	2021
*** Bankfuldmægtig Gitte N. Stentebjerg, Aarup	1957	2013	2017	2021

* På valg ** Udtræder som følge af vedtægternes aldersbestemmelser *** Medarbejdervalgt

Valg til bestyrelsen sker på repræsentantskabsmødet umiddelbart efter den kommende generalforsamling.

Bestyrelsen anser advokat Merete Vangsøe Simonsen, direktør Claus Moltrup og direktør Jan Thybo for uafhængige. Det følger af Anbefalinger for god selskabsledelse, at mindst halvdelen af de repræsentantskabsvalgte ledelsesmedlemmer bør være uafhængige, og Koncernen efterlever anbefalinger.

Med henblik på at sikre at bestyrelsen er sammensat på en sådan måde, at den besidder alle relevante kompetencer i forhold til at lede Koncernen, har bestyrelsen fastlagt en årlig procedure for selvevaluering af det enkelte bestyrelsesmedlems og den samlede bestyrelses kompetencer. Selvevalueringen er senest gennemført i december 2018 uden at give anledning til ændringer.

Direktion

Direktionen ansættes af bestyrelsen og består af:

Direktion pr. 31. december 2018

Bankdirektør Ivan Sløk, Aarup	Født 1965	Tiltrådt 2003
-------------------------------	--------------	------------------

Med henblik på at sikre at direktionen besidder alle relevante kompetencer i forhold til at lede Koncernen, har bestyrelsen fastlagt en årlig procedure for evaluering af direktionen og samarbejdet med bestyrelsen. Evalueringen er senest gennemført i december 2018 uden at give anledning til ændringer.

Bestyrelsens opgaver og ansvar

Bestyrelsen holder møde 1-2 gange hver måned og mødes så ofte, som det er nødvendigt. Bestyrelsen finder, at bestyrelsens mødefrekvens muliggør, at alle væsentlige drøftelser og beslutninger kan træffes af den samlede bestyrelse.

Bestyrelsens forretningsorden og instruks til direktionen fastlægger nærmere procedurer for planlægning, opfølgning og risikostyring mv. Bestyrelsens retningslinjer til direktionen er fastlagt i en instruks, hvor arbejdsfordelingen mellem bestyrelse og direktion fremgår. Forretningsordenen og instruks opdateres årligt. Alle væsentlige forhold drøftes i forbindelse med den årlige gennemgang af forretningsordenen for bestyrelse og direktion.

Der er i 2018 afholdt 19 bestyrelsesmøder og 6 revisionsudvalgsmøder. Der har til såvel bestyrelsesmøder som revisionsudvalgsmøder været en høj mødedeltagelse, idet de enkelte medlemmer deltog i møderne som følger:

Bestyrelses- og revisionsudvalgsmøder i 2018

	Bestyrelsesmøder		Revisionsudvalgsmøder	
	i perioden	deltagelse	i perioden	deltagelse
Bygmester Poul Juhl Fischer, Aarup, formand	19	19	2	2
Advokat Merete Vangsøe Simonsen, Odense, næstformand	19	17	2	2
Direktør Claus Moltrup, Langeskov	19	16	6	6
Direktør Jan Thybo, Aarup	15	13	2	2
Fhv. borgmester Finn Viberg Brunse, Tommerup	4	3	0	0
Konsulent Robert Beck, Flensborg	7	7	4	4
Filialchef Claus Lyngbakke-Hellesøe, Odense	19	18	2	2
Bankfuldmægtig Gitte N. Stentebjerg, Aarup	19	18	6	6
Erhvervskundechef Henning Munch Jensen, Svendborg	19	18	2	2

Bestyrelse og revisionsudvalg, herunder fraværende medlemmer, modtager mødeindkaldelse og bilag forud for mødet og efterfølgende referat af mødet.

Bestyrelsen fastlægger Koncernens overordnede strategi for 5 år ad gangen. Strategiplanen evalueres løbende og minimum årligt i sammenhæng med vurdering af Koncernens forretningsmodel. Drøftelse af nødvendige kompetencer og finansielle ressourcer, for at Koncernen kan nå sine strategiske mål, indgår som en integreret del af den løbende evaluering af bestyrelsens strategiplan.

Det har ikke været relevant for bestyrelsesformanden at deltage i den daglige ledelse eller at udføre særlige opgaver for Koncernen i det forløbne rapporteringsår.

Koncernen benytter generelt ikke ledelsesudvalg, medmindre det er lovpligtigt. Bestyrelsen har etableret et aflønnings- og et nomineringsudvalg, der består af den samlede bestyrelse med bestyrelsesformand Poul Juhl Fischer som formand, samt et risikoudvalg, der ligeledes består af den samlede bestyrelse med bestyrelsesmedlem Claus Moltrup som formand.

Revisionsudvalg

I overensstemmelse med Finanstilsynets bekendtgørelse om revisionsudvalg har Banken etableret et revisionsudvalg, der består af den samlede bestyrelse med direktør Claus Moltrup som formand.

Det er bestyrelsens vurdering, at Claus Moltrup er regnskabs- og revisionskyndig, idet Claus Moltrup som tidligere økonomidirektør og direktør i Autorola A/S og L'easy har erfaring med regnskabsaflæggelse efter IFRS, har en baggrund som cand.merc.aud og fungerer som censor på kandidatstudiet ved Syddansk Universitet. Claus Moltrup har været medlem af revisionsudvalget siden 2013.

Da revisionsudvalget alene udgøres af medlemmer af bestyrelsen, gælder ikke et uafhængighedskrav i relation til medlemmer af revisionsudvalget.

Revisionsudvalget overvåger blandt andet regnskabsaflæggelsesprocessen, den lovpligtige revision af årsregnskabet samt om Koncernens interne kontrolsystemer og risikostyringssystemer fungerer effektivt med hensyn til regnskabsaflæggelsen. Revisionsudvalget overvåger og kontrollerer den valgte revisions uafhængighed og er ansvarlig for proceduren for udvælgelse og indstilling af revisor til valg på generalforsamlingen, ligesom revisionsudvalget (bestyrelsen) beslutter en ramme til direktionen for levering af ikke-revisionsydelser.

Bestyrelsen har, i overensstemmelse med revisionsudvalgets indstilling, vurderet og besluttet, at Koncernen ikke skal have intern revision.

Bestyrelse og revision

Revisor vælges på Bankens generalforsamling. I 2018 blev følgende nyvalgt:

Valgt revisor pr. 31. december 2018

Revisor	Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
---------	---

Revisionen er certificeret til at påtegne årsrapporter for penge- og realkreditinstitutter i henhold til bekendtgørelse om Finanstilsynets certificering af statsautoriserede revisorer.

Bestyrelsen har en regelmæssig dialog og informationsudveksling med den valgte revision. Bestyrelsen mødes mindst en gang årligt med revisor uden, at direktionen er til stede. Revisionsaftale og revisionshonorar aftales mellem bestyrelsen og revisor efter indstilling fra revisionsudvalget. Bestyrelsen vurderer minimum hvert år behovet for etablering af en intern revision.

Som beskrevet i afsnittet 'Aktionær' indstiller bestyrelsen genvalg af revisor.

Ledelsens vederlag

Vederlag og løn til bestyrelse og direktion fremgår af note 6 i årsrapporten.

Bestyrelsens aflønning besluttet af repræsentantskabet og er senest ændret i 2017, hvor repræsentantskabet besluttede, at bestyrelsen aflønnes med et pristalsreguleret, men i øvrigt fast vederlag.

Bestyrelsen har vedtaget en lønpolitik, som senest er godkendt af generalforsamlingen i 2017. Formålet med lønpolitikken er, at principperne for tildeling af løn er i overensstemmelse med og fremmer en sund og effektiv risikostyring. Lønpolitikken omfatter bestyrelse og direktion samt medarbejdere, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på Bankens risikoprofil og ansatte i kontrolfunktioner. Banken benytter ikke resultatafhængige løntillæg.

Lønpolitikken fremgår af Bankens hjemmeside, totalbanken.dk, under menupunktet *Om os*.

Aktiebesiddelser

Oplysninger om bestyrelsens aktiebesiddelser fremgår af note 41 i årsrapporten. I overensstemmelse med lov om værdipapirhandel offentliggør Koncernen lovbestemte opgørelser over aktiebesiddelser ved bestyrelse og direktion samt øvrige personer, der er omfattet af Koncernens insiderliste.

Ledeshverv i andre erhvervsvirksomheder

Ledeshverv i andre erhvervsvirksomheder pr. 31. december 2018

Poul Juhl Fischer

Direktør i:

- * Aarup Entreprenørforretning ApS, Aarup
- * Gartnervænget Vissenbjerg ApS, Aarup
- * Højvangen 4 ApS, Aarup

Bestyrelsesformand i:

- * Bladhusene ApS, Frederiksberg C.
- * Fischer Ejendomme A/S, Frederiksberg C.
- * LR etape 1 ApS, Frederiksberg C.
- * Mosegårdshaven ApS, Frederiksberg C.
- * Ravnsbjerggårdvej ApS, Frederiksberg C.
- * Sønderbyvej Ejendomme ApS, Frederiksberg C.
- * Vandgranen ApS, Frederiksberg C.

Claus Moltrup

Direktør og bestyrelsesmedlem i:

- * Limpopo Travel A/S, Svendborg

Direktør i:

- * Moltrup ApS, Langeskov

Bestyrelsesformand i:

- * BAGGI A/S, Odense
- * Logistik Centralen A/S, Odense

Bestyrelsesmedlem i:

- * AV Center Odense Holding A/S, Odense
- * Semitech A/S, Odense
- * Uniggardin A/S, Nyborg
- * Dansk Erhvervsfinansiering A/S, Aarup (datterselskab)

Merete Vangsøe Simonsen

Direktør i:

- * Vangsøe Simonsen
Advokatanpartsselskab, Odense
- * K. C. Nielsen A/S, Odense
- * Falen 21 m.fl. A/S, Odense

Bestyrelsesformand i:

- * Bøg Madsen Holding A/S, Odense
- * Linde EI A/S, Odense
- * Ventherm A/S, Broby

Bestyrelsesmedlem i:

- * Ejendomsforeningen Danmark, København
- * Grundejernes Investeringsfond, København
- * Odense Live Fonden, Odense

Jan Thybo

Direktør i:

- * Jan Thybo Holding ApS, Aarup
- * Bilhuset Thybo A/S, Vissenbjerg
- * J.T. Leasing og Udlejning A/S, Aarup
- * Bred Ejendomme ApS, Vissenbjerg

Ivan Sløk

Bestyrelsen har godkendt følgende hverv for direktionen:

Direktør i:

- * Ejendomsselskabet Falen ApS

Bestyrelsesformand i:

- * Dansk Erhvervsfinansiering A/S, Aarup (datterselskab)

Formand for:

- * Erhvervsforening Udvikling Assens, Assens

Virksomhedsledelse

Koncernen har valgt at offentliggøre den lovbestemte redegørelse om virksomhedsledelse, jf. bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter mv. § 134, på Bankens hjemmeside.

Redegørelsen findes på www.totalbanken.dk/aktionaer/aktionaer/finansiell-rapportering/.

Politik for det underrepræsenterede køn

I medfør af lov om finansiel virksomhed § 79 a har bestyrelsen opstillet måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen og udarbejdet en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på Koncernens øvrige ledelsesniveauer.

Den kønsmæssige fordeling i Koncernens bestyrelse udgør 71 % mænd og 29 % kvinder i 2018. Det er bestyrelsens mål, at andelen af kvindelige bestyrelsesmedlemmer fra 2020 skal udgøre 40 %.

Politikken har til hensigt at skabe grundlaget for en ligelig fordeling mellem kønnene i Koncernens øvrige ledelsesniveauer. Ved øvrige ledelsesniveauer forstås de øvrige ledende stillinger, der ikke relaterer sig til bestyrelsen.

Andelen af kvindelige ledere udgjorde 8 % i 2018. Målsætningen er, at andelen skal øges til 40 % gennem øget fokus på kvindelige ledere ved interne og eksterne rekrutteringer i forbindelse med genbesættelse af stillinger samt organisationsændringer mv.

AKTIONÆR

Koncernen tilstræber størst mulig åbenhed om Koncernens aktiviteter og fremtidsudsigter og en løbende dialog med sine aktionærer. Relevant aktionær- og investorinformation publiceres i menuen *Aktionær* på Bankens hjemmeside totalbanken.dk, hvor der også er kontaktoplysninger til investor relations.

Kapital og ejerforhold

Aktiekapitalen består af 2.800.000 aktier på hver 20 kr. Dermed er aktiekapitalen på 56 mio.kr., som er noteret på Nasdaq Copenhagen. Hver aktie giver én stemme. Der gælder ingen indskrænkninger i aktiernes omsættelighed, og ingen aktier har særlige rettigheder.

Banken har 5.161 navnenoterede aktionærer, der ejer 54,6 mio.kr. (97,5 %) af aktiekapitalen. Tre aktionærer med kontrollerede selskaber besidder mere end 5 % af Bankens aktiekapital; direktør Heine Delbing, Odense, direktør Christian Fischer, Frederiksberg, og bygmester Poul Juhl Fischer, Aarup. Sidstnævnte er formand for Bankens bestyrelse. Banken har ikke beholdning af egne aktier ultimo 2018.

Kursen pr. 20 kroners aktie steg i 2018 med 39,5 kurspoint (62 %) til en ultimo kurs på 103,0.

Der udbetales ikke udbytte for året 2018, da bestyrelsen har et ønske om konsolidering af egenkapitalen.

Aktionærmøde og generalforsamling

Der afholdes aktionærmøde i Aarup mandag den 4. marts 2019 og i Odense torsdag den 7. marts 2019. Aktionærmøderne giver aktionærerne mulighed for at tilkendegive og diskutere holdninger, interesser og synspunkter i relation til Koncernen forud for generalforsamlingen.

Bestyrelsen har på baggrund af Koncernens størrelse og geografiske markedsområde vurderet, at det er mest hensigtsmæssigt at afholde fysisk generalforsamling. Koncernen følger selskabslovens bestemmelser om aktivt ejerskab, herunder reglerne om brevstemmer og fuldmægtige.

Den ordinære generalforsamling afholdes onsdag den 3. april 2019 kl. 19.00 i Bankens hovedkontor. Indkaldelsen er gengivet sidst i årsrapporten. Det følger af vedtægternes § 11, at dirigenten udpeges af bestyrelsen, der har udpeget advokat Dan Terkildsen, Frederiksberg C. Dagsorden følger vedtægterne.

Bestyrelsen indstiller til generalforsamlingen, at repræsentantskabet uændret består af 20 medlemmer.

Følgende medlemmer er på valg til repræsentantskabet

	Bopæl	Stilling/baggrund	Født
Robert Beck	Flensborg	Konsulent, landbrug og energiforsyning i Danmark, Tyskland og England	1977
Poul Juhl Fischer	Aarup	Bygmester, indehaver af Aarup Entreprenørforretning ApS, Aarup	1948
Alex Lysemose	Frederiksberg	Direktør hos Gourmet-slagteriet Grambogaard i Tommerup	1963
Merete Vangsøe Simonsen	Odense	Advokat, partner ved Fokus Advokater i Odense	1967
Jeppe Albin Sørensen	Aarup	Økonomichef hos NS Media A/S, København K.	1975
Palle Thomsen	Middelfart	Advokat hos Ret og Råd Advokater, Middelfart	1953
Jens Thygesen	Gelsted	Læge, medindehaver af Gelsted-Ejby Lægehus ApS, Gelsted	1949

Bygmester Poul Juhl Fischer udtræder af repræsentantskabet som følge af vedtægternes aldersbestemmelser, og advokat Merete Vangsøe Simonsen ønsker at udtræde af repræsentantskabet. De øvrige er indstillede på genvalg. Kommunikationskonsulent Charlotte Benn, Odense, og direktør Allan Hansen, Odense, ønsker at udtræde af repræsentantskabet.

Som uddybet nedenfor har Bankens modtaget forslag fra en aktionær om, at antallet af medlemmer i repræsentantskabet nedsættes til 10 personer, hvilket skaber usikkerhed om repræsentantskabets sammensætning. På den baggrund har bestyrelsen fraveget princippet om at præsentere de nye kandidater til repræsentantskabet i årsrapporten.

Bestyrelsen indstiller genvalg af Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab i overensstemmelse med revisionsudvalgets indstilling og præference. Revisionsudvalget er ikke blevet påvirket af tredjeparter og har ikke været underlagt nogen aftale med tredjepart, som begrænser generalforsamlingens valg af visse revisorer eller revisionsfirmaer.

Banken har modtaget et forslag fra en aktionær om, at antallet af medlemmer i repræsentantskabet fastsættes til 10 personer. Forslaget omfatter endvidere, at følgende personer fratræder repræsentantskabet:

- 1) Claus Moltrup
- 2) Jan Thybo
- 3) Jens Jacob Dühr
- 4) Jesper Alsted Timming
- 5) Louise Helmer
- 6) Mette Sigaard
- 7) Morten Rasmussen
- 8) Peter Brogaard
- 9) Søren Fohlmann
- 10) Søren Ladefoged Poulsen

Såfremt forslaget vedtages, skal der vælges 7 nye medlemmer til repræsentantskabet, svarende til de pladser, som er på valg. Alternativt foreslår aktionæren, at repræsentantskabet afgår, og der sker nyvalg til et repræsentantskab bestående af 10 personer.

Bankens bestyrelse støtter ikke forslaget.

Der er ikke fremkommet andre forslag fra aktionærer, repræsentantskab eller bestyrelse.

Valg til bestyrelsen

På valg til bestyrelsen er direktør Claus Moltrup, Langeskov, der er indstillet på genvalg, og advokat Merete Vangsøe Simonsen, Odense, der ønsker at udtræde af repræsentantskabet og dermed også af bestyrelsen. Bestyrelsesformand Poul Juhl Fischer, Aarup, udtræder af repræsentantskabet og dermed også af bestyrelsen som følge af vedtægternes aldersbestemmelser.

Bestyrelsen indstiller til repræsentantskabet, at bestyrelsen består af 5 repræsentantskabsvalgte medlemmer.

Som uddybet ovenfor har Banken modtaget forslag fra en aktionær om, at antallet af medlemmer i repræsentantskabet nedsættes til 10 personer, hvilket skaber usikkerhed om repræsentantskabets og dermed bestyrelsens sammensætning. På den baggrund har bestyrelsen fraveget princippet om at præsentere de nye kandidater til bestyrelsen i årsrapporten.

Regler for ændring af Bankens vedtægter

På generalforsamlingen træffes alle beslutninger ved simpelt flertal, bortset fra de tilfælde, hvor selskabsloven eller vedtægterne kræver kvalificeret flertal.

Hvis et forslag om ændring af vedtægterne eller om Bankens fusion eller frivillig opløsning ikke er tiltrådt af mindst 2/3 af samtlige repræsentantskabsmedlemmer, kan forslaget kun gyldigt vedtages af generalforsamlingen, hvis mindst halvdelen af den samlede aktiekapital er repræsenteret på generalforsamlingen og forslaget tillige tiltrædes af mindst 2/3 af såvel de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede aktiekapital, dog under iagttagelse af gældende majoritetskrav i selskabsloven.

Er halvdelen af den samlede aktiekapital ikke repræsenteret på generalforsamlingen, men er forslaget i øvrigt vedtaget på generalforsamlingen med 2/3 af såvel de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede aktiekapital, indkalder bestyrelsen inden 14 dage til en ny generalforsamling, på hvilken forslaget kan vedtages med 2/3 af de afgivne stemmer uden hensyn til den repræsenterede aktiekapitals størrelse, dog under iagttagelse af gældende majoritetskrav i selskabsloven.

Bemyndigelser til bestyrelsen

Generalforsamlingen har på generalforsamlingen 6. april 2016 givet bestyrelsen følgende bemyndigelse:

Generalforsamlingen bemyndiger bestyrelsen til, under iagttagelse af gældende regulering, i fem år fra generalforsamlingens dato til Banken at erhverve indtil kr. 1.680.000 af dennes aktiekapital mod et vederlag, der ikke må afvige mere end 15 % fra den på erhvervelsestidspunktet gældende kurs på Nasdaq OMX Copenhagen. Med bemyndigelsen til at købe og besidde egne aktier, kan Banken efter forudgående tilladelse fra Finanstilsynet få mulighed for at have en handelsbeholdning til dækning af løbende efterspørgsel fra kunder. Bemyndigelsen udnyttes ikke aktuelt.

Endvidere er bestyrelsen indtil den 3. april 2023 bemyndiget til af en eller flere gange at forhøje Bankens aktiekapital med indtil nominelt 56 mio.kr. til markedskurs med fortegningsret for bestående aktionærer.

SAMARBEJDER

Koncernen samarbejder i det daglige med en lang række interessenter. Disse omfatter kunder, aktionærer og investorer, samarbejdspartnere og leverandører samt medarbejdere. Bestyrelsen ønsker til stadighed at sikre interessenternes roller og interesser i overensstemmelse med Koncernens politikker, gældende lovgivning, god skik regler mv.

Koncernens interessenter har krav på at få tilstrækkelig information om Koncernen. Derfor lægges vægt på at kunne levere en åben, fyldestgørende og rettidig information, overfor såvel offentligheden som internt.

Det sker under hensyntagen til de informationsmæssige begrænsninger, det indebærer at være en fondsbørsnoteret virksomhed, samt under iagttagelse af tavshedsreglerne. Kontakten til pressen indgår som en naturlig del af ledelsesansvaret i Koncernen.

Koncernen har ikke væsentlige aftaler med interessenter, som får virkning, ændres eller udløber, hvis kontrollen med Koncernen ændres, som følge af et gennemført overtagelsestilbud samt virkningerne heraf.

Resultat – og totalindkomstopgørelse

Note	i 1.000 kr.	Koncernen		Banken	
		2018	2017	2018	2017
1	Renteindtægter opjort efter den effektive rentes metode	92.053	89.970	81.076	83.391
1	Andre renteindtægter	654	1.639	654	1.639
2	Renteudgifter	5.951	8.346	5.728	8.087
	NETTO RENTEINDTÆGTER	86.756	83.263	76.002	76.943
	Udbytte af aktier	1.200	609	1.200	609
3	Gebyrer og provisionsindtægter	51.819	50.709	51.495	48.972
	Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	1.476	1.696	1.431	1.667
	NETTO RENTE- OG GEBYRINDTÆGTER	138.300	132.885	127.266	124.857
4	Kursreguleringer	6.598	-1.153	5.728	-1.153
5	Andre driftsindtægter	2.986	1.835	1.551	399
6	Udgifter til personale og administration	94.979	85.995	87.904	79.538
	Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	3.012	2.434	1.903	1.268
8	Andre driftsudgifter	1.212	45	1.212	45
9	Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	5.624	9.035	4.826	8.488
10	Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	0	0	6.502	1.293
	RESULTAT FØR SKAT	43.056	36.058	45.203	36.057
11	Skat	198	-26.942	2.345	-26.943
	ÅRETS RESULTAT	42.858	63.000	42.858	63.000
	Fordeles på				
	Indehavere af hybride kapitalinstrumenter				
	Kuponrente	6.788	10.023	6.788	10.023
	Moderselskabet Totalbanken A/S' aktionærer				
	Henlægges til overført overskud	36.071	52.977	32.011	52.977
	Overføres til reserve for opskrivning efter indre værdis metode	0	0	4.060	0
	Årets resultat	42.858	63.000	42.858	63.000
12	Årets resultat pr. aktie (stykstørrelse 20 kr.)	12,88	18,92		
	Udvandet resultat pr. aktie (stykstørrelse 20 kr.)	12,88	18,92		
	TOTALINDKOMSTOPGØRELSE				
	Årets resultat	42.858	63.000	42.858	63.000
	Anden totalindkomst *)				
	Ejendomsopskrivninger netto	-21	-80	-21	-80
	Aktuarmæssig regulering af pensionsforpligtelse	-164	-158	-164	-158
	Anden totalindkomst efter skat	-185	-238	-185	-238
	Årets totalindkomst	42.673	62.762	42.673	62.762
	*) Ej recirkulerbar til resultatopgørelsen.				
	Fordeles på				
	Indehavere af hybride kapitalinstrumenter				
	Kuponrente	6.788	10.023	6.788	10.023
	Moderselskabet Totalbanken A/S' aktionærer				
	Henlægges til overført overskud	35.886	52.739	31.826	52.977
	Overføres til reserve for opskrivning efter indre værdis metode	0	0	4.060	0
	Årets totalindkomst	42.673	62.762	42.673	62.762

Balance pr. 31.12.2018

BALANCE		Koncernen		Banken	
Note	i 1.000 kr.	2018	2017	2018	2017
Aktiver					
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	71.289	65.642	71.289	65.642
13	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	249.459	207.900	249.459	207.900
14	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	1.764.118	1.672.845	1.723.917	1.659.910
17	Obligationer til dagsværdi	192.990	289.728	192.990	289.728
18	Aktier mv.	44.178	38.525	44.178	38.525
19	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	9.075	3.526
20	Aktiver tilknyttet puljeordninger	528.888	548.894	528.888	548.894
21	Grunde og bygninger i alt	23.405	23.528	23.405	23.528
	Investeringsejendomme	592	0	592	0
	Domicilejendomme	22.813	23.528	22.813	23.528
22	Øvrige materielle aktiver	4.590	4.968	1.357	1.485
	Aktuelle skatteaktiver	286	142	3.274	1.869
11	Udsudte skatteaktiver	26.992	26.992	24.689	26.992
23	Aktiver i midlertidig besiddelse	33.334	4.073	33.334	3.822
24	Andre aktiver	65.039	67.204	60.327	57.702
	Periodeafgrænsningsposter	2.159	1.640	1.914	1.667
AKTIVER I ALT		3.006.728	2.952.081	2.968.096	2.931.189

Balance pr. 31.12.2018

BALANCE		Koncernen		Banken	
Note	i 1.000 kr.	2018	2017	2018	2017
Passiver					
GÆLD					
25	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	40.434	44.401	40.434	44.401
26	Indlån og anden gæld	1.974.539	1.921.706	1.975.455	1.921.706
26	Indlån i puljeordninger	528.888	548.894	528.888	548.894
	Aktuelle skatteforpligtelser	156	0	0	0
27	Andre passiver	62.793	44.088	23.492	23.298
	Periodeafgrænsningsposter	1.285	1.135	1.193	1.033
	Gæld i alt	2.608.094	2.560.224	2.569.462	2.539.332
FORPLIGTELSE					
28	Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser	3.642	3.718	3.642	3.718
28	Hensættelser til tab på garantier mv.	3.739	261	3.739	261
	Hensatte forpligtelser i alt	7.381	3.979	7.381	3.979
30	Efterstillede kapitalindskud	36.930	36.790	36.930	36.790
	Forpligtelser i alt	44.311	40.769	44.311	40.769
	GÆLD OG FORPLIGTELSE I ALT	2.652.406	2.600.993	2.613.773	2.580.101
EGENKAPITAL					
	Aktiekapital	56.000	56.000	56.000	56.000
	Reserve for opskrivning efter indre værdis metode	0	0	4.060	0
	Opskrivningshenlæggelser	476	497	476	497
	Anden værdiregulering	-755	-591	-755	-591
	Overført overskud	233.602	230.182	229.542	230.182
	Moderselskabet Totalbanken A/S' aktionærer	289.323	286.088	289.323	286.088
	Indehavere af hybride kapitalinstrumenter	65.000	65.000	65.000	65.000
	Egenkapital i alt	354.323	351.088	354.323	351.088
	PASSIVER I ALT	3.006.728	2.952.081	2.968.096	2.931.189

Egenkapitalopgørelse

i 1.000 kr.

Koncernen

	Aktie- kapital	Opskriv- ningshen- læggelser	Anden værdi- regulering	Lovpligtige reserver	Overført overskud	Foreslået udbytte	Egentlig egen- kapital	Hybrid kerne- kapital	2018 Egen- kapital
Egenkapital 2017	56.000	497	-591	0	230.182	0	286.088	65.000	351.088
Effekt pga. ændret regnskabspraksis (IFRS 9)					-23.964		-23.964		-23.964
Effekt pga. ændret regnskabspraksis (IFRS 15)					-8.687		-8.687		-8.687
Egenkapital primo året	56.000	497	-591	0	197.531	0	253.437	65.000	318.437
Årets resultat					36.071		36.071	6.788	42.858
Reserve for opskrivning									
<i>Anden totalindkomst</i>									
Domicilejendomme:									
Opskrivning									
Nedskrivning		-21					-21		-21
Aktuarmæssig regulering af pensionsforpligtelse			-164				-164		-164
<i>Anden totalindkomst</i>		-21	-164				-185		-185
Totalindkomst for året	0	-21	-164	0	36.071	0	35.886	6.788	42.673
<i>Transaktioner med ejerne</i>									
Kuponrente								-6.788	-6.788
Indfriet hybrid kernekapital								0	0
Tilgang, salg af egne aktier					15.057		15.057		15.057
Afgang, køb af egne aktier					-15.057		-15.057		-15.057
<i>Transaktioner med ejerne</i>					0		0	-6.788	-6.788
Egenkapitalbevægelser	0	-21	-164	0	36.071	0	35.886	0	35.886
Egenkapital ultimo året	56.000	476	-755	0	233.602	0	289.323	65.000	354.323

	Aktie- kapital	Opskriv- ningshen- læggelser	Anden værdi- regulering	Lovpligtige reserver	Overført overskud	Foreslået udbytte	Egentlig egen- kapital	Hybrid kerne- kapital	2017 Egen- kapital
Egenkapital primo året	56.000	577	-433	0	177.205	0	233.349	95.000	328.349
Årets resultat					52.977		52.977	10.023	63.000
Reserve for opskrivning									
<i>Anden totalindkomst</i>									
Domicilejendomme:									
Opskrivning		28					28		28
Nedskrivning		-108					-108		-108
Aktuarmæssig regulering af pensionsforpligtelse			-158				-158		-158
<i>Anden totalindkomst</i>		-80	-158				-238		-238
Totalindkomst for året	0	-80	-158	0	52.977	0	52.739	10.023	62.762
<i>Transaktioner med ejerne</i>									
Kuponrente								-10.023	-10.023
Indfriet hybrid kernekapital								-30.000	-30.000
Tilgang, salg af egne aktier					6.165		6.165		6.165
Afgang, køb af egne aktier					-6.165		-6.165		-6.165
<i>Transaktioner med ejerne</i>					0		0	-40.023	-40.023
Egenkapitalbevægelser	0	-80	-158	0	52.977	0	52.739	-30.000	22.739
Egenkapital ultimo året	56.000	497	-591	0	230.182	0	286.088	65.000	351.088

Køb og salg af egne aktier foretages som led i Bankens almindelige handel med værdipapirer med Bankens kunder og samhandelspartnere.

I 1.000 kr.

Banken
2018

	Aktie- kapital	Opskriv- ningshen- læggelser	Anden værdi- regulering	Lovpligtige reserver	Overført overskud	Foreslået udbytte	Egentlig egen- kapital	Hybrid kerne- kapital	Egen- kapital
Egenkapital 2017	56.000	497	-591	0	230.182	0	286.088	65.000	351.088
Effekt pga. ændret regnskabspraksis (IFRS 9)					-23.964		-23.964		-23.964
Effekt pga. ændret regnskabspraksis (IFRS 15)					-8.687		-8.687		-8.687
Egenkapital primo året	56.000	497	-591	0	197.531	0	253.437	65.000	318.437
Årets resultat					36.071		36.071	6.788	42.858
Reserve for opskrivning*				4.060	-4.060		0		0
<i>Anden totalindkomst</i>									
Domicilejendomme:									
Opskrivning		0					0		0
Nedskrivning		-21					-21		-21
Aktuarmæssig regulering af pensionsforpligtelse			-164				-164		-164
<i>Anden totalindkomst</i>		-21	-164				-185		-185
Totalindkomst for året	0	-21	-164	4.060	32.011	0	35.886	6.788	42.673
<i>Transaktioner med ejerne</i>									
Kuponrente								-6.788	-6.788
Indfriet hybrid kernekapital								0	0
Tilgang, salg af egne aktier					15.057		15.057		15.057
Afgang, køb af egne aktier					-15.057		-15.057		-15.057
<i>Transaktioner med ejerne</i>					0		0	-6.788	-6.788
Egenkapitalbevægelser	0	-21	-164	4.060	32.011	0	35.886	0	35.886
Egenkapital ultimo året	56.000	476	-755	4.060	229.542	0	289.323	65.000	354.323

	Aktie- kapital	Opskriv- ningshen- læggelser	Anden værdi- regulering	Lovpligtige reserver	Overført overskud	Foreslået udbytte	Egentlig egen- kapital	Hybrid kerne- kapital	2017 Egen- kapital
Egenkapital primo året	56.000	577	-433	0	177.205	0	233.349	95.000	328.349
Årets resultat					52.977		52.977	10.023	63.000
Reserve for opskrivning*									
<i>Anden totalindkomst</i>									
Domicilejendomme:									
Opskrivning		28					28		28
Nedskrivning		-108					-108		-108
Aktuarmæssig regulering af pensionsforpligtelse			-158				-158		-158
<i>Anden totalindkomst</i>		-80	-158				-238		-238
Totalindkomst for året	0	-80	-158	0	52.977	0	52.739	10.023	62.762
<i>Transaktioner med ejerne</i>									
Kuponrente								-10.023	-10.023
Indfriet hybrid kernekapital								-30.000	-30.000
Tilgang, salg af egne aktier					6.165		6.165		6.165
Afgang, køb af egne aktier					-6.165		-6.165		-6.165
<i>Transaktioner med ejerne</i>					0		0	-40.023	-40.023
Egenkapitalbevægelser	0	-80	-158	0	52.977	0	52.739	-30.000	22.739
Egenkapital ultimo året	56.000	497	-591	0	230.182	0	286.088	65.000	351.088

Køb og salg af egne aktier foretages som led i Bankens almindelige handel med værdipapirer med Bankens kunder og samhandelspartnere.

* Reserve for opskrivning efter indre værdis metode, består af kapitalandele i tilknyttede virksomheder.

Pengestrømsopgørelse

i 1.000 kr.

Koncernen

	2018	2017
Pengestrøm fra drift		
Resultat før skat	43.056	36.057
Af- og nedskrivninger på immaterielle- og materielle aktiver	3.012	2.434
Tab og nedskrivninger på udlån	4.970	9.035
Andre ikke-kontante poster	-19.419	-1.616
Pengestrøm fra driftsaktivitet i alt	31.619	45.910
Ændring i driftskapital		
Kreditinstitutter, netto	-6.521	24.852
Udlån, reguleret for nedskrivninger mv.	-107.566	-194.837
Indlån	52.833	225.033
Andre aktiver	-27.760	2.825
Andre gældsposter inkl. periodeafgrænsningsposter	19.010	1.787
Indkomstskatter	-198	0
Ændring i driftskapital i alt	-70.201	59.661
Pengestrøm fra driftsaktivitet i alt	-38.582	105.571
Pengestrøm fra investeringer		
Værdipapirer	91.084	29.344
Køb af materielle aktiver	-1.203	-117
Pengestrøm fra investering i alt	89.881	29.227
Pengestrøm fra finansiering		
Efterstillede kapitalindskud	140	140
Køb af egne aktier	-15.057	-6.165
Salg af egne aktier	15.057	6.165
Indfrielse af hybrid kapital	0	-30.000
Kuponrente hybride kapitalinstrumenter	-6.788	-10.023
Pengestrøm fra finansiering i alt	-6.648	-39.883
Ændring i likvider		
Likvider primo	245.665	150.750
Pengestrøm fra driftsaktivitet, investeringer og finansiering.	44.651	94.915
Likvider ultimo	290.316	245.665
Likvider ultimo er sammensat af		
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	71.289	65.642
13 Tilgodehavender på opsigelse hos centralbanker	219.028	180.023
Likvider ultimo	290.316	245.665

Noteoversigt

1 Renteindtægter.....	27
2 Renteudgifter.....	27
3 Gebyrer og provisionsindtægter.....	27
4 Kursreguleringer.....	27
5 Andre driftsindtægter.....	28
6 Udgifter til bestyrelse, direktion, personale og administration.....	28
7 Honorar til revisionsvirksomhed.....	29
8 Andre driftsudgifter.....	29
9 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.....	30
10 Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder.....	33
11 Skat.....	33
12 Resultat pr. aktie.....	34
13 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker.....	34
14 Udlån og andre tilgodehavender.....	34
15 Finansielle leasingkontrakter.....	36
16 Operationelle leasingkontrakter.....	36
17 Obligationer til dagsværdi.....	36
18 Aktier mv.....	36
19 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder.....	37
20 Aktiver tilknyttet puljeordninger.....	38
21 Grunde og bygninger.....	38
22 Øvrige materielle aktiver.....	39
23 Aktiver i midlertidig besiddelse.....	39
24 Andre aktiver.....	39
25 Gæld til kreditinstitutter og centralbanker.....	39
26 Indlån og anden gæld.....	40
27 Andre passiver.....	40
28 Hensatte forpligtelser.....	40
29 Eventualaktiver og -forpligtelser samt sikkerhedsstillelser.....	41
30 Kapital og solvens.....	42
31 Kreditrisiko.....	45
32 Afledte finansielle instrumenter.....	52
33 Modregning af finansielle aktiver og forpligtelser.....	54
34 Likviditetsrisiko.....	54
35 Forfaldsoversigt for finansielle instrumenter.....	54
36 Markedsrisiko.....	56
37 Oplysning om dagsværdi og amortiseret kostpris.....	57
38 Værdiansættelseskategorier for finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi.....	58
39 Dagsværdi af finansielle instrumenter, der måles til amortiseret kostpris.....	59
40 Nærtstående parter.....	60
41 Aktiebesiddelser.....	60
42 Segmentoplysninger for koncernen.....	61
43 5 års oversigt.....	62
44 Efterfølgende begivenheder.....	64
45 Regnskabsmæssige skøn.....	64
46 Anvendt regnskabspraksis.....	65

Note	i 1.000 kr.	Koncernen		Banken	
		2018	2017	2018	2017
1 Renteindtægter					
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	-626	-824	-626	-824
	Udlån og andre tilgodehavender	92.679	90.794	81.702	84.215
	Obligationer	713	1.614	713	1.614
	Afledte finansielle instrumenter i alt, rentekontrakter	-59	-65	-59	-65
	Øvrige renteindtægter	0	90	0	90
	Renteindtægter i alt	92.707	91.609	81.730	85.030
	Heraf renteindtægter af aktiver til amortiseret kostpris	92.679	90.794	81.702	84.215
2 Renteudgifter					
	Kreditinstitutter og centralbanker	75	155	75	155
	Indlån og anden gæld	1.856	4.282	1.856	4.282
	Udstedte obligationer	0	0	0	0
	Efterstillede kapitalindskud	3.644	3.644	3.644	3.644
	Øvrige renteudgifter	377	265	154	6
	Renteudgifter i alt	5.951	8.346	5.728	8.087
	Heraf renteudgifter af forpligtelser til amortiseret kostpris	5.951	8.346	5.728	8.087
3 Gebyrer og provisionsindtægter					
	Værdipapirhandel og depoter	4.316	4.626	4.316	4.626
	Betalingsformidling	8.495	7.356	8.281	7.234
	Lånesagsgebyrer	6.835	10.976	6.746	9.363
	Garantiprovision	22.295	19.938	22.295	19.938
	Øvrige gebyrer og provisioner	9.879	7.813	9.857	7.811
	Gebyrer og provisionsindtægter i alt	51.819	50.709	51.495	48.972
	Et element i aftalegrundlaget med Totalkredit og DLR Kredit er, at en andel af realkreditlånet er modregningsberet og behandles som en indtægtsreduktion i den periode, hvor der foretages modregning. Dermed kan fremtidige provisioner blive påvirket af tab på realkreditlån, der er formidlet gennem Totalkredit og DLR Kredit.				
4 Kursreguleringer					
	Andre udlån og tilgodehavender til dagsværdi	0	93	0	93
	Obligationer	1.372	1.812	1.372	1.812
	Aktier mv.	4.660	-3.406	4.660	-3.406
	Investeringsjendomme	869	0	0	0
	Valuta	-1.513	-2.878	-1.513	-2.878
	Valuta-, rente-, aktie- og andre kontrakter samt afledte finansielle instrumenter	1.710	3.226	1.710	3.226
	Aktiver tilknyttet puljeordninger	-41.922	31.999	-41.922	31.999
	Indlån i puljeordninger	41.922	-31.999	41.922	-31.999
	Øvrige aktiver	-500	0	-500	0
	Kursreguleringer i alt	6.598	-1.153	5.728	-1.153
	Samlet værdiregulering af afledte finansielle instrumenter	1.651	3.161	1.651	3.161
	Kursregulering af 'Andre udlån og tilgodehavender til dagsværdi' omfatter dagsværdisikrede udlån.				

Note	i 1.000 kr.	Koncernen		Banken	
		2018	2017	2018	2017
5 Andre driftsindtægter					
	Årets indtægtsførte leasingydelser	835	1.010	0	0
	Årets indtægtsførte betingede leasingydelser	0	0	0	0
	Driftsindtægter ejendomme	1.218	199	1.218	199
	Øvrige driftsindtægter	933	626	333	200
	Andre driftsindtægter i alt	2.986	1.835	1.551	399
6 Udgifter til bestyrelse, direktion, personale og administration					
	Antal medlemmer	9	10	7	8
	Poul Juhl Fischer, bestyrelsesformand	200	200	200	200
	Merete Vangsøe Simonsen, næstformand	125	125	125	125
	Claus Moltrup, bestyrelsesmedlem og formand for revisionsudvalget, bestyrelsesmedlem i Dansk Erhvervsfinansiering A/S (datterselskab)	140	134	125	119
	Jan Thybo, bestyrelsesmedlem	75	0	75	0
	Finn Viberg Brunse, bestyrelsesmedlem (udtrådt)	25	100	25	100
	Robert Beck, bestyrelsesmedlem (udtrådt)	25	75	25	75
	Claus Lyngbakke-Hellesøe, medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem	100	100	100	100
	Gitte N. Stentebjerg, medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem	100	100	100	100
	Henning Munch Jensen, medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem	100	75	100	75
	Ivan Sløk, bestyrelsesformand i Dansk Erhvervsfinansiering A/S (datterselskab)	15	15	0	0
	Peter Schak Larsen, bestyrelsesmedlem i Dansk Erhvervsfinansiering A/S (datterselskab)	15	46	0	31
	Bestyrelsen modtager ikke pension.				
	Vederlag til bestyrelsen i alt	920	970	875	925
	Bankdirektør Ivan Sløk				
	Fast løn	2.190	2.157	2.190	2.157
	Variabel løn	0	0	0	0
	Aktiebaseret vederlag	0	0	0	0
	Pension	496	487	496	487
	Vederlag til direktionen i alt	2.686	2.644	2.686	2.644
	Pension til direktionen udgiftsføres løbende og beregnes som en procentsats af lønnen. Satsen udgør	22	22	22	22
	Direktionens ret til pensionstidspunkt (alder)	60	60	60	60
	Bankens opsigelsesvarsel (måneder)	6	6	6	6
	Direktionens opsigelsesvarsel (måneder)	3	3	3	3
	Ved fratrædelse foranlediget af Banken er direktionen berettiget til en fratrædelsesgodtgørelse, der svarer til 18 måneders løn.				
	Skulle Banken fusionere, kan direktøren vælge at betragte dette som en opsigelse og er i så fald berettiget til en fratrædelsesgodtgørelse svarende til gage i 18 måneder, udover gagen i opsigelsesperioden.				
	Vederlag til ansatte med væsentlig indflydelse på Koncernens risikoprofil				
	Kontraktligt vederlag til ansatte med væsentlig indflydelse på Koncernens risikoprofil	4.950	4.710	4.950	4.710
	Antal ansatte med væsentlig indflydelse på Koncernens risikoprofil	6	6	6	6
	Incitamentsprogrammer				
	Der er ikke incitamentsprogrammer, herunder bonusløn eller salgafhængige løntillæg, for Bankens bestyrelse, direktion og ansatte med væsentlig indflydelse på Koncernens risikoprofil.				

Note	i 1.000 kr.	Koncernen		Banken	
		2018	2017	2018	2017
6 Udgifter til bestyrelse, direktion, personale og administration - fortsat					
	Udbetaling ifølge pensionsforpligtelse for et tidligere medlem af direktionen	296	290	296	290
	Pensionsforpligtelsen revurderes hvert år og indgår i balancen under Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser	3.642	3.718	3.642	3.718
Personaleudgifter					
	Lønninger	40.891	36.106	35.977	31.506
	Pensioner	4.620	4.114	4.051	3.615
	Udgifter til social sikring	207	133	207	132
	Afgifter beregnet på grundlag af personaleantallet eller lønsummen	5.701	5.265	5.700	5.265
Personaleudgifter I alt		51.419	45.618	45.936	40.518
	Øvrige administrationsudgifter	39.954	36.763	38.407	35.451
Udgifter til bestyrelse, direktion, personale og administration i alt		94.978	85.995	87.904	79.538
Antal beskæftigede					
	Det gennemsnitlige antal beskæftigede, omregnet til heltidsbeskæftigede	73	67	66	60

7 Honorar til revisionsvirksomhed

	Honorar til generalforsamlingsvalgt revisionsvirksomhed, der udfører den lovpligtige revision (inkl. moms)	602	697	572	647
	Heraf lovpligtig revision af årsregnskabet	368	481	338	431
	Heraf honorar for andre erklæringsopgaver med sikkerhed	52	45	52	45
	Heraf honorar for skatterådgivning	0	0	0	0
	Heraf vedrørende andre ydelser	182	171	182	171
	Honorarer for andre ydelser end lovpligtig revision leveret af Bankens generalforsamlingsvalgte revider udgør 182 t.kr. og består af verifikation af halvårsrapporten for 2018 og rådgivning om kapitaludvidelse.				

8 Andre driftsudgifter

	Indskydergaranti	8	0	8	0
	Driftsudgifter ejendomme	884		884	-
	Øvrige driftsudgifter	320	45	320	45
Andre driftsudgifter i alt		1.212	45	1.212	45

2018

2017

2018

2017

9 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.

Der er i overensstemmelse med IFRS og regnskabsbekendtgørelsen ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal, da det ikke er muligt at anvende nedskrivningsbestemmelserne på tidligere regnskabsår uden af efterrationalisere.

Resultatpåvirkning af nedskrivninger på udlån mv.

Nedskrivninger i perioden (netto)	-5.350	14.556	-5.608	14.015
Værdiregulering af aktiver i midlertidig besiddelse	13.875	0	13.875	0
Tabt uden tidligere nedskrivning	409	1.629	44	1.581
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	3.964	7.249	3.883	7.207
Indregnet i resultatopgørelsen	4.970	8.936	4.428	8.389

Resultatpåvirkning af hensættelser på garantier mv.

Hensættelser i perioden (netto)	390	33	390	33
Tabt uden tidligere nedskrivning	0	66	0	66
Indregnet i resultatopgørelsen	390	99	390	99

Resultatpåvirkning af hensættelser på lånetilsagn mv.

Nedskrivninger/hensættelser i perioden (netto)	264	0	9	0
Indregnet i resultatopgørelsen	264	0	9	0

Driftspåvirkning i alt

5.624	9.035	4.826	8.488
--------------	--------------	--------------	--------------

Udvikling i nedskrivninger og hensættelser	Koncernen			
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Udvikling i nedskrivning på udlån mv.				
Nedskrivningssaldo primo	6.982	23.215	187.037	217.234
Nye nedskrivninger (netto)	444	154	-5.948	-5.350
Endeligt tabt, tidligere nedskrevet	0	0	26.383	26.383
Nedskrivningssaldo ultimo	7.426	23.369	154.706	185.501
Udvikling i hensættelsessaldo på garantier mv.				
Hensættelsessaldo primo	483	442	1.248	2.173
Nye hensættelser (netto)	10	-175	555	390
Hensættelsessaldo ultimo	493	267	1.803	2.563
Udvikling i hensættelsessaldo på lånetilsagn mv.				
Hensættelsessaldo primo	232	191	549	972
Nye hensættelser (netto)	69	-82	277	264
Hensættelsessaldo ultimo	301	110	826	1.237
Nedskrivninger og hensætter i alt	8.220	23.745	157.335	189.300

9 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv. - fortsat

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Banken I alt
Udvikling i nedskrivning på udlån mv.				
Nedskrivningssaldo primo	9.336	20.861	186.143	216.340
Nye nedskrivninger (netto)	1.202	-604	-6.207	-5.608
Endeligt tabt, tidligere nedskrevet	0	0	25.944	25.944
Nedskrivningssaldo ultimo	10.538	20.257	153.993	184.788
Udvikling i hensættelsessaldo på garantier mv.				
Hensættelsessaldo primo	483	442	1.248	2.173
Nye hensættelser (netto)	10	-175	555	390
Hensættelsessaldo ultimo	493	267	1.803	2.563
Udvikling i hensættelsessaldo på lånetilsagn mv.				
Hensættelsessaldo primo	232	191	549	972
Nye hensættelser (netto)	69	-82	22	9
Hensættelsessaldo ultimo	301	110	571	981
Nedskrivninger og hensætter i alt	11.332	20.633	156.367	188.332

	Koncernen		Banken	
	2018	2017	2018	2017
Nedskrivninger og hensættelser i alt				
Nedskrivnings- og hensættelsessaldo ultimo 2017	196.418		195.522	
Effekt af overgang til IFRS 9	23.961		23.961	
Nedskrivnings- og hensættelsessaldo primo	220.379	194.749	219.486	193.315
Nedskrivninger/hensættelser i perioden (netto)	-4.696	14.589	-5.210	14.048
Endeligt tabt, tidligere nedskrevet/hensat	26.383	12.920	25.944	11.841
Nedskrivnings- og hensættelsessaldo ultimo	189.300	196.418	188.332	195.522

Af det samlede afskrevne beløb i 2018 på 25.988 t.kr. for Banken og 26.792 for Koncernen er 5.051 t.kr. fortsat opretholdt og forsøges dermed inddrevet.

Nedskrivninger og hensættelser fordelt på eksponeringskategorier				
Udlån til amortiseret kostpris	185.501		184.788	
Garantier	2.563		2.563	
Uudnyttet maksimum og lånetilsagn	1.237		981	
Nedskrivninger og hensættelser i alt	189.300		188.332	
Individuelle nedskrivninger/hensættelser				
Nedskrivnings- og hensættelsessaldo primo		186.284		184.850
Nedskrivninger/hensættelser i perioden (netto)		15.216		14.940
Endeligt tabt, tidligere nedskrevet/hensat		12.920		11.841
Nedskrivnings-/hensættelsessaldo ultimo		188.580		187.949
Gruppevise nedskrivninger/hensættelser				
Nedskrivnings- og hensættelsessaldo primo		8.465		8.465
Nedskrivninger/hensættelser i perioden (netto)		-627		-892
Nedskrivnings-/hensættelsessaldo ultimo		7.838		7.573

9 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv. - fortsat

Væsentlige faktorer i forhold til udviklingen i nedskrivningskontoen

Vandring mellem stadier udgør en væsentlig del af årsagen til niveauet af nedskrivningskontoen. På indregningstidspunktet nedskrives aktivet med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives aktivet med et beløb der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2).

Udlån og garantier samt lånetilsagn og uudnyttede kreditrammer fordelt på eksponeringskategorier/stadier fremgår af note 31.

Nye faciliteter placeres som udgangspunkt i stadie 1, med mindre kunden ligger i bonitetsklasse 1 (kreditforringede ekspnerringer), hvor faciliteten da indplaceres i stadie 3.

Banken havde i 2018 nye faciliteter for i alt 269 mio.kr., der isoleret set forøgede nedskrivninger og hensættelser med 0,8 mio.kr. Nettonyudlån i Dansk Erhvervsfinansiering andrager 164 mio.kr hvilket isoleret set har påvirket nedskrivningerne med 0,7 mio.kr.

Det vurderes, at den anvendte model til beregning af nedskrivninger/hensættelser i stadie 1 og 2 er anvendelig til opgørelse af det forventede kredittab på de finansielle aktiver.

Eksponeringer i stadie 3 håndteres individuelt, hvor aktivet nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid. Ud over nye- og tilbageførte nedskrivning på kunder i denne gruppe er nedskrivningskontoen væsentligt påvirket af at der i 2018 er afskrevet 25.944, der tidligere var nedskrevet.

Der henvises i øvrigt til anvendt regnskabspraksis.

2018

2017

2018

2017

10 Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder

Resultat af kapitalandele i dattervirksomheder	0	0	6.502	1.293
Resultat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder i alt	0	0	6.502	1.293

11 Skat

Beregnet skat af årets indkomst	1.961	1.766	3.208	1.765
Delvis aktivering af udskudt skatteaktiv	0	-26.992	2.303	-26.992
Regulering af tidligere års beregnet skat	42	50	42	50
Anvendt fremførbart underskud, ej tidligere aktiveret	-1.805	-1.766	-3.208	-1.766
Skat i alt	198	-26.942	2.345	-26.943

Udskudte skatteaktiver

Det opgjorte udskudte skatteaktiv relaterer sig til følgende balanceposter:

Fremførbart skattemæssigt underskud	33.850	35.647	26.840	35.647
Udlån og andre tilgodehavender	-4.775	5.798	-2.560	-529
Materielle aktiver	239	295	192	288
Periodeafgrænsningsposter	-584	-817	-584	-817
Hensatte forpligtelser	958	1.107	801	910
Udskudt skatteaktiv, ikke aktiveret	-2.696	-15.038	0	-8.507
Udskudte skatteaktiver i alt	26.992	26.992	24.689	26.992

Udskudt skat beregnet i procent	22,0	22,0	22,0	22,0
---------------------------------	------	------	------	------

Effektiv skatteprocent

Gældende skatteprocent	22,0	22,0	22,0	22,0
Fradragsberettigede renter af hybrid kapital posteret på egenkapitalen	-3,5	-6,1	-3,3	-5,6
Skattefri avance ved salg af anlægsaktier	-0,2	0,0	-0,2	0,0
Skattefri kursregulering, anlægsaktier	-2,1	-1,1	-2,0	-1,0
Beregnet regulering udskudt skat	-0,9	-1,0	-4,3	-0,9
Anvendt fremførbart underskud, ej tidligere aktiveret	-4,2	-4,9	-7,1	-4,5
Skattemæssig effekt af implementering af IFRS 9, nedskrivninger	-12,2	0,0	-11,7	0,0
Delvis aktivering af udskudt skatteaktiv	0,0	-74,9	5,1	-68,3
Andet	1,6	-8,7	6,6	-1,1
Effektiv skatteprocent	0,5	-74,7	5,2	-59,4

Note	i 1.000 kr.	Koncernen		Banken	
		2018	2017	2018	2017

12 Resultat pr. aktie

Resultat pr. aktie (stykkørrelse 20 kr.) i kr.		12,88	18,92		
Udvandet resultat pr. aktie (stykkørrelse 20 kr.) i kr.		12,88	18,92		
Der er ikke udstedt potentielle aktier (aktieoptioner eller lignende) med udvandede effekt.					
Til beregning af nøgletal er anvendt følgende værdier:					
Tæller	Aktionærernes andel af årets resultat efter skat	36.071	52.977		
Nævner	Gns. antal udstedte aktier (angivet i 1.000 stk.)	2.800	2.800		
	Gns. antal egne aktier (angivet i 1.000 stk.)	0	0		
	Antal aktier anvendt til nøgletallet	2.800	2.800		

13 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender på opsigelse hos centralbanker	219.028	180.023	219.028	180.023
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	30.432	27.877	30.432	27.877
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker i alt	249.459	207.900	249.459	207.900
Løbetidsfordeling efter restløbetid				
Anfordringstilgodehavender	30.432	27.877	30.432	27.877
Til og med 3 måneder	219.028	180.023	219.028	180.023
Over 3 måneder til og med 1 år	0	0	0	0
Over 1 år og til og med 5 år	0	0	0	0
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker i alt	249.459	207.900	249.459	207.900

14 Udlån og andre tilgodehavender

Udlån til amortiseret kostpris	1.764.118	1.672.845	1.723.917	1.659.910
Udlån og andre tilgodehavender i alt	1.764.118	1.672.845	1.723.917	1.659.910
Løbetidsfordeling efter restløbetid				
På anfordring	125.181	224.811	562.027	519.563
Til og med 3 måneder	179.343	181.198	183.302	186.134
Over 3 måneder og til og med 1 år	151.843	174.225	144.922	170.572
Over 1 år og til og med 5 år	805.885	644.149	489.962	445.141
Over 5 år	501.866	448.462	343.704	338.500
Udlån og andre tilgodehavender i alt	1.764.118	1.672.845	1.723.917	1.659.910

	2018	2018	2017	2018	2018	2017
14 Udlån og andre tilgodehavender - fortsat						
Relative fordeling af udlån og garantier i procent.						
Erhverv						
Landbrug, jagt og skovbrug samt fiskeri		11	12		7	10
Industri og råstofindvinding		3	1		1	1
Energiforsyning		2	2		2	2
Bygge og anlæg						
Gennemførelse af byggeprojekter	0			0		
Opførelse af bygninger	1			0		
I øvrigt	4			2		
Bygge og anlæg i alt	5	5	3	2	2	1
Handel		3	3		2	2
Transport, hoteller og restauranter						
Transport, post- og kurertjenester	7			0		
Hoteller og restauranter	0			0		
Transport, hoteller og restauranter i alt	7	7	5	1	1	1
Information og kommunikation		0	1		0	0
Finansiering og forsikring		3	6		22	17
Fast ejendom						
Køb og salg af egen fast ejendom	0			0		
Udlejning mv. af fast ejendom	8			8		
Ejendomsmæglere og ejendomsadministration	2			2		
Fast ejendom i alt	10	10	13	10	10	13
Øvrige erhverv		4	3		2	2
Erhverv i alt		48	49		48	49
Private		52	51		52	51
I alt		100	100		100	100

2018

2017

2018

2017

15 Finansielle leasingkontrakter

Koncernen er gennem Dansk Erhvervsfinansiering A/S leasinggiver af erhvervsleasing. De angivne beløb udgør en del af koncernens udlån.

Finansielle leasingkontrakter efter restløbetid

Op til og med 1 år	7.961	3.717
Over 1 år til og med 5 år	302.449	195.794
Over 5 år	183.818	116.770

Finansielle leasingkontrakter i alt	494.228	316.281
--	----------------	----------------

Bruttoinvesteringer i finansielle leasingkontrakter

Op til og med 1 år	8.230	4.588
Over 1 år til og med 5 år	356.817	223.604
Over 5 år	250.606	133.188

Bruttoinvesteringer i finansielle leasingkontrakter i alt	615.653	361.380
--	----------------	----------------

Fremtidig finansiel indkomst

Op til og med 1 år	269	871
Over 1 år til og med 5 år	54.368	27.810
Over 5 år	66.788	16.418

Fremtidig finansiel indkomst i alt	121.425	45.099
---	----------------	---------------

Årets nedskrivninger på finansielle leasingkontrakter	259	541
Endelig tabt, tidligere nedskrevet	-439	-1.079
Akkumulerede nedskrivninger på finansielle leasingkontrakter	713	896

16 Operationelle leasingkontrakter

Koncernen er gennem Dansk Erhvervsfinansiering A/S leasinggiver af erhvervsleasing. De angivne beløb udgør en del af koncernens øvrige materielle aktiver.

Fremtidige minimumsleasingydelse

Op til og med 1 år	727	46
Over 1 år til og med 5 år	1.090	2.454
Over 5 år	0	0

Fremtidige minimumsleasingydelse i alt	1.817	2.500
---	--------------	--------------

17 Obligationer til dagsværdi

Danske realkreditobligationer	192.990	269.728	192.990	269.728
Øvrige obligationer	0	20.000	0	20.000
Obligationer til dagsværdi i alt	192.990	289.728	192.990	289.728

Heraf realkreditobligationer, der er SDO'er eller har AAA-rating Øvrige obligationer omfatter erhvervsobligationer.	192.990	269.728	192.990	269.728
--	---------	---------	---------	---------

18 Aktier mv.

Aktier/investeringsforeningsbeviser noteret på OMX	377	1.333	377	1.333
Unoterede sektoraktier optaget til dagsværdi	43.801	37.192	43.801	37.192
Aktier mv. i alt	44.178	38.525	44.178	38.525

19 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder**Dansk Erhvervsfinansiering A/S (CVR 29638411)**

Hjemsted: Assens kommune.

Ejerandel i procent		100	100
Samlet anskaffelsespris primo		5.015	5.015
Samlet anskaffelsespris ultimo		5.015	5.015
Op- og nedskrivninger primo		-1.489	-1.055
Regulering af skat tidligere år		0	-1.727
Ændret regnskabspraksis IFRS 15		-1.154	0
Resultat		5.905	1.293
Op- og nedskrivninger ultimo		3.262	-1.489
Regnskabsmæssig værdi ultimo		8.277	3.526
<i>Datterselskabets årsrapport</i>			
Årets resultat		5.876	1.218
Egenkapital		8.277	3.554

I forbindelse med købet af Dansk Erhvervsfinansiering A/S blev købesummen aftalt til 1 kr. Overtagelsen er i koncernregnskabet behandlet som erhvervelse af en gruppe af aktiver, hvorfor forskellen mellem købesummen og den bogførte egenkapital på overtagelsestidspunktet allokteres forholdsmæssigt på de overtagne aktiver.

Forskelsværdien var ved erhvervelsen 3,9 mio.kr., der indtægtsføres forholdsmæssigt over de underliggende aktivers løbetid. Der er i året indtægtsført 28 t.kr. og den resterende forskelsværdi udgør nul.

Ejendomsselskabet Falen ApS (CVR 32650066)

Hjemsted: Assens kommune.

Ejerandel i procent		100	-
Samlet anskaffelsespris primo		200	
Samlet anskaffelsespris ultimo		200	
Op- og nedskrivninger primo		0	
Resultat		597	
Op- og nedskrivninger ultimo		597	
Regnskabsmæssig værdi ultimo		797	
<i>Datterselskabets årsrapport</i>			
Årets resultat		597	
Egenkapital		797	

I forbindelse med købet af Ejendomsselskabet Falen ApS blev købesummen aftalt til 200 t.kr. Selskabets væsentligste aktiv var en ejendom, som er solgt i 2018, og selskabet afventer nu solvent likvidation. Fortjeneste ved salg af ejendommen udgør 0,9 mio kr.

2018

2017

2018

2017

20 Aktiver tilknyttet puljeordninger

Kontantindestående	4.187	2.472	4.187	2.472
Investeringsforeningsandele	523.988	539.345	523.988	539.345
Andre aktiver	713	7.077	713	7.077
Aktiver tilknyttet puljeordninger i alt	528.888	548.894	528.888	548.894

21 Grunde og bygninger

Investeringsjendomme				
Dagsværdi primo	0	0	0	0
Omklassifikation	729	0	729	0
Andre ændringer	-137	0	-137	0
Dagsværdi ultimo	592	0	592	0

Årets afkast	42	0	42	0
--------------	----	---	----	---

Der har ikke medvirket eksterne eksperter ved målingen af Koncernens investeringsejendom. Der er ved måling af investeringsejendommen anvendt afkastkrav på 7 %, baseret på ejendommens beliggenhed.

Domicilejendomme

Omvurderet værdi primo	23.528	24.373	23.528	24.373
Omklassifikation	-729	0	-729	0
Afskrivninger	151	155	151	155
Tilbageførte afskrivninger	0	5	0	5
Værdiændringer indregnet i anden totalindkomst	-21	-80	-21	-80
Værdiændringer indregnet i resultatopgørelsen	188	-615	188	-615
Omvurderet værdi ultimo	22.813	23.528	22.813	23.528

Der har ikke medvirket eksterne eksperter ved målingen af Koncernens domicilejendomme. Der er ved måling af domicilejendomme anvendt afkastkrav på 6-8 %, afhængig af ejendommens beliggenhed.

Grunde og bygninger i alt	23.405	23.528	23.405	23.528
----------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Niveau i dagsværdihierakiet

Grunde og bygninger	3	3	3	3
---------------------	---	---	---	---

Niveau 3 er værdiansættelsesmetoder, hvor væsentlige input ikke er baseret på observerbare markedsdata.

Ejendomsrisiko

Ved en 1 % højere forrentningsfaktor for Grunde og bygninger vil resultat og/eller anden totalindkomst samt egenkapital alt andet lige påvirkes med	-2.923	-2.734	-2.923	-2.734
---	--------	--------	--------	--------

22 Øvrige materielle aktiver

Bortset fra grunde og bygninger				
Kostpris primo	23.006	23.441	16.374	15.844
Tilgang i årets løb, herunder forbedringer	1.868	864	346	530
Afgang i årets løb	1.356	1.299	0	0
Kostpris ultimo	23.518	23.006	16.720	16.374
Ned- og afskrivninger ved det foregående regnskabsårs afslutning	18.038	16.937	14.889	14.386
Årets afskrivninger	1.582	1.653	474	503
Årets ned- og afskrivninger på afhændede og udgåede aktiver	692	552	0	0
Af- og nedskrivninger ultimo	18.928	18.038	15.363	14.889
Regnskabsmæssig værdi ultimo	4.590	4.968	1.357	1.485

23 Aktiver i midlertidig besiddelse

Overtagne grunde og bygninger				
Dagsværdi primo	4.073	4.247	3.822	4.247
Omklassifikation	0	341	0	0
Tilgang i årets løb, herunder forbedringer	47.411	0	47.411	0
Afgang i årets løb	-6.932	-425	-6.591	-425
Andre ændringer	-11.218	-90	-11.308	0
Dagsværdi ultimo	33.334	4.073	33.334	3.822
Tab/gevinst ved salg i året	1.442	0	1.442	0
Niveau i dagsværdihierakiet				
Aktiver i midlertidig besiddelse	3	3	3	3

Niveau 3 er værdiansættelsesmetoder, hvor væsentlige input ikke er baseret på observerbare markedsdata

Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter ejendomme overtaget som følge afvikling af kundeengagementer med henblik på at afhænde aktiverne hurtigst muligt typisk via ejendomsrådgivere.

Aktiverne er overtaget ved at gøre pantet i ejendommene gældende. Der er ikke overtaget andre aktiver end ejendomme

Aktiver overtages, enten frivilligt eller på tvangsauktion, hvor det ud fra en konkret vurdering forventes, at et efterfølgende salg, efter fradrag af erhvervs- og driftsomkostninger, vil kunne reducere koncernens tab

24 Andre aktiver

Tilgodehavende rente	182	237	182	237
Tilgodehavende provision	5.407	3.698	5.407	3.698
Kapitalindskud BEC	45.430	40.582	45.430	40.582
Positive markedsværdier finansielle instrumenter	2.991	6.473	2.991	6.473
Øvrige aktiver	11.029	16.214	6.317	6.712
Andre aktiver i alt	65.039	67.204	60.327	57.702

25 Gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Gæld til centralbanker	0	0	0	0
Gæld til kreditinstitutter	40.434	44.401	40.434	44.401
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker i alt	40.434	44.401	40.434	44.401
Løbetidsfordeling efter restløbetid				
Anfordringsgæld	40.434	44.401	40.434	44.401
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker i alt	40.434	44.401	40.434	44.401

2018

2017

2018

2017

26 Indlån og anden gæld

På anfordring	1.709.871	1.677.847	1.710.787	1.677.847
Med opsigelsesvarsel	42.544	34.306	42.544	34.306
Tidsindsud	88.664	78.481	88.664	78.481
Særlige indlånsformer	133.459	131.072	133.459	131.072
Indlån og anden gæld i alt	1.974.539	1.921.706	1.975.455	1.921.706
Indlån i puljeordninger	528.888	548.894	528.888	548.894
Indlån og anden gæld samt indlån i puljeordninger i alt	2.503.427	2.470.600	2.504.343	2.470.600
Løbetidsfordeling efter restløbetid				
På anfordring	1.709.871	1.677.847	1.710.787	1.677.847
Indlån med opsigelsesvarsel:				
Til og med 3 måneder	119.463	230.565	119.463	230.565
Over 3 måneder og til og med 1 år	86.601	61.277	86.601	61.277
Over 1 år og til og med 5 år	190.959	141.468	190.959	141.468
Over 5 år	396.533	359.443	396.533	359.443
Indlån og anden gæld samt indlån i puljeordninger i alt	2.503.427	2.470.600	2.504.343	2.470.600

27 Andre passiver

Diverse kreditorer	23.541	22.986	16.774	14.173
Skyldig rente og provision	503	1.290	503	1.290
Negative markedsværdier finansielle instrumenter	3.330	4.647	3.330	4.647
Øvrige passiver	35.419	15.165	2.885	3.188
Andre passiver i alt	62.793	44.088	23.492	23.298

28 Hensatte forpligtelser

Hensat til pensionsforpligtelse primo	3.718	3.794	3.718	3.794
Aktuarmæssig gevinst/tab	164	158	164	158
Renter	55	56	55	56
Udbetalt i året	295	290	295	290
Hensat til pensionsforpligtelse ultimo	3.642	3.718	3.642	3.718
Kapitalværdien er eksternt vurderet efter G82 for pensionsforsikringer med en opgørelsesrente på 1,5 %. Omkostninger indgår ikke, da Banken selv administrerer ordningen.				
Kapitalværdi efter G82 med opgørelsesrente 0,5 %	3.968	4.063	3.968	4.063
Kapitalværdi efter G82 med opgørelsesrente 2,5 %	3.359	3.420	3.359	3.420
Hensættelser til tab på garantier primo	261	590	261	590
Ændret regnskabspraksis	3.079	0	3.079	0
Hensat i året	485	80	485	80
Tilbageført i året	86	47	86	47
Tabsbogført tidligere hensat	0	362	0	362
Hensættelser til tab på garantier ultimo	3.739	261	3.739	261
Hensættelser til forpligtelser i alt	7.382	3.979	7.382	3.979
Løbetidsfordeling efter restløbetid				
Til og med 1 år	1.483	317	1.483	317
Over 1 år	5.899	3.662	5.899	3.662
Hensatte forpligtelser i alt	7.382	3.979	7.382	3.979

29 Eventualaktiver og -forpligtelser samt sikkerhedsstillelser**Eventualaktiver**

Ej aktiverede udskudte skatteaktiver, herunder fremførselsberettigede skattemæssige underskud, udgør 21 mio. kr., der såfremt Koncernen over en længere årrække realiserer positive resultater i samme størrelsesorden, vil kunne indregnes som en skattemæssig indtægt, der med en fremtidig selskabsskattesats på 22 % udgør 4,7 mio.kr.

Eventualforpligtelser**Garantier**

Finansgarantier	250.048	354.544	250.048	354.544
Tabsgarantier for realkreditudlån	381.665	330.986	381.665	330.986
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	6.142	2.104	6.142	2.104
Øvrige garantier	125.245	96.813	125.245	96.813
Garantier i alt	763.100	784.447	763.100	784.447

Andre eventualforpligtelser

Øvrige forpligtelser	520	520	520	520
Andre eventualforpligtelser i alt	520	520	520	520

Indgåede lejekontrakter

Omfatter lejekontrakter på bygninger til bankdrift. I perioden, hvor lejekontrakterne er uopsigelige fra Bankens side, udgør husleje med

Forfald < 1 år	467	700	467	700
Forfald 1-5 år	0	458	0	458
Forfald i alt	467	1.158	467	1.158

Årets indregnede omkostninger til husleje	692	695	692	695
---	-----	-----	-----	-----

Garantiformuen

Banken deltager i den lovpligtige indskydergarantiordning, Garantiformuen. Der indbetales ikke bidrag, da Garantiformuens midler overstiger målniveauet. Eventuelle tab, der overstiger garantiformuen ved endelig afvikling, dækkes af sektoren, hvor Banken indestår for 0,33 %.

Afviklingsformuen

Banken deltager i afviklingsfinansieringsordningen (afviklingsformuen), hvilket medfører, at Banken skal betale et årlig bidrag over en 10-årig periode, til en målføremie på 1 % af de dækkede indskud er opnået.

Bankens samlede indbetaling forventes at udgøre i niveauet t.kr. 100.

Bankernes EDB Central

Banken anvender Bankernes EDB Central (BEC) som datacentral og vil derved skulle betale 45 mio.kr. ved udtræden af medlemsskabet.

Hæftelser for koncernselskaber

Koncernselskaberne er sambeskattede, og Banken hæfter derfor ifølge selskabsskattelovens regler herom fra og med regnskabsåret 2013 for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber. Der er ingen pantsætninger, sikkerhedsstillelser eller lignende mellem koncernselskaberne.

Sikkerhedsstillelse

Til sikkerhed for trækingsret i Danmarks Nationalbank er deponeret	181.773	266.204	181.773	266.204
Obligationer	181.773	266.204	181.773	266.204

Deponeringen er i overensstemmelse med 'Bestemmelser for sikkerhedsstillelse for kredit i danske kroner i Danmarks Nationalbank'.

30 Kapital og solvens

Overvågning af kapitalgrundlaget sker løbende, og bestyrelsen modtager hvert kvartal rapportering ud fra fastlagte rammer. Koncernens kapitalgrundlag opgøres i henhold til EU forordning nr. 575/2013 af 26. juni 2013.

Kapitalgrundlag

Koncernens kapitalgrundlag før fradrag er på 414 mio. kr. Kapitalgrundlaget består af egentlig egenkapital på 312 mio. kr. samt hybrid kernekapital 65 mio.kr. og supplerende kapital 37 mio.kr.

Den hybride kernekapital er uden forfald og består af to lån med hovedstol på 15 mio. kr. og 50 mio. kr. Den hybride kernekapital opfylder CRD IV reglernes krav til kapitalens kvalitet og kan medregnes fuldt ud i Koncernens kapitalgrundlag. Lånet på 50 mio. kr. kan tillige anvendes til dækning af tillægget til Koncernens solvensbehov.

Den supplerende kapital med hovedstol på 37 mio. kr. er udstedt i 2014 og har en løbetid på 10 år. Den supplerende kapital opfylder CRD IV reglernes krav til kapitalens kvalitet og kan medregnes fuldt ud i Koncernens kapitalgrundlag.

Kapitalprocent

Kapital-, kernekapital- og egenkapitalprocenter er opgjort efter CRD IV/CRR (Basel III).

De vægtede poster fastholdes på niveau med 2017 i Koncernen og udgør 2.016 mio.kr. I Banken øges de vægtede poster med 69 mio.kr. (3 %) til 2.181 mio.kr., primært som følge af årets udlånsvækst.

Koncernens kapitalprocent øges fra 17,4 ultimo 2017 til 18,6 ved udgangen af 2018. Lovkravet er en kapitalprocent på minimum 8. Kernekapitalprocenten inkl. hybrid kernekapital øges fra 15,6 ultimo 2017 til 16,7 ved udgangen af 2018. Egenkapitalprocenten øges fra 12,5 ultimo 2017 til 13,5 ved udgangen af 2018.

Bankens kapitalprocent øges fra 16,5 ultimo 2017 til 17,2 ved udgangen af 2018. Kernekapitalprocenten inkl. hybrid kernekapital øges fra 14,8 ultimo 2017 til 15,5 ved udgangen af 2018. Egenkapitalprocenten øges fra 11,8 ultimo 2017 til 12,5 ved udgangen af 2018.

Efter henstilling fra Det Systemiske Risikoråd har Erhvervsministeren aktiveret den kontracykliske kapitalbuffer med 0,5 % med virkning fra den 31. marts 2019. For Koncernen svarer det til et yderligere kapitalkrav i niveauet 10 mio.kr., beregnet på grundlag af de vægtede aktiver ved udgangen af 2018. Risikorådet har i 2018 henstillet om en yderligere fremtidig forøgelse af buffersatsen med 0,5 % med virkning fra d. 30. september 2019.

Der er fra myndighedernes side udmeldt nye regelsæt til alle pengeinstitutter om et bestemt krav til nedskrivningsegne passiver, det såkaldte NEP-krav, til successiv indfasning fra 1. januar 2019 frem til 1. januar 2023, hvor kravet er fuldt ud gældende. Finanstilsynet genberegner og meddeler pengeinstitutterne NEP-kravet én gang årligt, hvorved NEP-kravet ikke er statisk, men ændrer sig fra år til år, hvorved også indfasningen ændrer sig.

Pengeinstitutterne har i 2018 modtaget et NEP-krav, baseret på 2017-tal. Koncernens og Bankens NEP-krav er som forventet på 6 % af de vægtede aktiver, og bestyrelsen vil i 2019 vurdere et eventuelt behov for ændring i kapitalgrundlaget og –strukturen med henblik på at sikre Koncernens vækstmuligheder.

På det foreliggende grundlag samt Koncernens og Bankens forventninger til 2019-2023 viser en fremskrivning af Koncernens og Bankens capitalsituation til og med udgangen af 2023, at Koncernen og Banken lever op til de fuldt indfasede kapitalkrav i CRD IV/CRR (Basel III).

Kapitalopgørelse

Ved opgørelse af kapitalprocenter anvender Koncernen standardmetoden for kreditrisiko uden for handelsbeholdningen samt basisindikatormetoden for operationelle risici. Markedsrisici opgøres efter Finanstilsynets regler. Det er Koncernens vurdering, at der ikke på nuværende tidspunkt er behov for at anvende mere avancerede metoder til opgørelse af kapitalprocenter. Koncernen vurderer løbende behovet for, at der i risikostyringen indføres gradvist mere avancerede modeller.

2018

2017

2018

2017

30 Kapital og solvens - fortsat

Ansvarlig lånekapital

Ansvarlig lånekapital i alt	36.930	36.790	36.930	36.790
Heraf medregnes ved opgørelse af kapitalgrundlag	36.930	36.790	36.930	36.790
Renter	3.644	3.644	3.644	3.644
Ansvarlig lånekapital	37.000	37.000	37.000	37.000
Amortiseret stiftelsesprovision	70	210	70	210
Valuta	DKK	DKK	DKK	DKK
Rentesats	9,470	9,470	9,470	9,470
Fast/Variabel rente	Fast	Fast	Fast	Fast
Forfaldsdag	26.06.2024	26.06.2024	26.06.2024	26.06.2024
Mulighed for førtidsindfrielse tidligst fra	26.06.2019	26.06.2019	26.06.2019	26.06.2019
Lånet er inkonvertibelt.				

Hybrid kernekapital, der klassificerer som egenkapital

Hybrid kernekapital, der klassificerer som egenkapital i alt	65.000	65.000	65.000	65.000
Heraf medregnes ved opgørelse af kapitalgrundlag	65.000	65.000	65.000	65.000
Kuponrente	6.788	10.023	6.788	10.023
Hybrid kernekapital*	15.000	15.000	15.000	15.000
Valuta	DKK	DKK	DKK	DKK
Rentesats	7,074	9,693	7,074	9,693
Fast/Variabel rente	Fast	Variabel	Fast	Variabel
Forfaldsdag	uden forfald	uden forfald	uden forfald	uden forfald
Mulighed for førtidsindfrielse tidligst fra	22.03.2023	-	22.03.2023	-
Lånet er uamortisabelt og inkonvertibelt.				
*Lånet er omlagt til nyt i samme størrelse d. 22/03 2018				
Hybrid kernekapital	50.000	50.000	50.000	50.000
Valuta	DKK	DKK	DKK	DKK
Rentesats	11,209	11,209	11,209	11,209
Fast/Variabel rente	Fast	Fast	Fast	Fast
Forfaldsdag	uden forfald	uden forfald	uden forfald	uden forfald
Mulighed for førtidsindfrielse tidligst fra	02.05.2019	02.05.2019	02.05.2019	02.05.2019
Lånet er uamortisabelt og inkonvertibelt.				

For den hybride kernekapital gælder, at Banken kan vælge ikke at betale kuponrente.

Hvis Bankens egentlige kernekapitalprocent kommer under 7 %, vil lånene blive nedskrevet. Lånene vil kunne opskrives igen efter reglerne i CRR.

30 Kapital og solvens – fortsat**Aktiekapital**

Aktiekapitalen er fuldt indbetalt. Aktierne er ikke opdelt i klasser, og der er ikke knyttet særlige rettigheder til aktierne. Der har ikke været ændringer i aktiekapitalen de sidste år.

Antal aktier	2.800.000	2.800.000
Pålydende værdi (stykstørrelse)	20	20
Aktiekapital i alt	56.000	56.000

Egne aktier

Samlet købssum	15.057	6.165
Samlet salgssum	15.057	6.165

Formålet med Bankens køb og salg af egne aktier er videreformidling til kunder. Banken har ikke beholdning af egne aktier.

Beholdning af egne aktier	Antal stk.	Nominel værdi	Andel i %
Egne aktier 1.1.2017	0	0	0
Køb	99.293	1.986	4
Salg	99.293	1.986	4
Egne aktier 31.12.2017	0	0	0
Køb	186.213	3.724	7
Salg	186.213	3.724	7
Egne aktier 31.12.2018	0	0	0

	Koncern		Banken	
	2018	2017	2018	2017
Kapitalgrundlag				
Egenkapital	354.323	351.088	354.323	351.088
Overgangsordning vedr. indfasning af IFRS 9	22.765	0	22.765	0
Hybrid kernekapital indregnet i egenkapitalen	-65.000	-65.000	-65.000	-65.000
Fradrag for kapitalandele i finansielle enheder	-12.379	-10.885	-12.379	-10.885
Udskudte skatteaktiver i alt	-26.992	-26.992	-26.992	-26.992
Fradrag for summen af kapitalandele < 10 %	0	2.177	0	2.177
Øvrige fradrag	-296	-419	-296	-419
Egentlig kernekapital	272.422	249.969	272.422	249.969
Hybrid kernekapital før fradrag	65.000	65.000	65.000	65.000
Fradrag i kernekapital	0	-1.089	0	-1.089
Kernekapital	337.422	313.880	337.422	313.880
Supplerende kapital	36.930	36.790	36.930	36.790
Fradrag i supplerende kapital	0	-1.089	0	-1.089
Kapitalgrundlag	374.352	349.581	374.352	349.581
Vægtede poster				
Vægtede poster med kreditrisiko	1.725.978	1.691.544	1.900.492	1.804.252
Vægtede poster med markedsrisiko	45.000	76.506	45.000	76.506
Vægtede poster med operationel risiko	245.462	239.760	228.544	227.852
Vægtede poster i alt	2.016.440	2.007.810	2.174.036	2.108.610
Egenkapitalprocent	13,5	12,5	12,5	11,8
Kernekapitalprocent	16,7	15,6	15,5	14,9
Kapitalprocent	18,6	17,4	17,2	16,6
Kapitalkrav				
Kapitalgrundlag efter fradrag, jf. ovenfor	374.352	349.343	374.352	349.581
Kapitalkrav	161.315	160.625	173.923	168.689
Overskydende kapitalgrundlag	213.036	188.718	200.429	180.892

31 Kreditrisiko

Kreditgivning er en meget væsentlig del af Koncernens forretningsområde. Kreditrisiko er risikoen for, at modparten ikke kan eller vil opfylde sine forpligtelser, og eventuelle sikkerheder ikke i tilstrækkelig omfang dækker forpligtelserne. En forringelse af værdien af stillede sikkerheder eller illikviditet kan medføre tab og øge behovet for nedskrivninger.

Ved udgangen af 2018 udgjorde Koncernens bruttoudlån 1.956 mio.kr. og garantier 763 mio.kr. før nedskrivninger. Hertil kommer kredittilsagn på 398 mio.kr. Dermed har Koncernen en maksimal krediteksponering på 3.117 mio.kr., som er øget med 74 mio.kr. siden årets start.

Udlån og garantier er fordelt med 52 % til private husstande og 48 % til erhvervsvirksomheder. Af udlån og garantier til erhvervsvirksomheder udgør branchegruppen Landbrug den største del med 11 %. Herefter følger branchegruppen Fast ejendom med 10 % og Transport med 7 % af de samlede udlån og garantier.

I Banken er den største branchegruppe Finansiering og forsikring med 22 %, hvor Bankens finansiering af datterselskabet indgår.

En væsentlig del af Koncernens kreditrisiko kan henføres til store og svage engagementer, og nedbringelse af disse er en igangværende proces, som bestyrelsen følger nøje. Summen af de 20 største eksponeringer er reduceret fra 183,3 % ultimo 2017 til 151,0 % ultimo 2018. Når Koncernen alligevel præsterer udlånsvækst i 2018, skyldes det en god tilgang af mindre engagementer til private og erhverv samt vækst i datterselskabet.

Det er Bankens politik, at der ikke kan etableres nye eksponeringer, der overstiger 10 % af Bankens kernekapital efter fradrag. Datterselskabet ønsker ikke eksponeringer, der overstiger 10 mio.kr.

Boniteten og værdiansættelsen af deponerede sikkerheder i engagementerne er kritisk vurderet. Den vurderede udækkede kreditrisiko ultimo året indgår i Koncernens og Bankens regnskab og solvensbehov for 2018 i overensstemmelse med Finanstilsynets retningslinjer. Koncernens kreditreservationer forventes reduceret yderligere ved nedbringelse af Koncernens nuværende store og svage engagementer og ved fortsat stram styring af de kreditrisici, som Koncernens påtager sig fremadrettet.

Ved formidling af realkreditlån gennem DLR Kredit og Totalkredit stiller Banken tabsgaranti for en del af realkreditlånet. Såfremt garantien for realkreditlånet bliver effektiv, har Banken indtrædelsesret i realkreditpantebrevet. Af de samlede garantier på 763 mio.kr. udgør tabsgarantier for realkreditlån 382 mio.kr. (50 %).

Værdien af deponerede sikkerheder er opgjort til 1.558 mio.kr. ultimo 2018, hvilket er 96 mio.kr. mere end i 2017, idet sikkerhed i biler og rullende materiel øges med 140 mio.kr., som følge af vækst i datterselskabet. Sikkerhed i fast ejendom reduceres med 36 mio.kr. og indtrædelsesret i realkreditpantebreve øges med 45 mio.kr. Anden sikkerhed reduceres med 50 mio.kr. Sikkerheder, der ikke kan anvendes til reduktion af en kundes kreditrisiko (overskydende sikkerhed), medregnes ikke ved opgørelse af værdien af deponerede sikkerheder.

I Banken udgør pant i fast ejendom 541 mio.kr. (45 %) af værdiansatte sikkerheder og indtrædelsesret i realkreditpantebreve 376 mio.kr. (32 %). Ud over sikkerhed i fast ejendom tilstræber Banken at undgå væsentlige risikokoncentrationer på sikkerheder. De anvendte opgørelsesmetoder er i overensstemmelse med Finanstilsynets retningslinjer.

Datterselskabets forretningsområde er at tilbyde leasing af biler og rullende materiel, og sikkerhed heri indgår i Koncernens sikkerheder, hvor biler og rullende materiel udgør 448 mio.kr. (29 %) af de stillede sikkerheder.

Koncernens udækkede kreditrisiko udgør 1.559 mio.kr. mod 1.581 mio.kr. ved udgangen af 2017. Den resterende kreditrisiko, efter nedskrivninger og kapitalreservationer, reduceres med 11 mio.kr. til 1.166 mio.kr., primært som følge af øget værdi af sikkerheder.

Koncernens kreditrisiko udgør i hovedtal:

I mio.kr.	2018	2017
Udlån	1.956	1.868
Garantier:		
Tabsgarantier for realkreditlån	382	331
Andre garantier	381	453
Kredittilsagn	398	391
Maksimal krediteksponering	3.117	3.043
Sikkerheder	1.558	1.462
Udækket kreditrisiko	1.559	1.581
Nedskrevet stadie 1	8	-
Nedskrevet stadie 2	24	-
Nedskrevet stadie 3	157	196
Kapitalreserveret	204	208
Resterende kreditrisiko	1.166	1.177

I kreditrisikoen indgår kredittilsagn med 398 mio.kr. og garantier med 763 mio.kr. Kredittilsagn omfatter tilsagte kreditfaciliteter, der ikke er udnyttede af kunden, og opstår typisk på kassekreditter.

Garantier for realkreditlån 382 mio.kr. er stillet over for Totalkredit og DLR Kredit og var oprindeligt inden for 80/60 % af ejendommenes værdi, hvorfor de i udgangspunktet anses som sikre garantier. Såfremt garantien for realkreditlånet bliver effektiv, har Banken indtrædelsesret i realkreditpantebrevet. Indtrædelsesretten indgår med 376 mio.kr. i sikkerheder.

31 Kreditrisiko – fortsat

Både i 2018 og historisk har behovet for hensættelser og konstaterede tab på garantier været lav. Som følge heraf vurderes kreditrisikoen på andre garantier 381 mio.kr. at være beskedent.

Af Koncernens maksimale krediteksponering på 3.117 mio.kr. er 1.945 mio.kr. i stadie 1, hvorpå der er nedskrevet 8 mio.kr., svarende til det forventede kredittab i 12 måneder, og 887 mio.kr. i stadie 2, hvorpå der er nedskrevet 24 mio.kr., svarende til det forventede kredittab i eksponeringens restløbetid. Værdiforringede eksponeringer i stadie 3 udgør 284 mio.kr., hvorpå der er nedskrevet 157 mio.kr.

Ud over allerede foretagne nedskrivninger på udlån og garantier reserveres kapital til eventuelle fremtidige nedskrivninger ved opgørelsen af Koncernens solvensbehov. Ved udgangen af 2018 udgjorde kapitalreservationerne 42 mio.kr. til kreditrisiko på engagementer, der overstiger 2 % af Bankens justerede kapitalgrundlag, og andre kreditrisici der ikke vurderes at ligge inden for den generelle risiko. Herudover er der afsat 161 mio.kr. til generel risiko, herunder kreditrisiko på øvrige engagementer.

En forøgelse af kreditrisiciene, herunder stadieskift, kan påføre Koncernen tab eller indebære nedskrivningsbehov, risiko for endelige tab på allerede nedskrevne engagementer eller at behovet for kapitaldækning øges. Opgørelsen af risikoen afhænger meget af den enkelte sagsvurdering, hvor der sker et subjektivt skøn af, om kunden kan og vil overholde sine forpligtelser, og om værdien af sikkerhederne er til stede.

Politik for afskrivninger

Acontoafskrivninger foretages, når det konstateres, at et tab er uundgåeligt. Koncernen foretager en løbende vurdering heraf. Ved større værdiforringelser foretages en konkret vurdering minimum fire gange årligt. Endelig afskrivning sker i forbindelse med sagens afslutning (konkurs, gældssanering mv.). Koncernen foretager jævnlige opfølgninger på afskrevne fordringer.

Usikkerhed om kreditrisici

Kreditrisikoen baseres i kundernes vurderede tilbagebetalingsevne og i værdien af sikkerheder. Ved vurdering af tilbagebetalingsevnen lægger Koncernen vægt på en række økonomiske oplysninger samt Koncernens kendskab til kunden. De økonomiske oplysninger tager for erhvervs-kunder udgangspunkt i kundens regnskaber og budget, og for private kunder i rådighedsbeløb og formueforhold.

I det omfang kundernes tilbagebetalingsevne eller værdien af sikkerheder ændres, vil det påvirke Koncernens og Bankens kreditrisiko. En forøgelse af kreditrisikoen kan påføre Koncernen og Banken tab, indebære nedskrivningsbehov eller yderligere kreditreservationer, hvilket kan have en væsentlig indvirkning på Koncernens og Bankens virksomhed, driftsresultat og finansielle stilling.

Der er i Koncernen fastlagt opgørelsesmetoder til værdiansættelse af sikkerheder. Koncernens politik for værdiansættelse af ikke-finansielle sikkerheder medfører, at værdiansættelsen vurderes som en konservativ markedsværdibetragtning.

Værdien af Koncernens sikkerheder er forbundet med en betydelig risiko, idet ændringer i markedsf forholdene kan føre til et behov for en revurdering af værdien af de stillede sikkerheder. Selv for engagementer, hvor de stillede sikkerheder er tilstrækkelige efter Koncernens nuværende vurdering, er der fremover en risiko på Koncernens udlån og garantier til bl.a. ejendomssegmentet og landbrugssegmentet, idet værdien af de stillede sikkerheder og nedskrivningsbehov kan ændre sig, såfremt markedet ændrer sig.

Faldende salgspriser for fast ejendom, herunder erhvervs-ejendomme, landbrug og private ejendomme, generelle økonomiske konjunkturer eller andre forhold, der fører til faldende priser på værdipapirer eller andre sikkerheder, kan medføre, at værdien af de over for Koncernen stillede sikkerheder falder, og at sikkerhederne således ikke vil være tilstrækkelige til at dække kundens forpligtelser. Hvis sikkerhederne er illikvide, kan sikkerhederne muligvis ikke realiseres til dækning af kundens forpligtelser, hvilket kan have en væsentlig indvirkning på Koncernens virksomhed, driftsresultat og finansielle stilling.

Koncernen har endvidere en forhøjet risiko på udlån og garantier inden for landbrugssektoren som følge af den fortsatte usikkerhed i branchen, herunder afregningspriser og betalingsevne hos debitorer. Såfremt Koncernens risiko på engagementer inden for landbrugssektoren får et større omfang, vil det kunne have en væsentlig indvirkning på Koncernens virksomhed, driftsresultat og finansielle stilling. Hvis Koncernen ikke får yderligere sikkerhed eller ikke kan realisere sikkerheder som forventet, kan dette påføre Koncernen tab eller indebære forøgelse af nedskrivningsbehovet, risiko for endelige tab på allerede nedskrevne engagementer eller behov for kapitaldækning, hvilket kan have en væsentlig indvirkning på Koncernens virksomhed, driftsresultat og finansielle stilling.

Maksimal krediteksponering før nedskrivning og hensættelser

Tabsgarantier for realkreditlån andrager t.kr. 381.665, ud af samlede garantier for t.kr. 763.100, og var oprindeligt inden for 60/80 % af ejendommenes værdi, hvorfor de som udgangspunkt anses som sikre garantier. Garantierne er stillet overfor DLR Kredit og Totalkredit.

	Koncernen		Banken	
	2018	2017	2018	2017
Balanceførte poster				
Kassebeholdninger og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	71.289	65.642	71.289	65.642
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	249.459	207.900	249.459	207.900
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	1.949.622	1.868.302	1.908.706	1.855.336
Obligationer til dagsværdi	192.990	289.728	192.990	289.728
Afledte finansielle instrumenter	2.991	6.473	2.991	6.473
Balanceførte poster i alt	2.466.351	2.438.045	2.425.435	2.425.079
Ikke balanceførte poster				
Garantier	765.554	784.447	765.554	784.447
Kredittilsagn	398.272	391.275	420.043	443.244
Ikke balanceførte poster i alt	1.163.826	1.175.722	1.185.597	1.227.691
Maksimal krediteksponering før nedskrivninger i alt	3.630.177	3.613.767	3.611.032	3.652.770

Maksimal krediteksponering efter nedskrivning og hensættelser

	Koncernen		Banken	
	2018	2017	2018	2017
Balanceførte poster				
Kassebeholdninger og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	71.289	65.642	71.289	65.642
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	249.459	207.900	249.459	207.900
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	1.764.117	1.672.845	1.723.917	1.659.910
Obligationer til dagsværdi	192.990	289.728	192.990	289.728
Afledte finansielle instrumenter	2.991	6.473	2.991	6.473
Balanceførte poster i alt	2.280.846	2.242.588	2.240.646	2.229.653
Ikke balanceførte poster				
Garantier	763.100	784.447	763.100	784.447
Kredittilsagn	397.291	391.275	419.062	443.244
Ikke balanceførte poster i alt	1.160.391	1.175.722	1.182.162	1.227.691
Maksimal krediteksponering efter nedskrivninger i alt	3.441.237	3.418.310	3.422.808	3.457.344

Værdiansættelse af sikkerheder

Der er i Banken fastlagt opgørelsesmetoder til værdiansættelse af sikkerheder. Bankens politik for værdiansættelse af ikke finansielle sikkerheder medfører, at værdiansættelsen vurderes som en konservativ markedsværdibetragtning.

Sikkerheder i ejendomme værdiansættes efter følgende principper:

- * I landbrugsejendomme værdiansættes jorden til 140 t.kr. pr. hektar, stalde til 70 % af vurderet markedsværdi, staldinventar til 60 % af vurderet markedsværdi og stambesætning, der er omfattet af pantet, til 90 % af vurderet markedsværdi. Beboelsesdelen værdiansættes som privat beboelse. Heraf fratrækkes kontantværdien af foranstående hæftelser.
- * Udlejningsejendomme værdiansættes til handelsværdien med udgangspunkt i en rentabilitetsberegning med forsigtige realistiske afkastkrav, fratrukket haircut til handelsomkostninger mv. Herfra fratrækkes kontantværdien af foranstående hæftelser. Afkastkravet afhænger af beliggenhed, og om ejendommen udlejes til beboelse, kontor og butik, andet erhverv eller til blandet formål.
- * Andre erhvervsejendomme værdiansættes efter samme retningslinjer som udlejningsejendomme med udgangspunkt i, at en investor forventer et højere afkast af andre erhvervsejendomme end af udlejningsejendomme.
- * Privat beboelse værdiansættes til 80 % af handelsværdi eller vurdering fra kreditforening. Såfremt vurderingen er mere end et år gammel, anvendes en modelværdi, der tager udgangspunkt i områdets prisudvikling. Herfra fratrækkes kontantværdien af foranstående hæftelser.

Sikkerheder i noterede værdipapirer værdiansættes til 90 % af kursværdien for obligationer og 80 % af kursværdien for aktier. Kautions fra privatpersoner og virksomheder værdiansættes ikke, uagtet banken tillægger disse værdi i en realisationssituation. Sikkerhederne i efterfølgende tabeller er justeret for overskydne sikkerheder. Sikkerhederne i Totalbanken ligger generelt til sikkerhed for kundens samlede engagement.

Faldende salgspriser for fast ejendom, herunder erhvervsejendomme, landbrug og private ejendomme, generelle økonomiske konjunkturer eller andre forhold, der fører til faldende priser på værdipapirer eller andre sikkerheder, kan medføre at værdien af de stillede sikkerheder falder, og at sikkerhederne således ikke vil være tilstrækkelige til at dække kundens forpligtelser. Hvis sikkerhederne er illikvide, kan sikkerhederne muligvis ikke realiseres til dækning af kundens forpligtelser, hvilket kan have en væsentlig indvirkning på Bankens virksomhed, driftsresultat og finansielle stilling.

31 Kreditrisiko - fortsat

						Koncernen 2018
Sikkerhedstype / Branche	Landbrug	Fast ejendom Bygge og anlæg	Andre erhverv	Private	Sikkerheder i alt	Andel i %
Ejendom	99.268	154.100	84.107	203.572	541.047	35
Indtrædelsesret i realkreditpantebreve	19.018	84.084	31.284	241.205	375.591	24
Noterede værdipapirer	104	3.309	21.644	31.452	56.509	4
Biler og rullende materiel	86.774	58.985	238.130	64.556	448.445	29
Anden sikkerhed	24.236	23.307	69.369	19.629	136.541	9
Sikkerheder i alt	229.400	323.785	444.533	560.414	1.558.132	100
Andel i %	15	21	29	36	100	

						Koncernen 2017
Sikkerhedstype / Branche	Landbrug	Fast ejendom Bygge og anlæg	Andre erhverv	Private	Sikkerheder i alt	Andel i %
Ejendom	129.419	180.715	125.315	141.876	577.325	39
Indtrædelsesret i realkreditpantebreve	16.166	82.789	30.373	201.526	330.854	23
Noterede værdipapirer	556	7.050	12.415	37.885	57.906	4
Biler og rullende materiel	49.636	1.314	200.392	57.282	308.624	21
Anden sikkerhed	47.575	14.007	65.275	60.048	186.905	13
Sikkerheder i alt	243.352	285.875	433.770	498.617	1.461.614	100
Andel i %	17	20	30	34	100	

						Banken 2018
Sikkerhedstype / Branche	Landbrug	Fast ejendom Bygge og anlæg	Andre erhverv	Private	Sikkerheder i alt	Andel i %
Ejendom	99.268	154.100	84.107	203.572	541.047	45
Indtrædelsesret i realkreditpantebreve	19.018	84.084	31.284	241.205	375.591	32
Noterede værdipapirer	104	3.309	21.644	31.452	56.509	5
Biler og rullende materiel	0	391	1.876	64.168	66.435	6
Anden sikkerhed	24.236	23.307	69.369	19.629	136.541	12
Sikkerheder i alt	142.626	265.191	208.279	560.026	1.176.122	100
Andel i %	12	23	18	48	100	

						Banken 2017
Sikkerhedstype / Branche	Landbrug	Fast ejendom Bygge og anlæg	Andre erhverv	Private	Sikkerheder i alt	Andel i %
Ejendom	129.419	180.715	125.315	141.876	577.325	48
Indtrædelsesret i realkreditpantebreve	16.166	82.789	30.373	201.526	330.854	27
Noterede værdipapirer	556	7.050	12.415	37.885	57.906	5
Biler og rullende materiel	0	580	2.387	57.282	60.249	5
Anden sikkerhed	47.575	14.007	65.275	60.048	186.905	15
Sikkerheder i alt	193.716	285.141	235.765	498.617	1.213.239	100
Andel i %	16	24	19	41	100	

31 Kreditrisiko - fortsat

Udlån m.v. fordelt på bonitet, brancher og IFRS 9 stadier

Der er i overensstemmelse med IFRS og regnskabsbekendtgørelsen ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal, hvor nedskrivninger og hensættelser indgår, da det ikke er muligt at anvende nedskrivningsbestemmelserne på tidligere regnskabsår uden af efterrationalisere.

Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter bonitet og IFRS 9 stadier, før nedskrivninger og hensættelser

Koncernen
2018

Bonitet / IFRS 9 stadiet	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
2A/3	1.058.503	184.010	1.715	1.244.228
2B	815.379	527.318	512	1.343.209
2C	70.424	175.779	63	246.266
1	1.062	0	281.891	282.953
I alt	1.945.369	887.107	284.181	3.116.656

Banken har ikke overtaget kunder der er kreditforringet ved første indregning.

Banken
2018

Bonitet / IFRS 9 stadiet	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
2A/3	1.058.503	69.277	1.715	1.129.495
2B	1.305.579	197.280	512	1.503.371
2C	70.424	117.720	63	188.207
1	1.062	0	272.167	273.229
I alt	2.435.568	384.277	274.457	3.094.302

Banken har ikke overtaget kunder der er kreditforringet ved første indregning.

Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter brancher og IFRS 9 stadier, før nedskrivninger og hensættelser

Koncernen
2018

Branche / IFRS 9 stadiet	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Erhverv				
Landbrug, jagt og skovbrug samt fiskeri	103.616	208.079	43.791	355.486
Industri og råstofindvinding	52.824	35.679	4.158	92.661
Energiforsyning	12.090	25.044	42.623	79.756
Bygge og anlæg	60.326	83.881	2.316	146.523
Handel	62.719	40.565	8.501	111.785
Transport, hoteller og restauranter	12.258	176.228	5.802	194.287
Information og kommunikation	3.397	150	410	3.957
Finansiering og forsikring	86.988	17.652	30.317	134.957
Fast ejendom	210.051	29.011	53.427	292.489
Øvrige erhverv	59.735	62.706	3.690	126.130
Erhverv i alt	664.003	678.995	195.035	1.538.031
Private	1.281.365	208.112	89.146	1.578.625
I alt	1.945.369	887.107	284.181	3.116.656

Banken har ikke overtaget kunder der er kreditforringet ved første indregning.

31 Kreditrisiko – fortsat

Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter brancher og IFRS 9 stadier, før nedskrivninger og hensættelser

Branche / IFRS 9 stadie	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Banken
				2018 I alt
Erhverv				
Landbrug, jagt og skovbrug samt fiskeri	103.616	92.288	43.545	239.449
Industri og råstofindvinding	52.824	5.339	110	58.273
Energiforsyning	12.090	9.107	42.623	63.820
Bygge og anlæg	60.326	8.400	2.010	70.736
Handel	62.719	15.163	8.084	85.966
Transport, hoteller og restauranter	12.258	4.092	2.602	18.952
Information og kommunikation	3.397	150	410	3.957
Finansiering og forsikring	577.188	6.444	30.317	613.949
Fast ejendom	210.051	26.013	53.427	289.491
Øvrige erhverv	59.735	9.687	2.183	71.605
Erhverv i alt	1.154.204	176.683	185.311	1.516.198
Private	1.281.364	207.594	89.146	1.578.104
I alt	2.435.568	384.277	274.457	3.094.302

Banken har ikke overtaget kunder der er kreditforringet ved første indregning.

Restancebeløb for udlån

Overtræk opstår typisk ultimo kvartalet i forbindelse med, at betaling af ydelser og rentetilskrivninger sker få dage før indtægter er modtaget og konteret. I posten 1-30 dage indgår derfor engagementer, der alene er i overtræk i en kort periode og dermed ikke tillægges væsentlig kreditmæssig betydning.

	2018		2017	
	Restancebeløb	Udlån i restance	Restancebeløb	Udlån i restance
1-30 dage	923	82.343	2.098	192.741
31-60 dage	297	9.856	90	5.676
61-90 dage	957	11.862	117	9.493
>90 dage	96	2.207	123	1.768
I alt	2.273	106.268	2.428	209.678

	2018		2017	
	Restancebeløb	Udlån i restance	Restancebeløb	Udlån i restance
1-30 dage	828	75.618	2.098	192.741
31-60 dage	224	6.847	90	5.676
61-90 dage	957	11.862	117	9.493
>90 dage	54	1.465	123	1.768
I alt	2.063	95.792	2.428	209.678

32 Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter er identiske for Banken og Koncernen.

Løbetidsfordeling efter restløbetid

Som <i>Andre aktiver</i> henholdsvis <i>Andre passiver</i> indgår positive henholdsvis negative markedsværdier af finansielle instrumenter.	2018		2017	
	Nominel værdi	Netto markedsværdi	Nominel værdi	Netto markedsværdi
Til og med 3 måneder				
Valutakontrakter:				
Terminer/futures køb	0	0	67.484	1.030
Terminer/futures salg	78.661	-182	154.956	1.064
Rentekontrakter:				
Terminer/futures køb	12.679	95	12.771	126
Terminer/futures salg	12.679	-71	12.771	-114
Over 3 måneder til og med 1 år				
Valutakontrakter:				
Terminer/futures køb	5.003	-455	0	0
Terminer/futures salg	5.003	456	0	0
Rentekontrakter:				
Terminer/futures køb	2.059	36	0	0
Terminer/futures salg	2.059	-31	0	0
Swaps	0	0	20.106	-284
Over 1 år og til og med 5 år				
Rentekontrakter:				
Swaps	15.227	-38	15.212	0
Over 5 år				
Rentekontrakter:				
Swaps	10.000	-155	10.000	0
Afledte finansielle instrumenter i alt				
Valutakontrakter:				
Terminer/futures køb	5.003	-455	67.484	1.030
Terminer/futures salg	83.664	274	154.956	1.064
Rentekontrakter:				
Terminer/futures køb	14.738	131	12.771	126
Terminer/futures salg	14.738	-102	12.771	-114
Swaps	25.227	-193	45.318	-284
Netto markedsværdi i alt		-345		1.822

32 Afledte finansielle instrumenter – fortsat

Afledte finansielle instrumenter brutto	Markedsværdi			
	2018 Positiv	2018 Negativ	2017 Positiv	2017 Negativ
Valutakontrakter:				
Terminer/futures køb	0	455	2.093	1.062
Terminer/futures salg	456	182	1.463	399
Rentekontrakter:				
Terminer/futures køb	131	0	126	0
Terminer/futures salg	0	102	0	114
Swaps	2.371	2.564	2.780	3.064
Brutto markedsværdi i alt	2.958	3.303	6.462	4.640

Kreditrisiko på positive markedsværdier af afledte finansielle instrumenter

Modpart med risikovægt 20 %	474	1.519
Modpart med risikovægt 100 %	2.484	4.943
Positiv markedsværdi af finansielle instrumenter i alt	2.958	6.462

Uafviklede spotforretninger

Uafviklede spotforretninger	2018	2017
	Nominel	Nominel værdi
Renteforretninger køb	3.227	3.772
Renteforretninger salg	3.227	5.111
Aktieforretninger køb	29	7
Aktieforretninger salg	29	7
Uafviklede spotforretninger i alt	6.512	8.897

Markedsværdi af uafviklede spotforretninger	Markedsværdi			
	2018 Positiv	2018 Negativ	2018 Netto	2017 Netto
Renteforretninger køb	7	0	7	0
Renteforretninger salg	2	3	0	3
Aktieforretninger køb	23	1	21	-2
Aktieforretninger salg	1	23	-22	2
Markedsværdi af uafviklede spotforretninger i alt	33	27	6	3

33 Modregning af finansielle aktiver og forpligtelser

Modregning af finansielle aktiver og forpligtelser er identisk for Banken og Koncernen.

Noten omfatter finansielle aktiver og forpligtelser, som er underlagt en modregningsaftale (master netting agreements), samt sikkerhedsstillelse ved derivathandler. Der er ikke foretaget modregning i balancen, hvorfor de anførte finansielle aktiver og forpligtelser i balancen er brutto.

	2018	2018	2018	2017	2017	2017
	Kreditinstitutter og centralbanker	Afledte finansielle instrumenter	I alt	Kreditinstitutter og centralbanker	Afledte finansielle instrumenter	I alt
Finansielle aktiver i balancen	0	456	456	0	1.519	1.519
Forpligtelser med modregningsret	0	456	456	0	1.142	1.142
Modtagne finansielle sikkerheder	0	0	0	0	378	378
Netto	0	0	0	0	0	0
Finansielle forpligtelser i balancen	0	2.553	2.553	0	3.164	3.164
Forpligtelser med modregningsret	0	456	456	0	1.142	1.142
Afgivne finansielle sikkerheder	0	2.097	2.097	0	2.022	2.022
Netto	0	0	0	0	0	0

34 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for tab, som følge af, at Banken ikke kan honorere sine betalingsforpligtelser ved hjælp af de normale likviditetsreserver. Banken har som målsætning at have en likviditetsoverdækning på minimum 50 % målt i forhold til LCR-kravet i CRR. Forholdet mellem indlån og udlån overvåges tæt, med henblik på at sikre en hensigtsmæssig finansiering af Bankens aktiver, herunder specielt udlån. Den generelle likviditetsrisiko styres ud fra rammer, der er besluttet af Bankens bestyrelse, og likviditetsbehovet planlægges på kort og lang sigt, så likviditetsberedskabet til enhver tid er sikret.

I henhold til den fælleseuropæiske lovgivning CRR skal pengeinstitutter til enhver tid besidde likvide aktiver, hvis samlede størrelse dækker udgående pengestrømme minus indgående pengestrømme i stresssituationer, således at det sikres, at institutterne opretholder likviditetsbuffer, der er tilstrækkelige til at dække eventuelle ubalancer mellem indgående og udgående pengestrømme i alvorlige stresssituationer over en periode på 30 dage. Det gældende LCR-krav er 100 %, mod 80 % i 2017.

Likviditetsoverdækning	Koncernen		Banken	
	2018	2017	2018	2017
Liquidity Coverage Ratio (LCR)	238,4	145,8	207,7	143,9

35 Forfaldsoversigt for finansielle instrumenter

Forfaldsoversigten omfatter de pengestrømme, der vedrører betaling af hovedstolen og estimerede renter. Fordeling er foretaget ud fra betalingstidspunkt i henhold til kontraktlige aftaler herom.

	Anfordring	Til og med 1 år	Over 1 år til 5 år	Koncernen 2018 Over 5 år
Ikke afledte finansielle aktiver				
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	71.289	0	0	0
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	30.432	219.028	0	0
Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris	125.181	378.823	942.607	642.785
Obligationer	192.990	0	0	0
Aktier mv.	377	0	0	0
Aktiver tilknyttet puljeordninger	528.888	0	0	0
Ikke afledte finansielle aktiver i alt	949.157	597.851	942.607	642.785
Afledte finansielle aktiver	0	621	608	1.763
Finansielle aktiver i alt	949.157	598.472	943.215	644.548
Ikke afledte finansielle forpligtelser				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	40.434	0	0	0
Indlån og anden gæld	1.710.787	206.778	193.074	400.102
Efterstillede kapitalindskud	0	38.460	0	0
Finansielle garantier	0	744.688	18.412	0
Ikke afledte finansielle forpligtelser i alt	1.751.221	989.926	211.486	400.102
Afledte finansielle forpligtelser	0	959	608	1.763
Finansielle forpligtelser i alt	1.751.221	990.885	212.094	401.865

35 Forfaldsoversigt for finansielle instrumenter -fortsat

				Koncernen
				2017
	Anfordring	Til og med 1 år	Over 1 år til 5 år	Over 5 år
Ikke afledte finansielle aktiver				
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	65.642	0	0	0
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	27.878	180.023	0	0
Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris	224.811	417.230	814.042	631.929
Obligationer	289.728	0	0	0
Aktier mv.	1.333	0	0	0
Aktiver tilknyttet puljeordninger	548.895	0	0	0
Ikke afledte finansielle aktiver i alt	1.158.287	597.253	814.042	631.929
Afledte finansielle aktiver	0	3.858	516	2.099
Finansielle aktiver i alt	1.158.287	601.111	814.558	634.028
Ikke afledte finansielle forpligtelser				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	44.401	0	0	0
Indlån og anden gæld	1.677.847	292.714	143.672	363.397
Efterstillede kapitalindskud	0	3.504	38.752	0
Finansielle garantier	0	772.929	11.519	0
Ikke afledte finansielle forpligtelser i alt	1.722.248	1.069.147	193.943	363.397
Afledte finansielle forpligtelser	0	1.764	516	2.366
Finansielle forpligtelser i alt	1.722.248	1.070.911	194.459	365.763
Banken				
2018				
	Anfordring	Til og med 1 år	Over 1 år til 5 år	Over 5 år
Ikke afledte finansielle aktiver				
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	71.289	0	0	0
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	30.432	219.028	0	0
Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris	562.027	375.862	626.683	484.623
Obligationer	192.990	0	0	0
Aktier mv.	377	0	0	0
Aktiver tilknyttet puljeordninger	528.888	0	0	0
Ikke afledte finansielle aktiver i alt	1.386.003	594.890	626.683	484.623
Afledte finansielle aktiver		621	608	1.763
Finansielle aktiver i alt	1.386.003	595.511	627.291	486.386
Ikke afledte finansielle forpligtelser				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	40.434	0	0	0
Indlån og anden gæld samt indlån i puljeordninger	1.710.787	206.778	193.074	400.102
Efterstillede kapitalindskud	0	38.460	0	0
Finansielle garantier	0	744.688	18.412	0
Ikke afledte finansielle forpligtelser i alt	1.751.221	989.926	211.486	400.102
Afledte finansielle forpligtelser	0	959	608	1.763
Finansielle forpligtelser i alt	1.751.221	990.885	212.094	401.865

35 Forfaldsoversigt for finansielle instrumenter - fortsat

	Anfordring	Til og med 1 år	Over 1 år til 5 år	2017 Over 5 år
Ikke afledte finansielle aktiver				
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	65.642	0	0	0
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	27.878	180.023	0	0
Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris	519.563	418.513	615.034	521.967
Obligationer	289.728	0	0	0
Aktier mv.	1.333	0	0	0
Aktiver tilknyttet puljeordninger	548.895	0	0	0
Ikke afledte finansielle aktiver i alt	1.453.039	598.536	615.034	521.967
Afledte finansielle aktiver		3.858	516	2.099
Finansielle aktiver i alt	1.453.039	602.394	615.550	524.066
Ikke afledte finansielle forpligtelser				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	44.401	0	0	0
Indlån og anden gæld	1.677.847	292.714	143.672	363.397
Efterstillede kapitalindskud	0	3.504	38.752	0
Finansielle garantier	0	772.929	11.519	0
Ikke afledte finansielle forpligtelser i alt	1.722.248	1.069.147	193.943	363.397
Afledte finansielle forpligtelser	0	1.764	516	2.366
Finansielle forpligtelser i alt	1.722.248	1.070.911	194.459	365.763

36 Markedsrisiko

Risikoen for, at markedsværdien af Bankens finansielle aktiver og forpligtelser ændrer sig som følge af ændringer i markedsf forholdene, kaldes under ét 'markedsrisici'. Indgåelse af markedsrisici er en naturlig del af Bankens virksomhed med betydning for Bankens samlede indtjening. Banken arbejder med følgende typer af risici på markedsrisikoområdet: Renterisici, valutarisici og andre prisrisici, herunder aktierisici.

Det følger af Bankens markedsrisikopolitik, at Bankens samlede markedsrisiko skal være passende forsigtig, ligesom der er fastsat konkrete rammer for indgåelse af markedsrisici i bestyrelsens retningslinjer til direktionen. Overvågning af markedsrisici og kontrol af de fastsatte rammer sker på daglig basis. Afvigelser meddeles straks til direktionen. Bestyrelsen modtager hvert kvartal rapportering om udviklingen i samtlige de fastsatte grænser på markedsrisikoområdet.

Følsomhedsanalyse

Ved overvågning af markedsrisici og opgørelse af den nødvendige basiskapital udføres en række følsomhedsberegninger, som inkluderer følgende markedsrisici:

Renterisiko

Såfremt renten ultimo året havde været 1 % højere, ville årets resultat efter skat og dermed egenkapitalen alt andet lige ændres med

Koncernen	2017	Banken	2017
2018		2018	
-3.688	-5.885	-3.688	-5.885
-97	-179	-97	-179
-4.418	-3.852	-4.418	-3.852

Valutarisiko

Ved en valutakursstigning ultimo året på 2,5 % af valutakursindikator 1, ville årets resultat efter skat og dermed egenkapitalen alt andet lige ændres med

Aktierisiko

Hvis værdien af Bankens aktiebeholdning ultimo året havde været 10 % lavere, ville årets resultat efter skat og dermed egenkapitalen alt andet lige ændres med

38 Værdiansættelseskategorier for finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi

Dagsværdihierarkiet er identisk for Koncernen og Banken.

Finansielle aktiver og forpligtelser indregnes i balancen til enten dagsværdi eller amortiseret kostpris, jf. anvendt regnskabspraksis.

Ved opgørelse af dagsværdi anvender Koncernen værdiansættelseskategorier (IFRS 13 hierarkiet) bestående af 3 niveauer:
 Niveau 1: Noterede priser i et aktivt marked for samme type instrument, dvs. uden ændring i form eller sammensætning.
 Niveau 2: Noterede priser i et aktivt marked for lignende aktiver eller forpligtelser eller andre værdiansættelsesmetoder, hvor alle væsentlige input er baseret på observerbare markededata.
 Niveau 3: Værdiansættelsesmetoder, hvor eventuelle væsentlige input ikke er baseret på observerbare markededata.

Koncernen anvender således i videst muligt omfang noterede priser eller en kvoteret pris, hvorved forstås prisen på et aktivt marked eller på en officiel handelsplads (f.eks. en fondsbørs). I tilfælde, hvor et instrument ikke handles på et aktivt marked, baseres målingen på observerbare input, og ved hjælp af generelle anerkendte beregnings- og vurderingsmodeller, som f.eks. diskonterede cash flows- og optionsmodeller. Observerbare input er typisk rentekurver og handelspriser, som kan rekvireres gennem særlige udbydere som Reuters, Bloomberg mv.

I de tilfælde, hvor det ikke er muligt at værdiansætte et finansiell aktiv eller en forpligtelse til dagsværdi, bliver målingen foretaget ved egne antagelser og ekstrapolation mv. I videst muligt omfang tages der udgangspunkt i den faktiske handel, og der korrigeres for forskelle i aktivet eller forpligtelsens parameter. Denne måling er derved påvirket af nogen usikkerhed.

	Niveau 1 Noterede priser	Niveau 2 Observerbare input	Niveau 3 Ikke observerbare input	I alt
Finansielle aktiver				2018
Obligationer	192.990	0	0	192.990
Aktier	377	30.460	13.341	44.178
Aktiver i puljeordninger	523.988	0	0	523.988
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	0	2.958	0	2.958
Finansielle aktiver i alt	717.355	33.418	13.341	764.114
Finansielle forpligtelser				
Indlån i puljeordninger	0	523.988	0	523.988
Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	0	3.303	0	3.303
Finansielle forpligtelser i alt	0	527.292	0	527.292
Såfremt den faktiske handelsværdi for niveau 3 aktier afviger +/- 10 % fra dagsværdien, påvirkes resultatet med			1.334	

	Niveau 1 Noterede priser	Niveau 2 Observerbare input	Niveau 3 Ikke observerbare input	I alt
Finansielle aktiver				2017
Obligationer	269.728	0	20.000	289.728
Aktier	1.333	24.530	12.662	38.525
Aktiver i puljeordninger	539.345	0	0	539.345
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	0	6.462	0	6.462
Finansielle aktiver i alt	810.405	30.992	32.662	874.059
Finansielle forpligtelser				
Indlån i puljeordninger	0	539.345	0	539.345
Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	0	4.356	0	4.356
Finansielle forpligtelser i alt	0	543.701	0	543.701
Såfremt den faktiske handelsværdi for niveau 3 aktier afviger +/- 10 % fra dagsværdien, påvirkes resultatet med			1.266	
Såfremt kredittillægget på niveau 3 obligationer var 3 % højere, påvirkes resultatet med			600	

38 Værdiansættelseskriterier for finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi - fortsat

Finansielle instrumenter, der måles til dagsværdi baseret på ikke-observerbare priser (niveau 3)	2018	2017
Regnskabsmæssig værdi primo	32.662	32.033
Kursreguleringer i resultatopgørelsen	771	845
Salg	-20.091	-216
Regnskabsmæssig værdi ultimo	13.341	32.662

39 Dagsværdi af finansielle instrumenter, der måles til amortiseret kostpris

Dagsværdien er det beløb, som et finansielt aktiv kan handles til, eller det beløb en finansiell forpligtelse kan indfries til, mellem uafhængige parter. Den overvejende del af Koncernens dagsværdisatte aktiver og forpligtelser er værdiansat (målt) på baggrund af officielle noterede priser eller markedspriser på balancedagen. For finansielle instrumenter målt til amortiseret kostpris er følgende lagt til grund i forbindelse med opgørelse af dagsværdien:

- Den bogførte værdi af udlån og tilgodehavender samt andre finansielle forpligtelser, der forfalder inden for 12 måneder.
- For udlån og tilgodehavender samt andre finansielle forpligtelser, der måles til amortiseret kostpris, som er variabelt forrentede og indgået på normale kreditmæssige vilkår, skønnes det, at den bogførte værdi svarer til dagsværdien.
- Dagsværdien af fastforrentede aktiver og finansielle forpligtelser, der måles til amortiseret kostpris, er fastsat ud fra anerkendte værdiansættelsesmetoder.
- Kreditrisikoen på fastforrentede finansielle aktiver (udlån mv.) vurderes i sammenhæng med øvrige udlån og tilgodehavender.

Forskellen mellem bogførte og dagsværdibaserede værdier, der ikke er indregnet i resultatopgørelsen, og som kan henføres til forskellen mellem den regnskabsmæssige amortiserede kostpris og den beregnede dagsværdi, er vist nedenfor.

	Koncernen 2018		Banken 2018	
	Dagsværdi	Amortiseret kostpris	Dagsværdi	Amortiseret kostpris
Finansielle aktiver				
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris (niveau 3)	1.777.735	1.764.118	1.736.381	1.723.917
Finansielle aktiver i alt	2.098.483	2.084.866	2.057.129	2.044.665
Finansielle forpligtelser				
Efterstillede kapitalindskud (niveau 3)	37.000	36.930	37.000	36.930
Finansielle forpligtelser i alt	2.580.861	2.580.791	2.581.777	2.581.707
	Koncernen 2017		Banken 2017	
	Dagsværdi	Amortiseret kostpris	Dagsværdi	Amortiseret kostpris
Finansielle aktiver				
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris (niveau 3)	1.677.424	1.672.845	1.664.551	1.659.910
Finansielle aktiver i alt	1.950.966	1.946.387	1.938.093	1.933.452
Finansielle forpligtelser				
Efterstillede kapitalindskud (niveau 3)	37.000	36.790	37.000	36.790
Finansielle forpligtelser i alt	2.552.001	2.551.791	2.552.001	2.551.791

40 Nærtstående parter

Størrelsen af lån til, samt pant, kautioner eller garantier

stillet for medlemmerne i Bankens

Direktion (Tabsgaranti for realkreditlån)

Bestyrelse (Tabsgaranti for realkreditlån)

Bestyrelse

	Rentesatser	Lån mv.	Lån mv.
	-	207	207
	-	900	900
	gns. 5,91	371	635

Modtagne sikkerheder fra medlemmerne i Bankens

Direktion

Bestyrelse

	Sikkerhed	Sikkerhed
	207	207
	925	1.160

Alle engagementer er ydet på markedsvilkår, herunder såvel rente- som garantiprovisioner.

Om vederlag til bestyrelse og direktion mv. henvises til note 6 Udgifter til bestyrelse, direktion, personale og administration.

Mellemværende med tilknyttede virksomheder

Løbende mellemværende forrentes på markedsbaserede vilkår. Koncerninterne ydelser afregnes på markedsvilkår eller omkostningsdækkende basis. Koncerninterne handler med værdipapirer og andre aktiver afregnes til markedspriser.

Dansk Erhvervsfinansiering A/S

Udlån og andre tilgodehavender

Rentesats

Ansvarligt lån

Rentesats

Renter af udlån og andre tilgodehavender

Renter af indlån og anden gæld

Gebyr og provisionsindtægter

Andre driftsindtægter (husleje mv.)

	463.510	313.202
	1,45	1,25
	5.000	5.000
	3,00	3,00
	5.116	3.105
	0	0
	0	0
	74	69

Ejendomsselskabet Falen ApS

Udlån og andre tilgodehavender

Rentesats

Renter af udlån og andre tilgodehavender

Renter af indlån og anden gæld

Gebyr og provisionsindtægter

Andre driftsindtægter (husleje mv.)

	3
	16,50
	11
	0
	0
	0

41 Aktiebesiddelser

Banken har registreret, at følgende aktionærer med kontrollerede virksomheder ejer mere end 5% af aktiekapitalens stemmerettigheder og pålydende værdi:

Direktør Heine Delbing, Odense

Bygmester Poul Juhl Fischer, Aarup

Direktør Christian Fischer, Frederiksberg C.

	Procent	Procent
	18,47	15,89
	11,83	11,56
	6,16	5,78

Aktiebesiddelser ved bestyrelse, direktion og nærtstående

Poul Fischer, bestyrelsesformand

Merete Vangsøe Simonsen, næstformand

Claus Moltrup, formand for revisionsudvalget

Jan Thybo, menigt bestyrelsesmedlem (indtrådt i 2018)

Robert Beck, menigt bestyrelsesmedlem (udtrådt i 2018)

Finn Viberg Brunse, menigt bestyrelsesmedlem (udtrådt i 2018)

Claus Lyngbakke-Hellesøe, medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem

Gitte N. Stentebjerg, medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem

Henning Munch Jensen, medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem

Ivan Sløtk, direktion

	Nominelt	Nominelt
	6.985	6.835
	2	2
	4	4
	152	-
	-	118
	-	5
	40	40
	78	78
	2	0
	204	204

Aktiebesiddelser ved bestyrelse og direktion i alt

	7.467	7.286
--	-------	-------

Nærtstående til bestyrelse og direktion omfatter ægtefæller, umyndige børn og kontrollerede selskaber.

42 Segmentoplysninger for koncernen

Koncernen opdeles i segmenterne traditionel pengeinstitutdrift og leasing. Segmenterne er identiske med koncernens organisatoriske enheder, hvorpå intern opfølgning foregår. Bankforretninger omfatter driften i Totalbanken, og leasing omfatter driften i datterselskabet Dansk Erhvervsfinansiering A/S. Der er ikke sket sammenlægning af driftssegmenter. Segmentindtægter og -omkostninger samt segmentaktiver og -forpligtelser omfatter de poster, der direkte kan henføres til det enkelte segment, og de poster, der kan fordeles på de enkelte segmenter på et pålideligt grundlag. De ikke-fordelte poster omfatter elimineringsposter.

	2018			
	Koncernen	Bankdrift	Leasing	Eliminering
Renteindtægter	92.707	81.730	16.077	-5.100
Renteudgifter	5.951	5.728	5.351	-5.128
Gebyr og provisionsindtægter	51.819	51.495	324	0
Kursreguleringer	6.598	5.728	1.130	-261
Udgifter til personale og administration	94.979	87.904	7.148	-73
Tab og nedskrivninger	5.624	4.826	798	0
Resultat før skat	43.056	45.203	4.589	-6.735
Skat	198	-2.345	2.458	85
Resultat efter skat	42.858	42.858	6.735	-6.735
Aktiver	3.006.728	2.968.095	520.043	-481.410
Gæld i alt	2.608.094	2.569.461	510.969	-472.336
Egenkapital	354.323	354.323	9.075	-9.075
Bruttotilgang anlægsaktiver	1.867	345	1.522	0
	2017			
	Koncernen	Bankdrift	Leasing	Eliminering
Renteindtægter	91.609	85.030	9.684	-3.105
Renteudgifter	8.346	8.087	3.365	-3.106
Gebyr og provisionsindtægter	50.709	48.972	1.737	0
Udgifter til personale og administration	85.995	79.538	6.526	-69
Tab og nedskrivninger	9.035	8.488	547	0
Resultat før skat	36.058	36.058	4.757	-1.294
Skat	-26.942	-23.942	0	0
Årets resultat	63.000	63.000	4.757	-1.294
Aktiver	2.952.081	2.931.189	344.376	-323.484
Gæld i alt	2.560.224	2.539.332	340.821	-319.929
Egenkapital	351.088	351.088	8.746	-8.746
Bruttotilgang anlægsaktiver	4.014	530	3.484	0

43 5 års oversigt

Hovedtal	2018	2017	2016	2015	Koncernen 2014
Netto rente- og gebyrindtægter	138.300	132.885	128.196	129.818	122.302
Kursreguleringer	6.598	-1.153	6.491	7.355	5.764
Udgifter til personale og administration	94.979	85.995	77.921	73.006	69.642
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	5.624	9.035	26.636	37.259	36.081
Resultat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder	-	-	-	-	-
Resultat før skat	43.056	36.058	30.219	24.165	19.186
Årets resultat	42.858	63.000	30.217	24.098	18.986
Udlån	1.764.118	1.672.845	1.486.054	1.419.238	1.428.295
Indlån og anden gæld inkl. puljeindlån	2.503.427	2.470.600	2.193.414	2.127.788	1.939.407
Egenkapital	354.323	351.088	328.349	308.309	294.730
Aktiver ialt i alt	3.006.728	2.952.081	2.644.568	2.560.291	2.461.307
Ikke-balanceførte poster					
Garantier	763.100	784.447	697.224	548.244	469.122
Nøgletal					
Kapitalprocent	18,6	17,4	18,4	18,2	17,7
Kernekapitalprocent	16,7	15,6	16,6	16,3	15,8
Egenkapitalforrentning før skat	12,6	10,6	9,5	8,0	7,3
Egenkapitalforrentning efter skat	12,6	18,5	9,5	8,0	7,2
Indtjening pr. omkostningskrone	1,41	1,37	1,28	1,21	1,17
Renterisiko	1,1	1,9	1,3	0,7	-1,0
Valutaposition	0,5	1,5	1,9	1,7	3,3
Valutarisiko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udlån plus nedskrivninger herpå i forhold til indlån	76,2	75,1	67,7		
Udlån i forhold til egenkapital	5,0	4,8	4,5	4,6	4,8
Årets udlånsvækst	6,8	12,6	4,7	-0,6	-5,9
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet (LCR)	238,4	145,8	233,7	-	-
Summen af store eksponeringer	151,0	183,3	-	-	-
Akkumuleret nedskrivningsprocent	6,9	7,4	8,2	9,2	8,6
Årets nedskrivningsprocent	-0,3	0,3	1,1	1,7	1,7
Afkastningsgrad	1,4	2,3	1,2	1,0	0,8
Årets resultat pr. aktie (stykstørrelse 100 kr.)	64,4	94,6	36,1	25,1	21,0
Indre værdi pr. aktie (stykstørrelse 100 kr.)	517	511	586	551	357
Udbytte pr. aktie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Børskurs / årets resultat pr. aktie (stykstørrelse 100 kr.)	8,0	3,4	5,8	9,3	7,8
Børskurs / indre værdi pr. aktie (stykstørrelse 100 kr.)	1,0	0,6	0,4	0,4	0,5

Beregning af nøgletal pr. aktie sker på grundlag af den del af resultat og egenkapital, der kan henføres til moderselskabet Totalbanken A/S' aktionærer.

Der er i overensstemmelse med IFRS og regnskabsbekendtgørelsen ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal, hvor nedskrivninger og hensættelser indgår, da det ikke er muligt at anvende nedskrivningsbestemmelserne på tidligere regnskabsår uden at efterrationalisere.

43 5 års oversigt - fortsat

Hovedtal	2018	2017	2016	2015	Banken 2014
Netto rente- og gebyrindtægter	127.266	124.857	124.197	126.662	119.755
Kursreguleringer	5.728	-1.153	6.491	7.355	5.764
Udgifter til personale og administration	87.904	79.538	73.170	68.547	65.796
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	4.826	8.488	26.836	37.290	36.062
Resultat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder	6.502	1.293	-311	-1.277	-1.070
Resultat før skat	45.203	36.057	31.946	24.165	19.332
Årets resultat	42.858	63.000	30.217	24.098	18.986
Udlån	1.723.917	1.659.910	1.481.414	1.416.868	1.430.678
Indlån og anden gæld inkl. puljeindlån	2.504.343	2.470.600	2.193.414	2.127.788	1.939.407
Egenkapital	354.323	351.088	328.349	308.309	294.730
Aktiver i alt	2.968.095	2.931.189	2.634.905	2.552.051	2.458.734
Ikke-balanceførte poster					
Garantier	763.100	784.447	697.224	548.244	469.122
Nøgletal					
Kapitalprocent	17,2	16,6	18,0	18,0	17,6
Kernekapitalprocent	15,5	14,9	16,2	16,1	15,7
Egenkapitalforrentning før skat	13,3	10,6	10,0	8,0	7,3
Egenkapitalforrentning efter skat	12,6	18,5	9,5	8,0	7,2
Indtjening pr. omkostningskrone	1,47	1,40	1,32	1,22	1,18
Renterisiko	1,1	1,9	1,2	0,6	-1,0
Valutaposition	0,5	1,5	1,9	1,7	6,4
Valutarisiko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udlån plus nedskrivninger herpå i forhold til indlån	76,2	75,1	76,3	75,9	82,9
Udlån i forhold til egenkapital	4,9	4,7	4,5	4,6	4,9
Årets udlånsvækst	5,2	12,0	4,6	-1,0	-5,8
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet (LCR)	207,7	143,9	230,2	-	-
Summen af store eksponeringer	149,7	183,3	-	-	-
Akkumuleret nedskrivningsprocent	7,0	7,4	8,2	9,2	8,5
Årets nedskrivningsprocent	-0,3	0,3	1,1	1,7	1,7
Afkastningsgrad	1,4	2,3	1,2	1,0	0,8
Årets resultat pr. aktie (stykstørrelse 100 kr.)	64,4	94,6	36,1	25,1	21,0
Indre værdi pr. aktie (stykstørrelse 100 kr.)	517	511	586	551	357
Udbytte pr. aktie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Børskurs / årets resultat pr. aktie (stykstørrelse 100 kr.)	8,0	3,4	5,8	9,3	7,8
Børskurs / indre værdi pr. aktie (stykstørrelse 100 kr.)	1,0	0,6	0,4	0,4	0,5

44 Efterfølgende begivenheder

Der er ikke efter regnskabsperiodens afslutning indtruffet forhold, der forrykker ledelsens vurdering af årsrapporten.

45 Regnskabsmæssige skøn

Ved opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser kræves skøn over, hvordan fremtidige begivenheder påvirker værdien af disse aktiver og forpligtelser på balancedagen. Skøn, der er væsentlige for regnskabet, foretages blandt andet ved opgørelse af nedskrivninger på udlån og tilgodehavender.

De anvendte skøn hviler på forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige, men som i sagens natur er usikre.

De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er følgende:

- Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender
- Domicil- og investeringsejendomme
- Unoterede aktier
- Udskudte skatteaktiver
- Aktiver i midlertidig besiddelse

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender følger IFRS 9 samt Finanstilsynets uddybende retningslinjer vedrørende individuelle nedskrivninger og hensættelser i bilag 10 til regnskabsbekendtgørelsen. Med IFRS 9, der trådte i kraft 1. januar 2018, indføres en nedskrivningsmodel baseret på forventede tab ('expected loss'-model), som i sagens natur er usikre.

Den forventningsbaserede nedskrivningsmodel indebærer, at et finansielt aktiv på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning eller en værdiforringelse af aktivet, nedskrives aktivet med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2 og 3).

Det er forbundet med usikkerhed at fastslå 1) sandsynligheden for kredittab i 12 måneder, 2) om der efterfølgende er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen og 3) hvornår, der er sket værdiforringelse samt 4) størrelsen af det forventede kredittab i aktivets restløbetid.

Nedskrivningerne på kunder/faciliteter i stadie 1 og 2 foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning som tager udgangspunkt i den enkelte facilitets sandsynlighed for misligholdelse (PD), eksponeringsværdien ved misligholdelse (EAD) og tab ved misligholdelse (LGD).

Den porteføljemæssige modelberegning for stadie 2-nedskrivninger suppleres af en række regressionsmodeller, der fastlægger den historiske sammenhæng mellem årets nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variable. Regressionsmodellerne fodres herefter med estimater for de makroøkonomiske variable baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variable, som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc. Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher. For løbetider udover to år og frem til år 10 foretages en fremskrivning af nedskrivningsprocenten, således at denne konvergerer mod et normalt niveau i år 10. Løbetider udover 10 år tildeles samme nedskrivningsprocent som i år 10.

Regressionsmodellerne genererer en række justeringsfaktorer, der multipliceres på den porteføljemæssige modelberegningens PD-værdier, som derved justeres i forhold til udgangspunktet, og som i sagens natur er usikre.

Som et ledelsesmæssigt skøn har Koncernen valgt at øge nedskrivningerne med 8 mio.kr., som i sagens natur er usikre, idet det fremadskuende, makroøkonomiske modul ikke i tilstrækkeligt omfang indeholder effekterne af landbrugets situation. Derudover har ledelsen vurderet, at modellen passer på egne forhold.

Nedskrivningerne for stadie 3-kunder/faciliteter og svage stadie 2-kunder/faciliteter foretages ved en manuel, individuel vurdering baseret på tre scenarier (basis scenarie, et mere positivt scenarie og et mere negativt scenarie) med tilhørende sandsynlighed for, at scenarierne indtræffer. For nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er der væsentlige skøn forbundet med kvantificeringen af risikoen for, at ikke alle fremtidige betalinger modtages. Hvis det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger modtages, er der også væsentlige skøn forbundet med at fastlægge størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividendebetalinger fra nødlidende engagementer.

Værdiansættelsen af sikkerhederne i Koncernens engagementer er forbundet med usikkerhed, og sikkerhederne i erhvervsjendomme er i høj grad påvirket af de aktuelle skøn over afkastkrav i ejendomsmarkedet. Afkastkravets størrelse afhænger bl.a. af geografi, beliggenhed i det pågældende område, ejendommens anvendelsesmuligheder (erhverv/ beboelse), vedligeholdelsesstand samt eventuel genudlejning og dermed niveauet for tomgang mv.

For hensættelser til tab på garantier er det også forbundet med usikkerhed, når det skal fastslås i hvilket omfang, garantien vil blive effektiv ved et økonomisk sammenbrud hos garantirekvirenten.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender fremgår af note 9 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv. Usikkerhed om kreditrisici er beskrevet i note 31 Kreditrisiko.

Domicil- og investeringsejendomme

Fastsættelsen af den omvurderede værdi af domicilejendomme og dagsværdien for investeringsejendomme er forbundet med væsentlige skøn. Skønnet knytter sig primært til fastlæggelsen af ejendommenes forrentningskrav. De fremtidige pengestrømme er baseret på Koncernens vurdering af de fremtidige driftsindtægter og -omkostninger samt afkastkrav for hver enkelt ejendom under hensyntagen til blandt andet beliggenhed. Domicil- og investeringsejendomme fremgår af note 21 Grunde og bygninger.

Unoterede aktier

For unoterede aktier er der væsentlige skøn forbundet med måling af dagsværdien. Hovedparten af unoterede aktier er sektoraktier, der er baseret på indre værdi eller senest handlede kurs.

For noterede aktier i sektorejede selskaber, hvor der sker omfordeling af aktierne, anses omfordelingen at udgøre det primære marked for aktierne. Dagsværdien fastsættes som omfordelingskursen. Ved værdiansættelsen af øvrige noterede aktier i sektorejede selskaber indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, erfaringer fra handler med aktier i de pågældende selskaber samt input fra kvalificeret ekstern part.

Unoterede aktier fremgår af note 18 Aktier mv.

Udskudte skatteaktiver

Udskudte skatteaktiver, vedrørende skattemæssige underskud, indregnes i balancen i den udstrækning, der foreligger overbevisende dokumentation for, at der inden for en femårig periode realiseres skattemæssige overskud, hvori underskuddene kan modregnes. Efter en årrække med stabil indtjening har ledelsen vurderet, at overbevisende dokumentation forlægger.

Fastlæggelse af, hvor stort et beløb der kan indregnes for udskudte skatteaktiver, baseres på skøn over det sandsynlige tidspunkt for og størrelsen af fremtidige skattepligtige overskud. Budgetter over Koncernens udvikling er forbundet med skøn over det sandsynlige tidspunkt for og størrelsen af fremtidige skattepligtige overskud.

For den restende del af udskudte skatteaktiver, vedrørende uudnyttede skattemæssige underskud vil der i de efterfølgende år, såfremt Koncernen realiserer positive resultater, kunne indregnes en skattemæssig indtægt ved udnyttelse af ikke-aktiverede skattemæssige underskud, ligesom det skattemæssige underskud helt eller delvist vil kunne aktiveres, hvis Koncernens indtjening tilsiger det.

Aktiver i midlertidig besiddelse

For midlertidigt overtagne aktiver er der væsentlige skøn forbundet med fastlæggelsen af salgsværdien og tidspunktet for salg af de overtagne aktiver, herunder om aktiverne kan afhændes inden for de næste 12 måneder.

46 Anvendt regnskabspraksis

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet Totalbanken A/S (Banken) samt 100 % ejede og kontrollerede datterselskaber.

Generelt

Koncernregnskabet aflægges i overensstemmelse med IFRS som godkendt af EU samt IFRS-bekendtgørelsen for finansielle virksomheder. Årsregnskabet for moderselskabet aflægges i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om finansiell virksomhed og den gældende bekendtgørelse om pengeinstitutters regnskabsaflæggelse.

Ved aflæggelsen af koncernregnskabet for 2018 er anvendt de af EU godkendte standarder.

Bortset fra IFRS 9-nedskrivningsreglerne og IFRS 15, Omsætning fra kontrakter med kunder, har standarder, der er implementeret i 2018 ikke haft nogen effekt på indregning og måling.

Ændrede standarder ultimo 2018, som først træder i kraft 1. januar 2019 eller senere, er ikke implementeret.

IFRS 16 træder i kraft 1. januar 2019 og medfører, at leasingaftaler skal indregnes i leasingtagers balance som en leasingforpligtelse og som et aktiv, der repræsenterer leasingtagers ret til brug af aktivet for en aftalt periode (Right-of-use asset). Aktivet behandles på samme måde som andre anlægsaktiver og afskrives over aktivets levetid, eller leasingperioden hvis denne er kortere. Forpligtelsen amortiseres over leasingperioden, og der indregnes en renteomkostning i resultatopgørelsen.

Koncernen er i begrænset omfang leasingtager, og implementeringen forventes at medføre en leasingforpligtelse og et aktiv, der repræsenterer brugsretten, i niveauet 2,5 mio.kr., samt at leasingydelse i niveauet 0,9 mio.kr. føres som af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver mod hidtil som udgifter til personale og administration.

IFRS 9 – nedskrivninger:

Virkningen af IFRS 9-nedskrivningsreglerne på nedskrivningskontoen udgør 24,0 mio.kr., som fuldt ud er indregnet i balancen pr. 1. januar 2018. Der er ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal for tidligere perioder, idet det ikke har været praktisk muligt at anvende nedskrivningsbestemmelserne tilbage i tid uden at efterrationalisere.

Overgangen til IFRS 9 pr. 1. januar 2018 påvirker følgende balanceposter:

BALANCE	Koncernen		Banken			
	Note	i 1.000 kr.	1.1.2018	31.12.2017	1.1.2018	31.12.2017
AKTIVER						
			1.651.961	1.672.845	1.639.026	1.659.910
			2.931.197	2.952.081	2.913.769	2.931.189
PASSIVER						
			7.059	261	3.341	261
			7.059	3.979	7.059	3.979
			43.849	40.769	43.849	40.769
			2.604.073	2.600.993	2.586.645	2.580.101
EGENKAPITAL						
			56.000	56.000	56.000	56.000
			0	0	0	0
			497	497	497	497
			-591	-591	-591	-591
			206.218	230.182	202.516	230.182
			262.124	286.088	258.422	286.088
			65.000	65.000	65.000	65.000
			327.124	351.088	323.422	351.088
PASSIVER I ALT						
			2.931.197	2.952.081	2.913.769	2.931.189

For at imødegå en utilsigtet effekt på kapitalgrundlaget og dermed pengeinstitutternes muligheder for at understøtte kreditgivningen, har EU-Kommissionen som et element i den reformpakke, som Kommissionen præsenterede den 23. oktober 2016 (risikoreduktionspakken, også benævnt CRR II/CRD V/BRRD II), foreslået en 5-årig overgangsordning således, at en negativ effekt af IFRS 9-nedskrivningsreglerne først får fuld virkning på kapitalgrundlaget efter 5 år. Overgangsordningen er besluttet og trådte i kraft samtidig med IFRS 9 den 1. januar 2018.

Koncernen har besluttet at anvende overgangsordningen.

Samlet set vurderer Koncernen, at virkningen af IFRS 9 på kapitalgrundlaget fremover vil være afdæmpet negativ i takt med, at virkningen af overgangsordningen udfases.

IFRS 15, Omsætning fra kontrakter med kunder:

Med implementeringen af IFRS 15, Omsætning fra kontrakter med kunder, indtægtsføres lånesagsgebyrer, der betragtes som en integreret del af den effektive rente for lånet, over løbetiden for det enkelte lån. Virkningen af IFRS 15 er indregnet i balancen pr. 1. januar 2018. I overensstemmelse med IFRS 15 er der ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal for tidligere perioder. IFRS 15, Omsætning fra kontrakter med kunder, påvirker følgende regnskabsposter i 2018:

	Koncernen		Banken	
	2018	Primo 2018	2018	Primo 2018
<i>Resultatopgørelse</i>				
Renteindtægter opgjort efter den effektive rentes metode	4.578		3.028	
Netto renteindtægter	4.578		3.028	
Gebyrer og provisionsindtægter	-6.047		-4.163	
Netto rente- og gebyrindtægter	-915		-581	
Resultat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0		-334	
Resultat før skat	-915		-915	
Skat	275		275	
Årets resultat	-640		-640	
<i>Aktiver</i>				
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	-1.488	-1.154
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	-9.602	-8.687	-8.114	-7.533
Udskudt skatteaktiv	275	0	275	0
Aktiver	-9.327	-8.687	-9.327	-8.687
<i>Egenkapital</i>				
Reserve for indre værdis metode	0	0	-1.488	-1.154
Overført overskud	-9.327	-8.687	-7.839	-7.533
Moderselskabet Totalbanken A/S' aktionærer	-9.327	-8.687	-9.327	-8.687
Egenkapital i alt	-9.327	-8.687	-9.327	-8.687

Øvrig anvendt regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Korrektion af fejl vedrørende tidligere regnskabsår

Banken korrigerer en fejl, som vedrører fordelingen af fremførbart skattemæssigt underskud mellem Banken og Datterselskabet. Korrektionen har ingen effekt i Koncernen eller på Bankens resultat og egenkapital. Korrektionen udgør 3.464 t.kr. i 2017 og 1.727 t.kr. i 2016. Følgende i Bankens regnskab korrigeres:

	Banken 2017		Banken 2016	
	Før korrektion	Efter korrektion	Før korrektion	Efter korrektion
<i>Resultat- og totalindkomstopgørelse</i>				
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	4.757	1.293	1.416	-311
Skat (- udgør en indtægt)	-23.479	-26.943	1.729	3
<i>Aktiver</i>				
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	8.717	3.527	3.960	2.233
Aktiver i alt	2.934.653	2.931.189	2.634.905	2.633.178
<i>Passiver</i>				
Aktuelle skatteforpligtelser	3.464	0	1.725	0
Passiver i alt	2.934.653	2.931.653	2.634.905	2.633.178

Generelt om indregning og måling

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles finansielle instrumenter, som efterfølgende måles til amortiseret kostpris, ved første indregning til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen eller udstedelsen af det finansielle instrument, og fradrag for de modtagne gebyrer og provisioner, der indgår som en integreret del af den effektive rente. Eneste undtagelse herfra er materielle anlægsaktiver, der ved første indregning måles til kostpris.

Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Indtægter og udgifter er fuldt periodiseret. Værdireguleringer af finansielle aktiver, finansielle forpligtelser og afledte finansielle instrumenter indregnes i resultatopgørelsen.

Værdipapirer og andre finansielle instrumenter indregnes på afregningsdatoen.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Gevinster og tab, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Tilgodehavender, gæld og andre poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes efter lukkekursen på balancedagen. Forskelle mellem balancedagens lukkekurs og transaktionsdagens kurs indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Modregning

Koncernen modregner tilgodehavender og forpligtelser, når Koncernen har juridisk ret til at modregne de indregnede beløb og samtidig har til hensigt at nettomodregne eller realisere aktivet og indfri forpligtelsen samtidig.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi. Ved sikringsforhold, der opfylder betingelserne for at blive betragtet som regnskabsmæssig sikring til dagsværdi, måles sikringsinstrumentet til dagsværdi, og den sikrede del af det sikrede til amortiseret kostpris reguleres for ændring i afdækket risiko på balancedagen.

Alle værdireguleringer på afledte finansielle instrumenter samt regnskabsmæssigt sikrede poster medtages i resultatopgørelsen under posten 'Kursreguleringer'.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet er udarbejdet som et sammendrag af moderselskabets og datterselskabernes regnskaber, opgjort efter Koncernens regnskabspraksis, elimineret for koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter.

Valuta

Koncernregnskabet præsenteres i danske kroner, som er Bankens og dens datterselskabers funktionelle valuta.

Virksomhedssammenslutninger og køb af porteføljer af aktiver

Nyerhvervede eller nystiftede selskaber indregnes i koncernregnskabet fra overtagelsestidspunktet. Solgte eller afviklede selskaber indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til afståelsestidspunktet henholdsvis afviklingstidspunktet.

Ved erhvervelse af selskaber vurderes det, om det overtagne udgør en virksomhed eller en gruppe af aktiver. En virksomhed er bl.a. kendetegnet ved, at der i væsentligt omfang overtages eksisterende processer.

Ved erhvervelse af selskaber, der udgør en virksomhed, anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser indregnes under immaterielle aktiver og nedskrives, hvis der opstår værdiforringelse. Negative forskelsbeløb (negativ goodwill) indregnes som en indtægt i resultatopgørelsen.

Ved erhvervelse af selskaber, der ikke udgør en virksomhed, allokeres købesummen forholds-mæssigt på de overtagne aktiver og forpligtelser, baseret på disses relative dagsværdier.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse eller afvikling af dattervirksomheder opgøres som forskellen mellem salgssummen eller afviklingssummen og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiverne på afhændelses- henholdsvis afviklingstidspunktet, inklusiv ikke-afskrevet goodwill samt forventede omkostninger til salg eller afvikling.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen præsenteres efter den indirekte metode med udgangspunkt i periodens nettoresultat. Pengestrømme fra drift opgøres som årets nettoresultat, reguleret for ikke-kontante driftsposter samt ændring i driftskapital. Pengestrømme fra investeringer omfatter køb og salg af materielle og immaterielle aktiver samt værdipapirer. Pengestrømme fra finansielle forpligtelser omfatter efterstillede kapitalindsud. Pengestrømme fra finansiering omfatter betalt udbytte og rentekuponer på hybrid kernekapital samt bevægelser på egenkapital og hybrid kernekapital, der klassificeres som egenkapital. Likvider omfatter kassebeholdning samt tilgodehavender hos centralbanker.

Der oplyses ikke om pengestrømme fra rapporterbare segmenter, idet disse oplysninger ikke vurderes at have væsentlig betydning for forståelsen af Koncernens finansielle stilling og likviditet.

Segmentrapportering

Koncernen opdeles i segmenterne traditionel pengeinstitutdrift og leasing. Banken er én enhed med ensartede services og kundetyper, og den interne rapportering specificeres kun i et antal afdelinger inden for et begrænset geografisk område. Pengeinstitutvirksomhed udgør således ét rapporterbart segment, og leasing udgør ét rapporterbart segment. Segmentregnskabet fremgår af note 42 i årsrapporten.

Leasing

Leasingkontrakter klassificeres som finansielle leasingkontrakter, når alle væsentlige risici og afkast forbundet med ejendomsretten til et aktiv overdrages til leasingtager. Alle andre leasingkontrakter klassificeres som operationelle leasingkontrakter.

Indtægter og balanceposter, herunder værdiforringelser af finansielle leasingtilgodehavender, behandles som 'Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris'.

Leasingindtægter fra operationelle leasingaktiver indregnes lineært over leasingperioden og føres under posten 'Andre driftsindtægter'. Operationelle leasingaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger, eller til en eventuel lavere genindvindingsværdi, og indgår som 'Øvrige materielle aktiver'. Afskrivninger foretages lineært under hensyntagen til den forventede restværdi over aktivernes forventede brugstid.

Avance ved salg af leasingaktiver føres under posten 'Andre driftsindtægter'. Tab ved salg af leasingaktiver føres under posten 'Andre driftsudgifter'.

Skat

Banken er sambeskattet med danske datterselskaber. Den aktuelle selskabsskat for de sambeskattede selskaber fordeles mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster.

RESULTATOPGØRELSEN

Netto rente- og gebyrindtægter

Renteindtægter og renteudgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører.

Renteindtægter måles efter den effektive rentes metode, hvilket indebærer, at renteindtægter omfatter den periodiserede del af stiftelsesprovisioner, lånesagsgebyrer mv., der er anset for at være en del af lånets effektive rente.

Renteindtægter fra udlån, der klassificeres som stadie 3, beregnes på baggrund af nettobeløbet efter nedskrivninger. På øvrige udlån beregnes renten på baggrund af det kontraktmæssigt udestående beløb.

Ved formidling af realkreditlån gennem Totalkredit og DLR Kredit modtager Koncernen provisioner efter modregningsmodellen, hvilket medfører, at der løbende modtages provision for de formidlede lån. Provisionen indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de optjenes. Modregningsmodellen indebærer, at der kan ske modregning i fremtidige provisioner, i det omfang, der forventes tab på formidlede realkreditlån.

Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Andre driftsindtægter og Andre driftsudgifter

Andre driftsindtægter omfatter årets indtægtsførte leasingydelse af operationelle leasingaftaler. Derudover omfatter Andre driftsindtægter og Andre driftsudgifter øvrige indtægter og udgifter af sekundær karakter i forhold til Koncernens hovedaktiviteter, der ikke henhører under andre af resultatopgørelsens poster.

Udgifter til personale og administration

Under udgifter til personale og administration føres lønninger og vederlag mv. til personale og ledelse samt administrationsudgifter, herunder husleje af lejede lokaler.

Skatter

Skat af årets resultat er indregnet i resultatopgørelsen. Skatten omfatter aktuel skat af årets forventede skattepligtige resultat, årets regulering af udskudt skat samt regulering af tidligere års beregnet skat.

Aktuel og udskudt skat af anden totalindkomst indregnes i totalindkomstopgørelsen. Aktuel og udskudt skat af egenkapitalbevægelser indregnes direkte i egenkapitalen.

Der beregnes udskudt skat af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier med den på balancedagen gældende skattesats for de regnskabsperioder, hvor de midlertidige forskelle forventes udlignet. En udskudt skatteforpligtelse indgår i posten regnskabsposten 'Hensat til udskudt skat', mens et udskudt skatteaktiv indgår i posten 'Udskudte skatteaktiver' i den udstrækning, der foreligger overbevisende dokumentation for, at der inden for en kortere periode realiseres skattemæssige overskud, hvori underskuddene kan modregnes.

BALANCEN

Forretningsmodeller i relation til klassifikation af finansielle aktiver

Koncernen opererer med to forretningsmodeller (forretningsmæssige målsætninger) i relation til klassifikation og måling af finansielle aktiver:

1. Finansielle aktiver, som Koncernen holder for at generere de kontraktmæssige betalinger fra de finansielle aktiver (anlægsbeholdning). Beholdningen måles til amortiseret kostpris.
2. Finansielle aktiver, der indgår i en residualkategori, der omfatter finansielle aktiver, hvis afkast indgår i den interne ledelsesrapportering på grundlag af udvikling i dagsværdier. Beholdningen måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen.

Finansielle instrumenter generelt

Finansielle aktiver klassificeres på indregningstidspunktet i følgende kategorier:

- Handelsbeholdning, som værdiansættes til dagsværdi
- Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris

Finansielle forpligtelser klassificeres på indregningstidspunktet i følgende kategorier:

- Handelsbeholdning, som værdiansættes til dagsværdi
- Øvrige finansielle forpligtelser, som værdiansættes til amortiseret kostpris

Finansielle aktiver til dagsværdi omfatter beholdningen af noterede værdipapirer og beholdningen af sektoraktier, som styres og evalueres på et dagsværdigrundlag.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker måles til amortiseret kostpris.

Udlån og andre tilgodehavender

Udlån og andre tilgodehavender måles til amortiseret kostpris. Stiftelsesprovisioner og lånesagsgebyrer mv., der betragtes som en integreret del af den effektive rente for lånet, indtægtsføres over løbetiden for det enkelte lån.

Koncernen foretager nedskrivninger på udlån og tilgodehavender efter IFRS 9-standarden fra 1. januar 2018. IFRS 9 er en nedskrivningsmodel baseret på forventede tab ('expected loss'-model).

Den forventningsbaserede nedskrivningsmodel indebærer, at et finansielt aktiv på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning nedskrives aktivet med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konstateres aktivet værdiforringet (stadie 3), nedskrives aktivet uændret med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, men baseret på en øget tabsandsynlighed.

Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der som minimum er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsindregning i følgende situationer:

- En stigning i PD ('Probability of Default') for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 pct. og en stigning i 12 måneders PD på 0,5 procentpoint, når 12 måneders PD ved første indregning var under 1,0 pct.
- En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 pct. eller en stigning i 12 måneders PD på 2,0 procentpoint, når 12 måneders PD ved første indregning var 1,0 pct. eller derover.
- Lånet har været i restance/overtræk i 30 dage eller derover med et beløb, der overstiger 1.000 kr. for private og 10.000 kr. for erhverv

Hvis kreditrisikoen på det finansielle aktiv betragtes som lav på balancetidspunktet, fastholdes aktivet dog i stadie 1, som er karakteriseret ved fravær af en betydelig stigning i kreditrisikoen. Kreditrisikoen betragtes som lav, når kundens 12-måneders PD er under 0,2 pct.

Udlån og garantier er defineret som misligholdte ('default'), såfremt de opfylder mindst ét af følgende kriterier:

- Der er konstateret objektiv indikation på kreditforringelse (OIK)
- Kunden har været i restance/overtræk i 90 dage eller derover med et beløb, der overstiger 1.000 kr. for private og 10.000 kr. for erhverv.

Med den valgte default-definition skabes en høj grad af overensstemmelse mellem kapitalkravsforordningens (CRR) default definition og den regnskabsmæssige default-definition samtidig med, at definitionen er konsistent med default-definitionen anvendt til Koncernens interne kreditrisikostyringsformål.

Nedskrivningerne på kunder/faciliteter i stadie 1 og 2 foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning, mens nedskrivningerne for stadie 3-kunder/faciliteter foretages ved en manuel, individuel vurdering.

Den porteføljemæssige modelberegning, der udvikles og vedligeholdes af Bankens datacentral (BEC) suppleret med et fremadskuende, makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af Lokale Pengeinstitutter (LOPI). Det fremadskuende, makro-økonomiske modul genererer en række justeringsfaktorer, som multipliceres med datacentralens 'rå' PD-værdier, som derved justeres i forhold til udgangspunktet.

Nedskrivningsmodellen tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse (PD), forventet krediteksponering ved misligholdelse (EAD) og forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD).

Fastlæggelsen af sandsynligheden for misligholdelse (PD) tager udgangspunkt i observerede misligholdelser igennem en periode, som dækker over en økonomisk cyklus, og herefter konverteres de observerede misligholdelser til en estimeret sandsynlighed, der gælder for et bestemt tidspunkt (12 måneders PD). Livstids PD opgøres med udgangspunkt i 12 måneders PD på baggrund af matematiske modeller og fremskrivninger af 12 måneders PD. Dette er baseret på forventninger til fremtiden og lånenes udvikling.

Fastlæggelsen af krediteksponering ved misligholdelse (EAD) tager udgangspunkt i den forventede ændring til eksponeringen efter balancedagen, inklusive tilbagebetaling af renter og afdrag samt yderligere træk på kredittilsagn. Datacentralens fastlæggelse af EAD tager udgangspunkt i historisk information

om forventede ændringer i eksponeringer over lånenes levetid inden for det enkelte låns rammer. Der tages derved højde for afdragsprofil, førtidsindfrielse og ændringer i brugen af kreditter.

Forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD) er estimeret på baggrund af forskellen mellem de kontraktuelle pengestrømme og de pengestrømme, som Koncernen forventer at modtage efter misligholdelse inklusive pengestrømme ved realisering af sikkerheder. Fastlæggelsen af LGD tager udgangspunkt i de forventede sikkerhedsværdier fratrukket omkostninger ved salg samt pengestrømme, som en låntager kan betale i øvrigt ud over sikkerheder. Der tages ligeledes højde for eventuel reduktion i pris, såfremt sikkerheden skal realiseres inden for en kortere periode. De fremtidige pengestrømme tilbagediskonteres til nutidsværdi. Nutidsværdien beregnes for fastforrentede udlån og tilgodehavender baseret på den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Fremadskuende information indgår i beregningen af forventet tab efter de nye IFRS 9-nedskrivningsregler i form af makroøkonomiske prognoser og fremskrivninger, der er forankret i et makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af LOPI.

Ledelsen vurderer, hvorvidt modelestimaterne afspejler kreditrisikoen for Koncernens egen kreditportefølje og forventninger til fremtiden og regulerer nedskrivningerne efter et ledelsesmæssigt skøn i det omfang, der vurderes behov herfor.

Det makroøkonomiske modul er bygget op om en række regressionsmodeller, der fastlægger den historiske sammenhæng mellem årets nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variable. Regressionsmodellerne tilføres herefter estimater for de makroøkonomiske variable baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variable som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc.

Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher, mens der for løbetider udover 2 år foretages en lineær interpolation mellem nedskrivningsprocenten for år 2 og nedskrivningsprocenten i år 10, hvor der i modelmæssig henseende antages at indtræffe en 'langtidsligevægt' opgjort som et strukturelt niveau fra prognoserne. Løbetider udover 10 år tildeles i modelmæssig henseende samme nedskrivningsprocent som langtidsligevægten i år 10. Endelig transformeres de beregnede nedskrivningsprocenter til justeringsfaktorer, der korrigerer datacentralens 'rå' estimater i de enkelte sektorer og brancher.

Ændringer i foretagne nedskrivninger reguleres i resultatopgørelsen under posten 'Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.'

Aconto afskrivninger foretages, når det konstateres, at et tab er uundgåeligt. Endelig afskrivning sker i forbindelse med sagens afslutning (konkurs, gældssanering mv.).

Værdipapirer

Værdipapirer måles til dagsværdi. Dagsværdihierarkiet kategoriserer input til de værdiansættelsesmetoder, der benyttes til at måle dagsværdien, i tre niveauer: noterede priser, observerbare data og ikke observerbare data.

Værdipapirer, der handles i et aktivt marked, måles til dagsværdi fastsat som den pris, som værdipapiret vil kunne overdrages til på balancedagen. Denne vurderes bedst at blive udtrykt ved lukkekursen på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdi. Værdipapirer, der handles i et aktivt marked, indgår i dagsværdihierarkiet som niveau 1-input (noterede priser).

Hovedparten af unoterede værdipapirer er aktier i sektorejede selskaber og er optaget til dagsværdi, opgjort med udgangspunkt i, hvad transaktionsprisen ville være i handel mellem uafhængige parter.

For unoterede aktier i sektorejede selskaber, hvor der sker omfordeling af aktierne, anses omfordelingen at udgøre det primære marked for aktierne. Dagsværdien fastsættes som omfordelingskursen, og aktierne indgår i dagsværdihierarkiet som niveau 2-input (observerbare data).

For øvrige unoterede aktier i sektorejede selskaber, hvor observerbare data ikke umiddelbart er tilgængelige, er værdiansættelsen forbundet med skøn, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, erfaringer fra handler med aktier i de pågældende selskaber samt input fra kvalificeret ekstern part. Aktierne indgår i dagsværdihierarkiet som niveau 3-input (ikke observerbare data).

Beholdning af egne aktier måles til 0. Køb og salg indregnes direkte på egenkapitalen.

Alle løbende værdireguleringer på børsnoterede og unoterede værdipapirer resultatføres over driften under posten 'Kursreguleringer'. Modtagne udbytter af aktier resultatføres over driften under posten 'Udbytte af aktier'.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Resultat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder i moderselskabet omfatter andel af tilknyttede virksomheders resultat efter skat, med udgangspunkt i de værdier som er opgjort på købstidspunktet, jf. afsnittet 'Virksomhedssammenslutninger og køb af porteføljer af aktiver'.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes til forholdsvis andel af indre værdi på balancedagen med fradrag for endnu ikke allokerede negative forskelsbeløb (negativ goodwill) på købstidspunktet.

Værdiændringer indregnes i resultatopgørelsen. Værdistigninger bindes i egenkapitalen under posten 'Reserve for opskrivning efter indre værdis metode', med mindre stigningen modsvarer en værdiforringelse, der tidligere er indregnet i resultatopgørelsen.

Puljeordninger

Aktiver, der indgår i puljeordninger, og kunders indlån i puljeordninger indgår til dagsværdi i separate balanceposter. Afkast af puljeaktiver og -indskud præsenteres samlet under posten 'Kursreguleringer'.

Grunde og bygninger

Grunde og bygninger omfatter 'Domicilejendomme' og 'Investeringsjendomme'.

Domicilejendomme

Domicilejendomme er ejendomme, som Koncernen selv benytter til administration, filial eller øvrig servicevirksomhed.

Domicilejendomme måles i balancen til omvurderet værdi, som er dagsværdien på omvurderingstidspunktet med fradrag af efterfølgende akkumulerede afskrivninger og eventuelle tab ved værdiforringelse. Den omvurderede værdi udgør afskrivningsgrundlaget. Afskrivninger beregnes af afskrivningsgrundlaget ud fra en forventet brugstid på 50 år, fratrukket en scrapværdi på 75 %. Grunde afskrives ikke.

For domicilejendomme indregnes afskrivninger og tab ved værdiforringelse i resultatopgørelsen. Stigninger i den omvurderede værdi indregnes i anden totalindkomst og bindes i egenkapitalen under posten 'Opskrivningshenlæggelser', med mindre stigningen modsvarer en værdinedgang, der tidligere er indregnet i resultatopgørelsen.

Investeringsjendomme

Investeringsjendomme er ejendomme, som besiddes for at opnå lejeindtægter og/eller kapitalgevinster. Ejendomme, som indeholder elementer af både domicil- og investeringsjendom, klassificeres som domicilejendomme, når det primære formål med besiddelsen er at drive pengeinstitutvirksomhed.

Investeringsjendomme måles i overensstemmelse med principperne i bilag 9 til regnskabsbekendtgørelsen. Ændringer i dagsværdi på investeringsjendomme indregnes i resultatopgørelsen.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Øvrige materielle anlægsaktiver, omfattende driftsmidler, måles i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Afskrivninger beregnes lineært ud fra aktivernes forventede brugstid på 3-6 år af afskrivningsgrundlaget opgjort som kostprisen fratrukket en eventuel scrapværdi. Af- og nedskrivninger indregnes i resultatopgørelsen.

Aktiver i midlertidig besiddelse

Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter materielle aktiver overtaget i forbindelse med nødlidende engagementer. Aktiverne måles til det laveste beløb af den regnskabsmæssige værdi eller dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg. Aktiverne er kun midlertidigt i Koncernens besiddelse, og salg vurderes sandsynligt inden for kort tid. Der afskrives ikke på aktiver i midlertidig besiddelse. Aktiver og dertil tilknyttede forpligtelser udskilles i særskilte linjer i balancen.

Eventuel værdiregulering af aktiver i midlertidig besiddelse indregnes i resultatopgørelsen under nedskrivninger på udlån og tilgodehavender.

Andre aktiver

Posten omfatter blandt andet positive markedsværdier af afledte finansielle instrumenter, som måles til dagsværdi, samt tilgodehavende renter og provisioner, der måles til nominel værdi. Andre aktiver måles til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris. Periodeafgrænsningsposter, opført som aktiver, omfatter forudbetalte udgifter.

Periodeafgrænsningsposter, opført som passiver, omfatter indtægter, der er indgået før balancetidspunktet, men som vedrører senere regnskabsperioder.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker måles til amortiseret kostpris. Stiftelsesprovisioner og etableringsgebyrer mv., der sidestilles med løbende rentebetaling, og dermed betragtes som en integreret del af den effektive rente for gældsposten, udgiftsføres over løbetiden for den enkelte gældspost.

Indlån og anden gæld

Indlån måles til amortiseret kostpris.

Andre passiver

Posten omfatter blandt andet negative markedsværdier af afledte finansielle instrumenter samt andre skyldige poster. Afledte finansielle instrumenter samt andre finansielle forpligtelser, der besiddes med handel for øje, måles til dagsværdi. Øvrige forpligtelser måles til amortiseret kostpris.

Hensatte forpligtelser

Under hensatte forpligtelser føres forpligtelser, der forfalder efter balancetidspunktet, og som er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, når det på balancedagen er sandsynliggjort, at forpligtelsen vil medføre træk på koncernens økonomiske ressourcer, og at forpligtelsen beløbsmæssigt kan opgøres pålideligt.

Forpligtelser måles til det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for at indfri forpligtelsen. Ved måling af hensatte forpligtelser foretages tilbagediskontering, hvor det er væsentligt.

Uafdækkede pensionsforpligtelser omfatter alene ydelsesbaserede pensionsforpligtelser til tidligere medlemmer af direktionen og afsættes i balancen under posten 'Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser' med den kapitaliserede værdi af de forventede fremtidige pensionsudbetalinger. Forpligtelsen er eksternt vurderet og opgøres til nutidsværdi ved anvendelse af G82 for pensionsforsikringer med en opgørelsesrente på 1,5 %. Aktuarmæssige gevinster eller tab indregnes i anden totalindkomst.

Hensættelser til tab på garantier og kredittilsagn

Posten omfatter hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kredittilsagn, hvor hensættelse foretages i overensstemmelse med IFRS 9 og efter samme metode som for nedskrivninger på udlån og tilgodehavender.

Hensættelser til tab på garantier og kredittilsagn indregnes i resultatopgørelsen under nedskrivninger på udlån og tilgodehavender.

Efterstillede kapitalindskud

Efterstillede kapitalindskud måles til amortiseret kostpris. Stiftelsesprovisioner og etableringsgebyrer mv., der sidestilles med løbende rentebetaling, og dermed betragtes som en integreret del af den effektive rente for kapitalindskuddet, udgiftsføres over løbetiden for det enkelte kapitalindskud.

Hybrid kernekapital

Hybride kapitaludstedelser, der opfylder betingelserne for hybrid kernekapital i CRR-forordningen, herunder at løbetiden er uendelig, at udsteder uden begrundelse kan vælge at undlade at betale rentekupon samt at hovedstolen nedskrives, når kernekapitalprocenten når under minimum 5,125 %, klassificeres som egenkapital og præsenteres som en særskilt post i egenkapitalen. Betalte kuponrenter heraf føres over egenkapitalen.

Udbytte

Foreslået udbytte af aktiekapitalen indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på den ordinære generalforsamling. Udbytte, som forventes udbetalt for året, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Eventualaktiver og -forpligtelser

I note 29 er kort beskrevet Koncernens eventualaktiv bestående af akkumulerede ikke-aktiverede skattemæssige underskud, hvis beløbsmæssige og tidsmæssige udnyttelse er behæftet med usikkerhed.

Såfremt det vurderes sandsynligt, at en udestående garanti eller andre eventualforpligtelser vil påføre Koncernen tab, er forpligtelsen hertil hensat under posten 'Hensættelser til tab på garantier' og udgiftsført i resultatopgørelsen under 'Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.'

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 for Totalbanken A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og med lov om finansiell virksomhed. Årsrapporten er herudover udarbejdet i overensstemmelse med danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og selskabets aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Aarup, den 28. februar 2019

Ivan Sløk
Bankdirektør

Poul Juhl Fischer
Bestyrelsesformand

Merete Vangsøe Simonsen
Næstformand

Claus Moltrup
Bestyrelsesmedlem
Formand for revisionsudvalget

Jan Thybo
Bestyrelsesmedlem

Claus Lyngbakke-Hellesøe
Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem

Gitte N. Stentebjerg
Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem

Henning Munch Jensen
Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Totalbanken A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Totalbanken A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet udarbejdes efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber, og årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet giver et retvisende billede af koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af koncernens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber.

Det er endvidere vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisionsudvalget og bestyrelsen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncern-regnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Vi blev første gang valgt som revisor for Totalbanken A/S den 4. april 2018 for regnskabsåret 2018.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

<i>Nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantier mv.</i>	<i>Forholdet er behandlet således i revisionen</i>
<p>Udlån udgør for koncernen 1.764 mio.kr. pr. 31. december 2018, og garantier udgør 763 mio.kr. (udlån udgjorde 1.673 mio.kr. og garantier udgjorde 784 mio.kr. pr. 31. december 2017). Der er foretaget nedskrivninger på udlån på 4.970 t.kr. og hensættelser til tab på garantier på 390 t.kr. i perioden 1. januar – 31. december 2018 i koncernregnskabet (8.936 t.kr. på udlån og t.kr. 99 på garantier i perioden 1. januar – 31. december 2017).</p> <p>Fastlæggelsen af forventede nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantier er forbundet med betydelig usikkerhed og i et vist omfang baseret på ledelsesmæssige skøn. Som følge af væsentligheden af disse skøn og størrelsen af udlån og garantier mv. i koncernen og selskabet er revisionen af nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantier et centralt forhold ved revisionen.</p> <p>Principperne for opgørelse af nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantier er nærmere beskrevet i anvendt regnskabspraksis og ledelsen har beskrevet håndteringen af kreditrisici samt vurdering af nedskrivningsbehovet i note 9, 31, 45 og 46 i koncernregnskabet.</p> <p>De forhold vedrørende udlån, som indeholder størst skøn, og som derfor kræver øget opmærksomhed ved revisionen er:</p> <ul style="list-style-type: none">• Identifikation af eksponeringer, som er kreditforringet i forhold til første indregning.• Parametre og ledelsesmæssige skøn i den anvendte beregningsmodel for fastlæggelsen af de forventede tab i stadie 1 og 2.• Værdiansættelse af sikkerheder og fremtidige pengestrømme, herunder ledelsesmæssige skøn knyttet til fastlæggelsen af forventede tab i stadie 3.• Identifikation og opgørelse ledelsesmæssige tillæg.	<p>Baseret på vores risikovurdering har revisionen omfattet en gennemgang af bankens relevante forretningsgange for udlån og garantier mv., test af relevante kontroller og analyse af udviklingen i kreditkvaliteten på udlån og garantier mv., herunder størrelsen af nedskrivningerne samt hensættelserne.</p> <p>Vores revisionshandlinger har bestået af test af relevante kontroller vedrørende:</p> <ul style="list-style-type: none">• Løbende vurdering af kreditrisikoen.• Vurdering og validering af input og forudsætninger anvendt i beregning af nedskrivningerne samt hensættelser til tab på garantier i stadie 1 og 2.• Fastsættelse af ledelsesmæssige skøn. <p>Vores revisionshandlinger har desuden omfattet:</p> <ul style="list-style-type: none">• Stikprøvevis gennemgang af eksponeringer for at sikre, at der sker rettidig identifikation af kreditforringelse af udlån samt hensættelser til tab på garantier.• Gennemgang og vurdering af erklæring med høj grad af sikkerhed fra bankens datacentrals uafhængige revisor, der omfatter en vurdering af bankens opgjorte parametre og korrekt inddeling i stadier.• Udfordring af de væsentlige forudsætninger i den anvendte beregningsmodel med særligt fokus på objektivitet og det anvendte datagrundlag.• Udfordring af ledelsesmæssige skøn i den anvendte beregningsmodel med særligt fokus på konsistens samt objektivitet hos ledelsen, herunder udfordring af dokumentation af tilstrækkeligheden af ledelsesmæssige skøn.• For udlån klassificeret i stadie 3, har vi stikprøvevist testet, at det opgjorte nedskrivningsbehov samt hensættelser til tab på garantier er i overensstemmelse med lovgivningens og koncernens retningslinjer herom. Vores arbejde har omfattet test af anvendte sikkerhedsværdier og scenariefastsættelse.• Udfordring af ledelsesmæssige tillæg med særligt fokus på konsistens samt objektivitet hos ledelsen, herunder udfordring af dokumentationen af tilstrækkeligheden af ledelsesmæssige skøn.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere krav i lov om finansiel virksomhed, samt for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

København, 28. februar 2019

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Cvr.nr. 3396 3556

Jens Ringbæk
statsautoriseret revisor
MNE-nr. 27735

Jakob Lindberg
statsautoriseret revisor
MNE-nr. 40824

Generalforsamling

Indkaldelse til ordinær generalforsamling

**Totalbanken A/S (CVR-nr. 10349818) afholder ordinær generalforsamling
onsdag den 3. april 2019 kl. 19.00 i Totalbanken, Bredgade 95, 5560 Aarup.**

Dagsorden

1. Bestyrelsens beretning om Bankens virksomhed i det forløbne år.
2. Fremlæggelse af årsrapport og koncernregnskab med revisionspåtegning til godkendelse samt årsberetning.
3. Beslutning om anvendelse af overskud eller dækning af tab i henhold til den godkendte årsrapport.
4. Beslutning om meddelelse af decharge for bestyrelse og direktion.
5. Valg af medlemmer til repræsentantskabet, for så vidt sådanne er på valg efter § 14.
Bestyrelsen indstiller til generalforsamlingen, at repræsentantskabet uændret består af 20 medlemmer.
Følgende er på valg:
Konsulent Robert Beck, Flensborg
Bygmester Poul Juhl Fischer, Aarup *)
Direktør Alex Lysemose, Frederiksberg
Advokat Merete Vangsoe Simonsen, Odense **)
Økonomichef Jeppe Albin Sørensen, Aarup
Advokat Palle Thomsen, Middelfart
Læge Jens Thygesen, Gelsted
*) Bygmester Poul Juhl Fischer udtræder af repræsentantskabet som følge af vedtægternes aldersbestemmelser.
**) Advokat Merete Vangsoe Simonsen ønsker at udtræde af repræsentantskabet.
Kommunikationskonsulent Charlotte Benn, Odense, og Direktør Allan Hansen, Odense, ønsker at udtræde af repræsentantskabet.
6. Valg af revisor
Bestyrelsen indstiller genvalg af Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab i overensstemmelse med revisionsudvalgets indstilling og præference. Revisionsudvalget er ikke blevet påvirket af tredjeparter og har ikke været underlagt nogen aftale med tredjepart, som begrænser generalforsamlingens valg af visse revisorer eller revisionsfirmaer.
7. Eventuelle forslag fra bestyrelse, repræsentantskab eller aktionærer
Banken har modtaget et forslag fra en aktionær om, at antallet af medlemmer i repræsentantskabet fastsættes til 10 personer. Forslaget omfatter endvidere, at følgende personer fratræder repræsentantskabet: 1) Claus Moltrup, 2) Jan Thybo, 3) Jens Jacob Dühr, 4) Jesper Alsted Timming, 5) Louise Helmer, 6) Mette Sigaard, 7) Morten Rasmussen, 8) Peter Brogaard, 9) Søren Fohlmann, 10) Søren Ladefoged Poulsen
Såfremt forslaget vedtages, skal der vælges 7 nye medlemmer til repræsentantskabet, svarende til de pladser, som er på valg. Alternativt foreslår aktionæren, at repræsentantskabet afdækkes, og der sker nyvalg til et repræsentantskab bestående af 10 personer
8. Eventuelt

Vedtagelseskrav og aktiekapital

På generalforsamlingen træffes alle beslutninger ved simpelt flertal, bortset fra de tilfælde, hvor selskabsloven eller vedtægterne kræver kvalificeret flertal.

Bankens aktiekapital er DKK 56.000.000, som er fordelt på 2.800.000 aktier á DKK 20. Hvert aktiebeløb på DKK 20 giver én stemme.

Registreringsdato, deltagelse og stemmeret

Registreringsdatoen er onsdag den 27. marts 2019.

Aktionærer, der besidder aktier i banken på registreringsdatoen, har ret til at deltage i og stemme på generalforsamlingen. Deltagelse er endvidere betinget af, at aktionæren rettidigt har anmeldt sin deltagelse som beskrevet nedenfor.

Anmeldelse af deltagelse

Adgang til generalforsamlingen er betinget af, at aktionæren senest fredag den 29. marts 2019 har anmeldt sin deltagelse på telefon 63 457 000 eller pr. e-mail til post@totalbanken.dk. Stemmesedler udleveres i adgangsregistreringen ved generalforsamlingen.

Aktionærer skal anmelde såvel egen deltagelse som deltagelse af eventuelt kontrollerede selskaber, der skal have adgang til at stemme på generalforsamlingen.

Generalforsamling

Fuldmagt

Aktionærer kan afgive fuldmagt.

Fuldmagtsblanket kan bestilles på telefon 63 457 000 eller downloades på bankens hjemmeside www.totalbanken.dk. Fuldmagten sendes til Totalbanken A/S, Bredgade 95, 5560 Aarup eller sendes pr. mail til post@totalbanken.dk og skal være banken i hænde senest tirsdag den 2. april 2019 kl. 23.59.

Brevstemme

Aktionærer kan stemme skriftligt ved at afgive brevstemme.

Brevstemmeblanket kan bestilles på telefon 63 457 000 eller downloades på bankens hjemmeside www.totalbanken.dk. Brevstemmen sendes til Totalbanken A/S, Bredgade 95, 5560 Aarup eller sendes pr. mail til post@totalbanken.dk og skal være banken i hænde senest tirsdag den 2. april 2019 kl. 23.59.

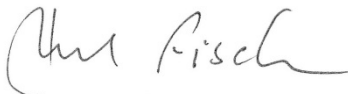
Yderligere information

Følgende materiale er tilgængeligt på bankens hjemmeside www.totalbanken.dk fra tidspunktet for indkaldelsen og frem til den ordinære generalforsamling:

- Indkaldelse inkl. dagsorden og fuldstændige forslag
- Det samlede antal aktier og stemmerettigheder på datoen for indkaldelsen til generalforsamlingen
- Fuldmagts- og brevstemmeblanket

Aktionærerne kan ved skriftlig henvendelse til banken stille spørgsmål til dagsordenen og/eller til dokumenterne til brug for generalforsamlingen.

Aarup, den 28. februar 2019

Poul Juhl Fischer
Bestyrelsesformand

Filialer

● HOVEDSÆDE

Aarup

Bredgade 95
5560 Aarup

Tlf. 63 457 000
Fax 63 457 130
Mail: post@totalbanken.dk

www.totalbanken.dk
cvr.nr. 10349818
LEI 549300CFAB5CF9Y03270

● FILIALER

Odense

Lille Gråbrødrestreæde 1
5000 Odense C
Tlf. 63 457 002

Tarup

Rugårdsvej 244
5210 Odense NV
Tlf. 63 457 008

Tommerup

Tallerupvej 24
5690 Tommerup
Tlf. 63 457 006

Vissenbjerg

Vestergade 2 A
5492 Vissenbjerg
Tlf. 63 457 003

Aarup

Bredgade 95
5560 Aarup
Tlf. 63 457 001

● PENGEAUTOMATER

Gelsted

Gelsted Byvej 5, 5591 Gelsted

Odense

Lille Gråbrødrestreæde 1, 5000 Odense C

Tarup

Rugårdsvej 244, Tarup, 5210 Odense NV

Tommerup

Tallerupvej 24, 5690 Tommerup

Vissenbjerg

Vestergade 2 A, 5492 Vissenbjerg

Aarup

Bredgade 95, 5560 Aarup

● LEASING

Dansk ErhvervsFinansiering A/S

Bredgade 95, 5560 Aarup

Tlf. 63 456 360
Mail: info@danskerhvervsfinansiering.dk

www.danskerhvervsfinansiering.dk
cvr.nr. 29638411